

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΑΖΙΝΩΝ ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΣ: Θεόδωρος Αρβανίτης

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: Δρ. Αναστασία Ζαφειροπούλου
Καθηγήτρια

Πάτρα, 2014

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα εργασία αποτελείται από πέντε κεφάλαια και έχει θέμα τον τουρισμό των καζίνων στη διεθνή τουριστική αγορά.

Το πρώτο, το δεύτερο και το τρίτο κεφάλαιο της εργασίας αποτελούν την βιβλιογραφική επισκόπηση. Συγκεκριμένα, στο πρώτο κεφάλαιο αναλύεται η έννοια του τουρισμού και της τουριστικής ανάπτυξης. Στο δεύτερο κεφάλαιο, παρουσιάζεται η έννοια των καζίνων, η λειτουργία τους, οι αρχές ελέγχου και εποπτείας τους. Στο τρίτο κεφάλαιο, παρουσιάζονται εν συντομία τα καζίνο σε Ελλάδα, Ευρώπη και Αμερική.

Το τέταρτο και πέμπτο κεφάλαιο αποτελούν το πρακτικό κομμάτι της εργασίας. Στο τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα ερωτηματολόγια που χρησιμοποιήθηκαν για την συλλογή των δεδομένων, οι περιορισμοί της έρευνας και η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για την εξαγωγή συμπερασμάτων. Στο πέμπτο και τελευταίο κεφάλαιο της εργασίας αναλύονται τα αποτελέσματα της έρευνας (περιλαμβάνει πίνακες και διαγράμματα).

Τέλος παρουσιάζονται τα συμπεράσματα από την ολοκλήρωση της παρούσας εργασίας.

Λέξεις κλειδιά: Τουρισμός, Τουρίστες, Τουριστική Ανάπτυξη, Καζίνο, Καζινοτουρισμός.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ.....	8
1.1. ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.....	8
1.2. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΑ.....	13
1.3. ΤΑ ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.....	14
1.4. ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.....	15
1.5. ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.....	16
1.6. ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.....	22
1.6.1. Μοντέλα Κύκλου Ζωής	23
1.6.2. Μορφολογικά Μοντέλα	25
1.6.3. Τύποι Διασποράς ή Αλλογενούς Ανάπτυξης.....	26
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΚΑΖΙΝΟ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	28
2.1. Η ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΑΖΙΝΟΥ.....	28
2.2. Η ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΚΑΖΙΝΟΥ	29
2.3. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΑΖΙΝΟΥ.....	31
2.4. ΑΡΧΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΩΝ ΚΑΖΙΝΩΝ.....	33
2.5. ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΚΑΙ ΚΑΖΙΝΟ.....	34
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΤΑ ΚΑΖΙΝΟ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ	36
3.1. ΤΑ ΚΑΖΙΝΟ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	36
3.2. ΤΑ ΚΑΖΙΝΟ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ.....	55
3.3. ΤΑ ΚΑΖΙΝΟ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ.....	71
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	86
4.1. ΕΠΙΛΟΓΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ.....	86
4.2. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	86
4.3. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	86
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	88
5.1. ΠΡΩΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ.....	88
5.2. ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ	102
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	116

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ - ΠΗΓΕΣ.....	119
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	125
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.....	126
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.....	133
ΛΙΣΤΑ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	
Διάγραμμα 1: Κατανομή με βάση το φύλο.....	88
Διάγραμμα 2: Κατανομή με βάση την ηλικία.....	89
Διάγραμμα 3: Κατανομή με βάση το επίπεδο εκπαίδευσης.....	90
Διάγραμμα 4: Κατανομή με βάση το επάγγελμα.....	91
Διάγραμμα 5: Κατανομή με βάση την οικογενειακή κατάσταση.....	92
Διάγραμμα 6: Κατανομή με βάση το εισόδημα.....	93
Διάγραμμα 7: Λόγοι επίσκεψης στο καζίνο.....	94
Διάγραμμα 8: Με ποια άτομα επισκέπτεστε συνήθως το καζίνο.....	95
Διάγραμμα 9: Κατανομή με βάση την συχνότητα επισκέψεων στο καζίνο.....	96
Διάγραμμα 10: Επίσκεψη σε καζίνο του εξωτερικού.....	97
Διάγραμμα 11: Χώρα τοποθεσίας καζίνου.....	98
Διάγραμμα 12: Κατανομή με βάση το καταλληλότερο χρονικό διάστημα για να επισκεφτεί κάποιος το καζίνο.....	99
Διάγραμμα 13: Επιλογή του τόπου προορισμού των διακοπών με βάση αν υπάρχει ή όχι καζίνο στην περιοχή.....	100
Διάγραμμα 14: Χρονικό διάστημα διακοπών.....	101
Διάγραμμα 15: Κατανομή με βάση το φύλο των εργαζόμενων	102
Διάγραμμα 16:Κατανομή με βάση την ηλικία των εργαζόμενων	103
Διάγραμμα 17: Κατανομή με βάση το επίπεδο εκπαίδευσης εργαζόμενων	104
Διάγραμμα 18: Κατανομή με βάση το διάστημα απασχόλησης στο καζίνο.....	105
Διάγραμμα 19: Κατανομή με βάση την περιοχή που βρίσκεται το καζίνο.....	106
Διάγραμμα 20: Κατανομή με βάση το χρονικό διάστημα προσέλευσης τουριστών...	107
Διάγραμμα 21: Κατανομή με βάση κατά πόσο έχει επηρεαστεί η προσέλευση τουριστών από την οικονομική κρίση.....	108
Διάγραμμα 22: Κατανομή με βάση κατά πόσο έχουν επηρεαστεί τα ποσά που διαθέτουν οι πελάτες για τυχερά παιχνίδια.....	109
Διάγραμμα 23: Κατανομή με βάση την εθνικότητα των τουριστών που επισκέπτονται το ξενοδοχείο/καζίνο.....	110

Διάγραμμα 24: Κατανομή με βάση το χρονικό διάστημα που διαρκούν οι διακοπές των τουριστών στο ξενοδοχείο/καζίνο.....	111
Διάγραμμα 25: Κατανομή με βάση την ομάδα ηλικίας με την μεγαλύτερη επισκεψιμότητα.....	112
Διάγραμμα 26: Κατανομή με βάση τα ενδιαφέροντα των τουριστών.....	113
Διάγραμμα 27: Κατανομή με βάση τις αρνητικές επιπτώσεις από την ανάπτυξη του καζίνοτουρισμού.....	114
Διάγραμμα 28: Κατανομή με βάση τις θετικές επιπτώσεις από την ανάπτυξη του καζίνοτουρισμού.....	115

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις μέρες μας ο τουρισμός αποτελεί την πιο σημαντική και κερδοφόρα βιομηχανία της χώρας μας, αλλά και των περισσότερων κρατών του κόσμου.

Με την γρήγορη εξέλιξη της τεχνολογίας τα τελευταία χρόνια, ο τουρισμός έχει αναπτύξει πολλά και ποικίλα είδη. Όλο και περισσότεροι άνθρωποι καλύπτουν τις ανάγκες τους έχοντας το δικαίωμα επιλογής της μορφής αυτής του τουρισμού που τους ικανοποιεί.

Ο τζόγος αποτελεί κοινωνικό φαινόμενο ή σύγχρονη τάση, όπως μαρτυρούν τα στοιχεία, καθώς ένα μεγάλο ποσοστό ατόμων καταφεύγουν στα τυχερά παιχνίδια, με υπαρκτό τον κίνδυνο εξάρτησης. Από την άλλη, ο τζόγος είναι μία δραστηριότητα που αποφέρει τεράστια κέρδη στις επιχειρήσεις και το κράτος, και για αυτό η απαγόρευσή του καθίσταται ανέφικτη. Ένα από τα βασικά θέματα που προκύπτουν με την εξάπλωση της δραστηριότητας του τζόγου είναι η αύξηση του αριθμού των παθολογικών παικτών. Είναι σαφές ότι ο τζόγος, όπως κάθε είδους εθισμός, αποτελεί ένα πολυπαραγοντικό φαινόμενο που έχει τις ρίζες του στην προδιάθεση του ατόμου, σε κοινωνικούς παράγοντες και τη φύση της ίδιας της δραστηριότητας. Ωστόσο ένα μεγάλο μερίδιο ευθύνης στην εκδήλωση της συμπεριφοράς του τζόγου φαίνεται να ανήκει στον τρόπο που η βιομηχανία του τζόγου και το επίσημο κράτος εκμεταλλεύονται το προϊόν. Αποτελεί κοινή παραδοχή ότι οι τεχνολογικές εξελίξεις και η εκμετάλλευση της δραστηριότητας από τη βιομηχανία του τζόγου συνεισφέρουν σημαντικά στην ανάπτυξη του παθολογικού τζόγου. Ο τζόγος εγκλωβίζει τα άτομα. Είναι γνωστό ότι η προσβασιμότητα στο τζόγο οδηγεί σε αύξηση τόσο των κοινωνικών, όσο και των παθολογικών παικτών. Όταν υπάρχουν περισσότερες ευκαιρίες για να επιδοθεί το άτομο στη δραστηριότητα, ακμάζει ο τζόγος, κοινωνικός ή παθολογικός.

Από το ξεκίνημα τους τα πρώτα καζίνο ήταν συνδυασμένα με την απόδραση από την καθημερινότητα. Αυτό που πρόσφεραν πάνω από όλα στους επισκέπτες-παίκτες τους ήταν η φυγή σε ένα πολυτελές περιβάλλον, για αυτό τον λόγο οι αίθουσες των καζίνων είτε φτιάχνονταν σε κάποιο ξενοδοχείο που προϋπήρχε, είτε η δημιουργία κάποιου καινούργιου καζίνου σήμαινε μαζί και το χτίσιμο κάποιου ξενοδοχείου.

Το σίγουρο είναι ότι στο Λας Βέγκας και το Ατλάντικ Σίτι, οι αμερικάνικες μητροπόλεις του καζίνου έδειξαν τον δρόμο για τον τέλειο συνδυασμό ξενοδοχείου και καζίνου. Δρόμο που είχαν ανοίξει τα Κουβανέζικα καζίνο-ξενοδοχεία της δεκαετίας του 1950 αλλά η ανάπτυξή τους σταμάτησε απότομα από την κουβανέζικη επανάσταση.

Στην σημερινή πραγματικότητα οπουδήποτε στον κόσμο ιδρύονται καζίνο, πάντα η επένδυση γίνεται σε συνδυασμό με ξενοδοχειακές υποδομές αφού πρώτα έχει μελετηθεί προσεκτικά η δυνατότητα τουριστικής προβολής της περιοχής. Έχουμε πολλά χαρακτηριστικά παραδείγματα αυτής της τάσης. Η αρχή έγινε με το Μακάο που όντας ήδη ένας δημοφιλής τουριστικός προορισμός, τράβηξε την προσοχή των εταιρειών καζίνων. Έτσι στην γωνία αυτή της Κίνας με τα πάνω από 25 εκατομμύρια ετήσιους επισκέπτες χτίζονται αυτή τη στιγμή τα μεγαλύτερα καζίνο του κόσμου. Στο Κανκούν του Μεξικού που είναι από τους δημοφιλέστερους τουριστικούς προορισμούς παρατηρείται η ίδια τάση. Το ίδιο φαινόμενο παρατηρούμε να συντελείται στην βόρεια κατεχόμενη Κύπρο όπου τα ξενοδοχεια-καζίνο φυτρώνουν σαν μανιτάρια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

1.1. ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ο τουρισμός συμβιβάζει τις δραστηριότητες των ανθρώπων ταξιδεύοντας και διαμένοντας σε μέρη μακριά από το καθημερινό τους περιβάλλον αλλά όχι για περισσότερο από ένα διαδοχικό χρόνο για χαλάρωση. Η δουλειά και άλλοι διάφοροι λόγοι μπορεί να αποτελούν το σκοπό που επισκέπτεται κάποιος ένα άλλο μέρος.

Ο τουρισμός εννοιολογικά είναι αποτέλεσμα ομαδικής ή μεμονωμένης μετακίνησης ανθρώπων σε διάφορες τουριστικές περιοχές και η διαμονή τους εκεί τουλάχιστον 24 ώρες με σκοπό την ικανοποίηση των ψυχαγωγικών τους αναγκών.

Ο τουρισμός είναι¹ ένα παγκόσμιο φαινόμενο τεραστίων διαστάσεων με άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις πάνω στον οικονομικό και στον κοινωνικό τομέα και οφείλει την ονομασία του τόσο στην αγγλική λέξη *tour* = γύρος όσο και στην γαλλική λέξη *tourisme* = περιήγηση και έχει διττό περιεχόμενο.

Τουρισμός είναι² η μετακίνηση του ανθρώπου από τον ένα τόπο στον άλλο εκτός της μόνιμης κατοικίας και εργασίας τους για ένα χρονικό διάστημα μικρότερο του ενός έτους, για την ικανοποίηση των προσωπικών τους αναγκών. Ταυτόχρονα είναι και οι προσπάθειες προσέλκυσης, φιλοξενίας και υποδοχής των τουριστών εκ μέρους των φορέων τουρισμού και των χώρων υποδοχής τους.

Όταν μιλάμε για ταξίδι εννοούμε³ εκτός από τη μετακίνηση προς τον επιθυμητό προορισμό και τη διαμονή και διατροφή, επίσης τουρισμός θεωρείται είτε ο τουρίστας ταξιδεύει εντός η εκτός της χώρας στην οποία ζει. Στον τουριστικό προορισμό τους οι ταξιδιώτες αναζητούν πράγματα που δεν βρίσκουν στην καθημερινότητά τους ή στη χώρα παραμονής τους και στην εργασία τους.

Σε μια πιο γενική και ελεύθερη εκδοχή είναι η ανάγκη του ανθρώπου να ξεφύγει από την ρουτίνα της εργασίας του και να ξεκουραστεί σωματικά και πνευματικά για λίγο καιρό με

---

¹Καραγιάννης, Σ., - Έξαρχος, Γ., *Τουρισμός – Τουριστική Οικονομία, Ανάπτυξη, Πολιτική*, Εκδόσεις Κέντρο Τεχνολογικής Έρευνας Κρήτης, Ηράκλειο 2006.

²Λογοθέτης, Μ., *Αγροτικός τουρισμός: Μια εναλλακτική λύση*, Εκδόσεις ΑΤΕ, Αθήνα 1988.

³Λύτρας, Π., *Τουριστική κοινωνιολογία*, Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα:1987.

σκοπό την πιο ομαλή επανένταξή του στη ρουτίνα της δουλειάς. Η εξαιρετικά ευρεία τουριστική ανάπτυξη που σημειώθηκε μετά τη λήξη του 2^{ου} παγκοσμίου πολέμου τόσο διεθνώς όσο και στη χώρα μας, ουσιαστικά άλλαξε ριζικά το σκηνικό της κοινωνικής ζωής του σύγχρονου ατόμου. Η ραγδαία αυτή ανάπτυξη και επέκταση του τουρισμού σε όλο τον πλανήτη έφερε στο φως νέα στοιχεία και δεδομένα, ενώ παράλληλα αποκάλυψε μια αδιαμφισβήτητη πραγματικότητα: ότι δηλαδή ο τουρισμός σαν κοινωνικό φαινόμενο, άρχισε σιγά-σιγά να επηρεάζει πέρα από αυτούς τους παράγοντες και το σύνολο της σύγχρονης κοινωνικής ζωής και διαβίωσης. ⁴Ο τουρισμός επιδρά στην οικονομία όσο και στη διαμόρφωση μορφολογικά ενός τόπου. Από τους οικονομολόγους ο τουρισμός θεωρείται ως μέσο εισροής συναλλάγματος σε μια χώρα. Για τους γεωγράφους αντίθετα ο θεσμός αυτός είναι ένας παράγοντας που συντελεί σημαντικά στην αλλοίωση και παραμόρφωση του τοπίου. Όμως ο συνωστισμός τουριστών σε μια χώρα δημιουργεί μια σειρά γεγονότων όπως για παράδειγμα την ανέγερση όλο και περισσότερων ξενοδοχείων, τουριστικών γραφείων και υποδομών, αυτή λοιπόν η σειρά μεταβολών σε ένα μέρος είναι αυτό που ονομάζουν οι ειδικοί τοπίο αναψυχής. Όταν αντιλήφθηκαν οι διάφορες οργανώσεις ότι ο τουρισμός πρόκειται για κάτι πολύ προσοδοφόρο τότε το κάθε κράτος ανέλαβε την οργάνωσή του πάνω στον τομέα. Συγκεκριμένα τα θέματα του τουρισμού υπάγονται στην αρμοδιότητα του Ε.Ο.Τ (Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού), ο οποίος είναι υπεύθυνος για την χάραξη της τουριστικής πολιτικής καθώς και τον έλεγχο των διαφόρων τουριστικών καταλυμάτων. Παράλληλα έχει ιδρυθεί από την πολιτεία η τουριστική αστυνομία με ειδικά εκπαιδευμένο προσωπικό για να προσφέρει πληροφορίες και βοήθεια στους τουρίστες. Φυσικά όλο το προσωπικό είναι γνώστες ξένων γλωσσών, προσόν που θεωρείται απαραίτητο. Συνεργάζεται με τις τοπικές αρχές για την αντιμετώπιση τουριστικών θεμάτων και επιβλέπει την εφαρμογή της τουριστικής νομοθεσίας σε τουριστικές περιοχές, επιχειρήσεις και media όπως ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια, τουριστικά μαγαζιά, πρακτορεία, λεωφορεία, αντιπροσωπείες ενοικίασης αυτοκινήτων, αρχαιολογικούς χώρους, ξεναγούς, πόλεις με spa, σταθμούς μαζικών αναχωρήσεων και αφίξεων και υπηρεσιών υγιεινής.

Ο τουρισμός δεν αποτελεί μια πρόσφατη δραστηριότητα του σύγχρονου πολιτισμού, αλλά ένα φαινόμενο το οποίο υπήρχε από τα αρχαία χρόνια και εξελισσόταν με την πάροδο του χρόνου ανάλογα με τις μεταβολές της ανθρωπότητας της κάθε εποχής, δίνοντάς του την

---

⁴Πρακτικά από Πανελλήνιο συνέδριο Αθήνας, *Τουριστική Βιομηχανία στην Ελλάδα 2004*.

σημερινή μορφή του σύγχρονου τουρισμού που όλοι γνωρίζουμε.⁵ Σε όλες τις εποχές όμως στηρίχθηκε στον ελεύθερο χρόνο και στις μετακινήσεις των ατόμων σε διάφορα μέρη της χώρας τους ή μιας διαφορετικής χώρας.

Στην Αρχαιότητα ο τουρισμός οριζόταν σαν ταξίδι και απείχε πολύ από την σημερινή μορφή του ως ταξίδι αναψυχής και ευχαρίστησης. Οι ελεύθεροι και οικονομικά εύποροι κάτοικοι μπορούσαν να συμμετέχουν σε διάφορων τύπων ταξιδιωτικές μετακινήσεις για αυτό και το ταξίδι αποτελούσε προνόμιο όσων ανήκαν σε ανώτερες κοινωνικές τάξεις. Τα ταξίδια είχαν ως κύριο σκοπό την πνευματική ανάπτυξη του ταξιδιώτη, ο οποίος μετέφερε τις εμπειρίες του καθώς και τα πολιτιστικά στοιχεία του τόπου επίσκεψης στα συγγράμματά του.

Η πρώτη συστηματική οργάνωση ταξιδιών παρατηρήθηκε στην Αρχαία Αίγυπτο, Μεσοποταμία, και Αρχαία Ελλάδα. Για παράδειγμα οι Αρχαίοι Έλληνες και Αρχαίοι Ρωμαίοι μεταφέρονταν στην Αίγυπτο για λόγους αναψυχής όπως και στο εσωτερικό της Ελλάδας για να παρακολουθήσουν αθλητικούς αγώνες, θεατρικές παραστάσεις, θρησκευτικές τελετές, εορτές κτλ.

Η ανάπτυξη των ταξιδιών στα αρχαία χρόνια συνδέεται άμεσα με την ταυτόχρονη ανάπτυξη των μεταφορικών αρτηριών η οποία συντέλούσε στην μεγαλύτερη ασφάλεια των μεταφορικών μέσων που εξασφάλιζαν άνεση και δυνατότητα μακρινών ταξιδιών.⁶ Στις μετακινήσεις τους μεγάλοι φιλόσοφοι, ιστορικοί και γεωγράφοι της αρχαιότητας, όπως ο Ηρόδοτος, ο Πausανίας, ο Θαλής, ο Πλάτωνας κ.α., κατέγραφαν τα πολιτιστικά, πολιτικά, κοινωνικά και γεωγραφικά χαρακτηριστικά των τόπων που επισκέπτονταν. Έτσι αποτέλεσαν ένα μοντέλο τουρίστα σύμφωνα με την τουριστική τυπολογία που διαμορφώνεται το 19ο αιώνα.

Κατά τον Μεσαίωνα αυτοί που ταξίδευαν ήταν κυρίως εύποροι κάτοικοι που είχαν αρκετό ελεύθερο χρόνο σε αντίθεση με τους υπόλοιπους εργάτες που απασχολούνταν in situ

---

⁵Τσάρτας, Π., *Τουρίστες, Ταξίδια, Τόποι: Κοινωνιολογικές Προσεγγίσεις στον Τουρισμό*, Εκδόσεις Εξάντας, Αθήνα 1996.

Βαρβαρέσος, Σ., *Τουρισμός, έννοιες, μεγέθη, δομές, η Ελληνική πραγματικότητα*, Εκδόσεις Προπομπός. Αθήνα, 2000.

⁶Βαρβαρέσος, Σ., *Τουρισμός, έννοιες, μεγέθη, δομές, η Ελληνική πραγματικότητα*, Εκδόσεις Προπομπός. Αθήνα, 2000.

<http://www.livopedia.gr/index.php/%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1 /%CE%A4%CE%BF%CF%85%CF%81%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82>, *Ελλάδα – Τουρισμός*, Ανάκτηση από: livopedia.

και σπάνια μετακινούνταν μακριά από το χωριό ή την περιφέρειά τους. Οι μετακινήσεις αναψυχής είχαν βέβαια περιοριστεί λόγω των συνθηκών που επικρατούσαν την εποχή εκείνη, όπως ο αυξημένος αριθμός ληστειών και δολοφονιών, φτώχεια, κατακτητικοί πόλεμοι κ.ά.

Παρόλα αυτά επικράτησαν δυο κύριες μορφές τουρισμού, ο πανεπιστημιακός και ο τουρισμός μεγάλων θρησκευτικών γεγονότων και εορτών.⁷

✓ Ο πανεπιστημιακός τουρισμός εμφανίζεται ανεπτυγμένος γύρω από τα πανεπιστημιακά κέντρα της Ευρώπης, όπως το Παρίσι, το Μονπελιέ, την Οξφόρδη, το Κέμπριτζ κτλ.

✓ Ο τουρισμός μεγάλων θρησκευτικών γεγονότων και εορτών όπου στα τέλη του Μεσαίωνα, τα Ελβετικά και Γερμανικά ξενοδοχεία είχαν αποκτήσει μεγάλη φήμη, χάρη στην ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών, ενώ στη Γαλλία η γαστρονομία συμβάλλει στην περαιτέρω εξειδίκευση του ξενοδοχειακού προϊόντος, συνδέοντας κατά αυτό τον τρόπο την παραμονή με ψυχαγωγία.

Από την Αναγέννηση κι έπειτα το ενδιαφέρον για ταξίδια που αποτελούσαν προνόμιο της ελίτ κοινωνίας αντικαταστάθηκαν από ένα ευρύτερο ενδιαφέρον για μετακινήσεις για λόγους υγείας, με την ανάπτυξη λουτροπόλεων όπως το Μπατόν και το Μπαθ. Σε αυτό συντέλεσε σε μεγάλο βαθμό η ανάπτυξη του σιδηρόδρομου, όπου οι ατμομηχανές και τα ατμόπλοια ενίσχυσαν τις δυνατότητες για ταξίδια, καθώς και κάποια ξενοδοχεία που είχαν αρχίσει να κεντριοποιούνται σε αντίθεση με τον Μεσαίωνα όπου ήταν κυρίως πανδοχεία στις οδικές οδούς. Νεαροί ευγενείς ταξίδευαν έχοντας ως σκοπό να αποκτήσουν εμπειρίες και μόρφωση μέσω της παρατήρησης των πολιτισμών που επισκέπτονταν. Αυτού του είδους τα ταξίδια τα ακολουθούσαν κυρίως Άγγλοι νεαροί προς την Ευρώπη κατά την περίοδο του 1550-1850. ⁸Η κίνηση αυτή ήταν μια πρώιμη εκδοχή του Γκράντ Τουρ, δηλαδή μεγάλη περιήγηση. Επίσης ο τουρισμός εμφανίζεται με σκοπό την ανακάλυψη αρχαιολογικών λειψάνων στην Ευρώπη, με την ανακάλυψη νέων χωρών και εμπορικών ταξιδιών. Σε αντίθεση με τα ταξίδια ο τουρισμός και ο τουρίστας είχε αρνητική σημασία και χαρακτηριζε την ομαδική φθινή μετακίνηση με σκοπό την διασκέδαση και την αναψυχή των τουριστών, και τον ακολουθούσαν άτομα κατώτερων κοινωνικών τάξεων.

---

⁷Βαρβαρέσος, Σ., *Τουρισμός, έννοιες, μεγέθη, δομές, η Ελληνική πραγματικότητα*, Εκδόσεις Προπομπός. Αθήνα, 2000.

⁸Lickorish, L., - Carson L., *Μια Εισαγωγή στον Τουρισμό*, Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα 2004.

Το 1800 χρησιμοποιείται για πρώτη φορά η λέξη *tourist* που απευθυνόταν στα άτομα που συμμετείχαν στην μακρά περιήγηση.⁹ Το 1811 πρωτοεμφανίζεται η λέξη *tourism*, για να δηλώσει την μετακίνηση από ένα τόπο σε άλλο από ευχαρίστηση.

Κατά το 18ο αιώνα, η αύξηση του εισοδήματος σε μερικές χώρες, η βελτίωση των οδικών δικτύων, η σχετική ασφάλεια στα ταξίδια, και η εμφάνιση μεταφορικών μέσων όλο και περισσότερο άνετων και γρήγορων δημιούργησαν το σύγχρονο τουρισμό που, αρχικά αφορούσε λίγους προνομιούχους, κατά το 19^ο αιώνα καθώς και τον 20^ο απλώθηκε προοδευτικά ώστε να μετατραπεί σήμερα σε ένα μαζικό φαινόμενο με την διάδοσή του σε όλα τα κοινωνικά στρώματα.

Μέχρι το 1914 είχε ήδη αναπτυχθεί μια αξιόλογη υποδομή στα τουριστικά θέρετρα της Ευρώπης, τα οποία ως βασικό μέσο μεταφοράς είχαν τον σιδηρόδρομο. Οι τουριστικές κοσμοπολίτικες τοποθεσίες, οι τουριστικοί οργανισμοί και μέθοδοι μάρκετινγκ είχαν αναπτυχθεί σημαντικά όπως και τα υπερατλαντικά ταξίδια με μεγάλα και γρήγορα ατμόπλοια.

Από το 1945 και μετά ο τουρισμός άρχισε να μεταβάλλεται και να αποτελεί ένα αυτοδύναμο φαινόμενο, συνώνυμο της κατανάλωσης και του ελεύθερου χρόνου. Ο τουρισμός διακύμανσης - αναψυχής των αριστοκρατών και των εισοδηματιών, χωρικά καθορισμένος στις παράκτιες ζώνες της βόρειας Μεσογείου, αντικαθίσταται από τον καλοκαιρινό παραθερισμό καθώς οι διακοπές και τα ταξίδια είχαν μετατραπεί από πολυτέλεια σε αποδεκτό τμήμα της πραγματικότητας. Με την τεχνολογική επανάσταση που ακολούθησε, την αύξηση των εισοδημάτων καθώς και τις σημαντικές αλλαγές στον τρόπο ζωής και συμπεριφορά των πολιτών, ο τουρισμός παρουσίασε ταχύτατη ανάπτυξη και έφτασε να θεωρείται ένας από τους σημαντικότερους οικονομικούς τομείς σε παγκόσμια κλίμακα.

Την συγκεκριμένη περίοδο σημειώθηκε μαζική ανάπτυξη των ταξιδιών στις πλουσιότερες και εκβιομηχανισμένες χώρες του πλανήτη. Στη διάδοση του τουρισμού συντέλεσαν διάφοροι παράγοντες όπως η τηλεόραση και οι τουριστικοί οδηγοί μέσω των οποίων γίνονταν γνωστοί όλο και περισσότεροι προορισμοί, η δημιουργία τουριστικής νομοθεσίας, η αύξηση του αριθμού των ιδιοκτητών οχημάτων με την ταυτόχρονη μείωση κόστους του ταξιδιού, η μαζικοποιημένη παραγωγή τουριστικών προϊόντων και υπηρεσιών κ.ά.

---

⁹ Βαρβαρέσος, Σ., *Τουρισμός, έννοιες, μεγέθη, δομές, η Ελληνική πραγματικότητα*, Εκδόσεις Προπομπός. Αθήνα, 2000.

1.2. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΑ

Το τουριστικό προφίλ του σήμερα έχει ως εξής: ο τουρίστας θέλει να ταξιδέψει κάπου μακριά ούτως ώστε να ξεφύγει από την καθημερινότητά του, τα προβλήματά του, να αλλάξει παραστάσεις γενικότερα.¹⁰ Θέλει να νιώσει ελεύθερος να επισκεφθεί και να γνωρίσει τη φύση, να κάνει πράγματα που δεν έχει κάνει ποτέ του, ενδιαφέρεται επίσης για άλλα ήθη και έθιμα, νέες παραδόσεις, νέες γεύσεις και θέλει να γνωρίσει καινούργιους ανθρώπους με διαφορετική κουλτούρα και εμπειρίες.

Ο τουρίστας έχει επίσης ρίζες στην αρχαιότητα αλλά με άλλη ονομασία δηλ. σαν ξένος. Φυσικά αριθμητικά ήταν πολύ λιγότεροι και πιο σπάνιοι και αντιμετωπιζόνταν καχύποπτα μέχρι που στα ομηρικά χρόνια έγινε η διαφορά υποδέχοντάς τους καλοπροαίρετα.

Ακόμη και τότε οι ξένοι χωρίζονταν σε κατηγορίες:

- ✓ Ο ξένος που ερχόταν για επίσκεψη για ένα συγκεκριμένο λόγο ή ήταν απεσταλμένος ή προσκεκλημένος κάποιου τότε απολάμβανε μια πολύ θερμή φιλοξενία και του προσέφεραν μέχρι και δώρα.
- ✓ Άλλο είδος ξένου ήταν ο ικέτης που θεωρούνταν ξένος επειδή ήταν φυγός ή καταδιωκόμενος εξόριστος για κάποιο λόγο.
- ✓ Υπάρχει ακόμη ο ζητιάνος που φιλοξενείται από βασιλιάδες και πλούσιους που και τους θεωρεί θεούς για αυτό.

Όμως σήμερα δεν έχει καμία σχέση η έννοια του τουρίστα με κάποια από αυτές τις έννοιες, σήμερα δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στον τουρίστα γιατί πάνω από όλα είναι πελάτης και πρέπει να καλυφθούν όλες οι ανάγκες του όσο το δυνατόν καλύτερα γιατί αποφέρει χρήματα στον τόπο τον οποίο επισκέπτεται και εάν γυρίσει ικανοποιημένος ίσως να επιχειρήσει να ξαναέρθει στο μέλλον. Αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της τουριστικής βιομηχανίας πλέον.

Φυσικά οι τουρίστες χωρίζονται σε διάφορους τύπους με τον καθένα να αναγνωρίζεται από τις ιδιαιτερότητες και τα χαρακτηριστικά του. Θα αναλύσουμε τους τύπους αυτούς παρακάτω.

Τύποι τουριστών στην Ελλάδα είναι οι εξής:¹¹

1. Ο πρώτος τύπος τουρίστα είναι αυτός που ταξιδεύει μόνο για ξεκούραση σε κάποια μέρη κάθε χρόνο. Δεν αλλάζουν συνήθειες και θέλουν τα πάντα να είναι τέλεια οργανωμένα.

¹⁰Πρακτικά από Πανελλήνιο συνέδριο Αθήνας, *Τουριστική Βιομηχανία στην Ελλάδα 2004*.

¹¹Πρακτικά από Πανελλήνιο συνέδριο Αθήνας, *Τουριστική Βιομηχανία στην Ελλάδα 2004*.

Αυτοί ενδιαφέρονται για την παραδοσιακή κουζίνα, το σέρβις και την άνεση. Αυτού του τύπου οι τουρίστες είναι μέχρι 52 ετών και έχουν μεγάλο εισόδημα.

2. Ένα άλλου είδους τουρίστας είναι αυτοί που ενδιαφέρονται για μουσεία, αξιοθέατα, φύση, ήθη και έθιμα. Ψάχνουν για ήρεμες διακοπές και οι περισσότεροι από αυτούς διαμορφώνουν μόνοι τους το πρόγραμμά τους. Αυτού του είδους οι τουρίστες δεν πηγαίνουν σε μεγάλα γκρουπ και έχουν μεγάλο εισόδημα με ηλικίες μέχρι και 60 ετών.
3. Η Τρίτη κατηγορία είναι οι οικογενειακοί τουρίστες. Θέλουν να ξεκουραστούν, να γνωρίσουν τη φύση και είναι πάρα πολύ προσεκτικοί με τις τιμές επειδή αποτελούνται από 3,4 ή και 5 άτομα. Πολλοί από αυτούς ταξιδεύουν σε γκρουπ (ειδικά οικογενειακά γκρουπ ή και φιλικά) μεμονωμένα ή με πακέτα διακοπών επειδή είναι καλύτερα για αυτούς και τα παιδιά τους.
4. Ο πιο γνωστός τύπος τουριστών είναι οι τουρίστες που αρέσκονται στο υψηλό σέρβις, την πολυτέλεια, τα ακριβά ξενοδοχεία και τα ακριβά αυτοκίνητα. Ζουν σε μεγάλες πόλεις και προτιμούν να ταξιδεύουν με αυτοκίνητο. Το εισόδημα τους είναι πολύ υψηλό και είναι μέχρι 45 ετών.
5. Το τελευταίο είδος τουριστών είναι αυτοί που αγαπούν την δράση. Τους αρέσουν οι αθλητικές δραστηριότητες, η δράση, η αδρεναλίνη και ξέρουν ακριβώς τι θέλουν και πού μπορούν να το βρουν, για παράδειγμα κάποιος που θέλει να κάνει σέρφινγκ θα πάει στην Πάρο, ή κάποιος που θέλει να κάνει σκι θα πάει στον Παρνασσό. Ψάχνουν για νέες εμπειρίες δεν ακολουθούν κάποιο συγκεκριμένο πρόγραμμα και μερικές φορές αυτοσχεδιάζουν. Οι διακοπές τους δεν διαρκούν πάνω από μια εβδομάδα επειδή δεν έχουν πολύ ελεύθερο χρόνο. Έχουν ένα καλό εισόδημα και δεν είναι πάνω από 45 ετών.

1.3. ΤΑ ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Τα κύρια χαρακτηριστικά του τουρισμού είναι:¹²

- ✓ Ο τουρισμός είναι αποτέλεσμα μεμονωμένης ή ομαδικής μετακίνησης ανθρώπων σε διάφορους τουριστικούς προορισμούς και η διαμονή τους σε αυτούς διαρκεί τουλάχιστον ένα 24ωρο, με σκοπό την ικανοποίηση των τουριστικών αναγκών ή επιθυμιών τους.
- ✓ Οι διάφορες μορφές τουρισμού, όποιες και αν είναι αυτές, περιέχουν απαραίτητα δύο βασικά στοιχεία και συγκεκριμένα το ταξίδι στον τουριστικό προορισμό και τη διαμονή

---

¹²Ηγουμενάκης, Ν. – Ηγουμενάκης, Γ., *Τουριστικό Μάρκετινγκ – Γενικές Αρχές*, Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα 2004.

σ' αυτόν με την ευρύτερη έννοια του όρου , δηλαδή συμπεριλαμβανομένης και της διατροφής.

- ✓ Το ταξίδι και η διαμονή λαμβάνουν χώρα εκτός του τόπου της μόνιμης διαμονής των ανθρώπων που αποφασίζουν να μετακινηθούν για τουριστικούς λόγους.
- ✓ Η μετακίνηση ανθρώπων σε διάφορους τουριστικούς προορισμούς είναι προσωρινού και βραχυχρόνιου χαρακτήρα, που σημαίνει ότι πρόθεσή τους είναι να επιστρέψουν στον τόπο της μόνιμης διαμονής τους μέσα σε λίγες ημέρες, εβδομάδες ή μήνες.
- ✓ Οι άνθρωποι επισκέπτονται διάφορους τουριστικούς προορισμούς για τουριστικούς σκοπούς, δηλαδή για σκοπούς άλλους από εκείνους της μόνιμης διαμονής τους ή της επαγγελματικής απασχόλησης τους.

Είναι γνωστό σήμερα πως η τελική απόφαση αγοράς ενός τουριστικού προϊόντος επηρεάζεται από την επιθυμία του τουρίστα να ικανοποιήσει με μη – τουριστικά αγαθά άλλες του ανάγκες, όπως για πχ. αποφασίζει να κάνει διακοπές στην Ισπανία, επηρεασμένος από το γεγονός ότι εκεί θα βρει να αγοράσει φτηνά δερμάτινα είδη. Όλες αυτές οι ιδιομορφίες, δίνουν μια ιδιαίτερη έννοια στο Μάρκετινγκ και προσδιορίζουν τις ενέργειές του στον τομέα του τουρισμού.

1.4. ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ανάλογα με τους σκοπούς των ταξιδιών, τα είδη του τουρισμού μπορεί να είναι:¹³

- ✓ Κοινωνικός Τουρισμός
- ✓ Θεραπευτικός – Ιαματικός Τουρισμός
- ✓ Θρησκευτικός Τουρισμός
- ✓ Επαγγελματικός – Συνεδριακός – Εκθεσιακός Τουρισμός
- ✓ Μορφωτικός Τουρισμός
- ✓ Αγροτουρισμός
- ✓ Οικοτουρισμός – Οικολογικός Τουρισμός
- ✓ Θαλάσσιος Τουρισμός
- ✓ Πολιτιστικός Τουρισμός
- ✓ Αθλητικός Τουρισμός

---

¹³Ηγουμενάκης, Ν., *Τουριστική Οικονομία*, Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα 1997.

Σφακιανάκης, Μ., *Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού*, Εκδόσεις ΕΛΛΗΝ, Αθήνα 2000.

- ✓ Ορεινός Τουρισμός
- ✓ Χειμερινός Τουρισμός
- ✓ Τουρισμός Περιπέτειας

1.5. ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η έννοια της ανάπτυξης είναι ακόμα πιο ασαφής από την έννοια του τουρισμού. Μπορούμε να την εξετάσουμε είτε ως μία διαδικασία είτε ως μία κατάσταση.¹⁴

Ετυμολογικά η λέξη ανάπτυξη είναι σύνθετη από το ανά και το ρήμα πτύσσω και αναφέρεται στο άνοιγμα, το ξεδίπλωμα, το άπλωμα. Ο όρος ανάπτυξη έχει χρησιμοποιηθεί για να περιγράψει την πρόοδο ή το μεγάλωμα ενός μεγέθους, την εξέλιξη φυσικών φαινομένων, την πορεία προς την ολοκλήρωση ανθρωπίνων ενεργειών και γενικά την εξέλιξη κοινωνικών φαινομένων όπως η οικονομική ανάπτυξη. Κατά συνέπεια ο όρος ανάπτυξη θα πρέπει να αναφέρεται σε ένα κοινωνικό φαινόμενο που διενεργείται από ανθρώπους σε ένα κοινωνικό σχηματισμό. Οπότε, η διερεύνηση του προϋποθέτει τη γνώση των χαρακτηριστικών του ανθρώπου ως ενεργούντος και της κοινωνίας μέσα στην οποία ενεργεί.¹⁵

Ο Friedmann και οι Oppermann και Chon παρατηρούν την ανάπτυξη ως έναν από τους πιο ρευστούς όρους στη γλώσσα μας και θεωρούν την ανάπτυξη ως εξελικτική διαδικασία με θετικές επιδράσεις.¹⁶ Ο Friedmann θεωρεί ότι: Η Ανάπτυξη είναι πάντα κάτι, μια ανθρώπινη οντότητα, μια έννοια, μια οικονομία, μια ικανότητα - συχνά σχετιζόμενη με λέξεις όπως υπό ή υπέρ ή ισόρροπη: πολύ μικρή, πολύ μεγάλη, ή ακριβώς. Προτείνει ότι η ανάπτυξη έχει μια δομή και ότι ο ομιλητής έχει μια ιδέα για το πώς αυτή η δομή πρέπει να είναι αναπτυγμένη.

¹⁴Pearce, D., *Tourist Development*, Longman, London 1992.

Gartner, W.C., *Τουριστική Ανάπτυξη: Αρχές, Διαδικασίες και Πολιτικές*, Εκδόσεις Έλλην, Αθήνα 2001.

¹⁵Ρέππας, Π., *Οικονομική Ανάπτυξη: Θεωρίες και Στρατηγικές*, Τόμος Α΄. 2η Έκδοση, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2002.

¹⁶Friedmann, J., *An Alternative Development? Friedmann, J. Wheelright, E. & Connell, J. (eds) Development Strategies in the Eighties. Development Studies Colloquium Monograph No 1*. Sydney: University of Sydney, 1980.

Oppermann, M., - Chon, S., *Tourism in Developing Countries*, Thomson, London 1997.

Επίσης η ανάπτυξη τείνει να θεωρείται ως διαδικασία αλλαγής ή ως ένα σύμπλεγμα τέτοιων διαδικασιών που μέχρι ένα βαθμό είναι νόμιμη ή τουλάχιστον επαρκώς κανονική έτσι ώστε να μπορούμε να κάνουμε έξυπνες δηλώσεις πάνω σε αυτό.

Ο Ingham¹⁷ αντιλαμβάνεται την ανάπτυξη με ένα παραπλήσιο τρόπο όπως αυτόν του Friedmann με τη συνεισφορά στη διπλή αναπτυξιακή φύση, αυτή της διαδικασίας και του στόχου.

Ο Todaro θέτει τρεις αναπτυξιακούς στόχους:¹⁸

- ✓ τις ανθρώπινες ανάγκες επιβίωσης (κυρίως τροφή και στέγη),
- ✓ το επίπεδο διαβίωσης (όπως η υγεία και η εκπαίδευση) και
- ✓ τα ανθρώπινα δικαιώματα (όπως η κοινωνική δικαιοσύνη).

Ύστερα από το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο η τουριστική εξέλιξη χρησιμοποιήθηκε από πολλές χώρες ως στρατηγική πολιτική. Παρόλα αυτά η βιβλιογραφική ανάπτυξη έχει σχεδόν αγνοήσει τον τουρισμό ως αναπτυξιακή προσέγγιση.¹⁹ Εξετάζοντας προσεκτικά αυτή την εξελικτική διαδικασία, μπορεί να ειπωθεί ότι η διαδικασία της τουριστικής ανάπτυξης εμπεριέχει ένα μεγάλο αριθμό συμμετεχόντων που ενδέχεται να φέρουν μαζί τους αντικρουόμενους στόχους. Επιπρόσθετα, διαφορετικοί μετέχοντες στον τουρισμό μπορεί να έχουν ασύμβατες αντιλήψεις σε σχέση με τη βιομηχανία και την ίδια την αναπτυξιακή διαδικασία του τουρισμού.²⁰

Η τουριστική ανάπτυξη²¹ με την πιο πλατιά έννοια του όρου σημαίνει σε γενικές γραμμές ανοδική εξέλιξη του τουρισμού, σαν κλάδου οικονομικής δραστηριότητας της οικονομίας μιας χώρας, που συντελείται βασικά με την πληρέστερη αξιοποίηση και ορθολογικότερη εκμετάλλευση των ανεπαρκών τουριστικών πόρων, με την αύξηση της τουριστικής παραγωγής και την ποιοτική βελτίωση της, μα πάνω από όλα με την προσαρμογή της στις ανάγκες ή επιθυμίες των τουριστών, δηλαδή στην τουριστική ζήτηση.

---

¹⁷Ingham, B., *The Meaning of Development: Interactions between New and Old Ideas*, World Development, 1993.

¹⁸Todaro, P., *Economic Development*, Longman, New York 1994.

¹⁹Gunn, A., *Tourism Planning: Basics, Concepts, Cases*. 3rd eds, Taylor and Francis, Washington 1994.

Sinclair, T., *Tourism and Economic Development*, Journal of Development Studies, 1998.

Andriotis, K., *Local Community Perceptions of Tourism as a Development Tool: The Island of Crete*, Unpublished PhD Thesis, Bournemouth University, Bournemouth 2000.

²⁰Cooper, C., - Flether, J., - Gilbert, D., - Wanhill, S., *Tourism Principles and Practice*, 2nd Edition, Longman, Essex 1999.

²¹Ηγουμενάκης, Ν., *Τουρισμός και Ανάπτυξη*, Εκδόσεις INTERBOOKS, Αθήνα 2000.

Ο Rostow αναγνωρίζει ένα φυσικό δρόμο για την οικονομική εξέλιξη που όλες οι κοινωνίες και χώρες πρέπει να ακολουθήσουν εάν θέλουν να εκσυγχρονιστούν. Αυτός ο δρόμος αποτελείται από πέντε στάδια:²²

1. Στάδιο της Παραδοσιακής Κοινωνίας.
2. Μεταβατικό Στάδιο.
3. Στάδιο της Απογείωσης.
4. Στάδιο της Προσέγγισης της Ωριμότητας.
5. Στάδιο της Υψηλής Μαζικής Κατανάλωσης.

Αναγνώρισε επίσης ότι για γρηγορότερη και καλύτερη ανάπτυξη μιας χώρας, σημαντικό ρόλο διαδραματίζει ο ελεύθερος και δυναμικός ιδιωτικός τομέας σε συνεργασία με ένα αποδοτικό δημόσιο τομέα. Παρόλο που το μοντέλο του Rostow δεν απευθύνεται στην τουριστική εξέλιξη αλλά στη γενική οικονομική ανάπτυξη κάθε παραγωγικής δραστηριότητας, αποτελεί ένα χρήσιμο εργαλείο για την ερμηνεία της εξελικτικής πορείας του τουρισμού.

Ο Harrison και οι Woodcock και France²³ θεωρούν ότι οι παραδοσιακές αναπτυξιακές προσεγγίσεις μπορούν να αποδειχθούν ένα χρήσιμο πλαίσιο για την επεξήγηση της τουριστικής αναπτυξιακής διαδικασίας.

Η επεξήγηση της τουριστικής ανάπτυξης σε έναν προορισμό πρέπει να βασίζεται σε κάποιες θεωρίες και μοντέλα ικανά να ερμηνεύσουν αυτή την εξελικτική διαδικασία.

Υπάρχουν δύο τύποι μοντέλων που συμβάλλουν στην κατανόηση της αναπτυξιακής διαδικασίας. Αυτά είναι:²⁴

1. Τα Επεξηγηματικά

Αναφέρονται στους παράγοντες που προκαλούν την ανάπτυξη. Σύμφωνα με τον Rostow, αυτοί οι παράγοντες χωρίζονται στους απαραίτητους και στους χρήσιμους.²⁵

2. Τα Περιγραφικά

---

²²Rostow, W., *The Stages of Economic Growth*, Cambridge University Press, Cambridge 1960.

²³Harrison, D., *The Sociology of Modernization and Development*, Unwin Hyman, London 1992.

Woodcock, K., - France, L., *Development Theory Applied to Tourism in Jamaica*, A. Seaton (ed). *Tourism, The State of Art*, Wiley, Chichester 1997.

²⁴Andriotis, K., *Local Community Perceptions of Tourism as a Development Tool: The Island of Crete*, Unpublished PhD Thesis, Bournemouth University, Bournemouth 2000.

²⁵Rostow, W., *The Stages of Economic Growth*, Cambridge University Press, Cambridge 1960.

Εξετάζουν τον τουρισμό από τη σκοπιά του τι υπάρχει στη βάση. Η πλειοψηφία της έρευνας για την τουριστική ανάπτυξη έχει εστιαστεί σε περιγραφικές αναπτυξιακές διαδικασίες, κυρίως στα μοντέλα τουριστικού κύκλου ζωής.

Η διαδικασία της τουριστικής ανάπτυξης είναι προϊόν ιστορικών γεγονότων που οδήγησαν στη σημερινή μορφή της τουριστικής βιομηχανίας.

Ο αρχικός τουρισμός αναπτύχθηκε παράλληλα με τον πολιτισμό και τη διαμόρφωση κοινοτήτων με την αίσθηση του ανήκειν σε έναν τόπο. Οι πρώτοι ταξιδιώτες ήταν κυρίως έμποροι, και η λιτή ξενοδοχειακή βιομηχανία που αναπτύχθηκε στα μεγάλα εμπορικά κέντρα, εξυπηρετούσε τις ανάγκες τους.²⁶ Τα ταξίδια και η ανάπτυξη της τουριστικής βιομηχανίας άρχισε να επιταχύνεται κατά τη διάρκεια του ελληνικού και ρωμαϊκού πολιτισμού, κυρίως λόγω των σταθερών πολιτικών συστημάτων και του σεβασμού απέναντι στις επιστήμες και τη δημοκρατία. Με την κατάρρευση του ρωμαϊκού πολιτισμού, άρχισε ο Μεσαίωνας, όπου τα ταξίδια ήταν επικίνδυνα και πραγματοποιούνταν μόνον εφόσον θα υπήρχαν μεγάλα κέρδη από εμπορικές δραστηριότητες ή για θρησκευτικό προσκύνημα.

Ενώ η Ευρώπη ήταν βυθισμένη στο Σκοταδισμό επί σειρά αιώνων, σε άλλα μέρη του κόσμου κάποιοι πολιτισμοί γνώριζαν μεγάλη άνθιση, και τα μνημεία τους αποτελούν σήμερα χώρους τουριστικής προσέλκυσης. Η βουβωνική πανώλη, που έφτασε στην Ευρώπη με τους εμπόρους που έρχονταν από την Κίνα, οδήγησε στη μείωση του εργατικού δυναμικού και στην κατάρρευση του φεουδαρχικού συστήματος. Η βιομηχανική επανάσταση κατέστησε εφικτή τη μαζική παραγωγή καταναλωτικών αγαθών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονταν με τα ταξίδια, τα οποία όταν συνδυάστηκαν με την αγοραστική δύναμη της ανερχόμενης μεσαιάς τάξης, έθεσαν τις βάσεις για τη δημιουργία μιας τουριστικής βιομηχανίας. Ο Thomas Cook, χρησιμοποιώντας τα προϊόντα της βιομηχανικής επανάστασης, οργάνωσε ταξιδιωτικά προϊόντα σε πακέτα, οδηγώντας στη διαμόρφωση μιας τουριστικής βιομηχανίας. Οι δύο Παγκόσμιοι Πόλεμοι και ο Ψυχρός πόλεμος επιτάχυναν τις τεχνολογικές εξελίξεις στις μεταφορές και την επικοινωνία, επιτρέποντας την ανάπτυξη του μαζικού τουρισμού σε ένα σύντομο χρονικό διάστημα.

Τρεις καθοριστικοί παράγοντες συνέβαλαν στην ανάπτυξη αρχικά του εσωτερικού και στη συνέχεια του διεθνούς τουρισμού:²⁷

1. Οι εκδόσεις

---

²⁶Gartner, W.C., *Τουριστική Ανάπτυξη: Αρχές, Διαδικασίες και Πολιτικές*, Εκδόσεις Έλλην, Αθήνα 2001.

²⁷Βαρβαρέσος, Σ., *Τουρισμός, Έννοια, Μεγέθη, Δομές: Η Ελληνική Πραγματικότητα*, Εκδόσεις Προπομπός, Αθήνα 2005.

Οι ταξιδιωτικοί οδηγοί πολλαπλασιάζονται και βελτιώνονται

2. Οι ταξιδιωτικές οργανώσεις

Αυτές πολλαπλασιάζονται τον 20ο αιώνα, αυξάνοντας τον αριθμό των τουριστικών προϊόντων και των τουριστικών προορισμών.

3. Η τουριστική νομοθεσία

Το κράτος νομοθετεί, προκειμένου να προστατεύσει τους αρχαιολογικούς χώρους, το φυσικό περιβάλλον κλπ. Ρυθμίζει νομοθετικά τα τουριστικά επαγγέλματα και δημιουργεί κρατικούς οργανισμούς τουρισμού.

Για να φτάσει ο τουρισμός στη σημερινή του μορφή πέρασε διαδοχικά από διάφορες εξελικτικές φάσεις. Μία από αυτές ήταν οπωσδήποτε και αυτή του εκδημοκρατισμού του, που τοποθετείται χρονολογικά αμέσως μετά το τέλος των εχθροπραξιών του Β' Παγκόσμιου Πολέμου. Ύστερα από το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο η τουριστική εξέλιξη χρησιμοποιήθηκε από πολλές χώρες ως στρατηγική πολιτική. Έτσι λοιπόν ο τουρισμός από προνόμιο των πλούσιων και της αριστοκρατίας, δηλαδή των λίγων, άρχισε βαθμιαία μεν αλλά σταθερά να γίνεται δικαίωμα των εργαζομένων και γενικότερα των μη προνομιούχων, δηλαδή των πολλών.²⁸ Παρόλα αυτά η βιβλιογραφική ανάπτυξη έχει σχεδόν αγνοήσει τον τουρισμό ως αναπτυξιακή προσέγγιση.

Μεταπολεμικά, ο διεθνής τουρισμός, μπορεί να ειπωθεί ότι άλλαξε ουσιαστικά την αρχική του μορφή. Ένας ολοένα αυξανόμενος αριθμός χωρών σε όλο τον κόσμο παίρνει έκτοτε τα κατάλληλα μέτρα για την προσέλκυση διεθνών τουριστών και αυτό γιατί συνειδητοποίησαν ότι η ανάπτυξη διεθνούς τουρισμού αποτελεί ένα μέσο επιτάχυνσης της οικονομικής ανάπτυξης ή μεγέθυνσής τους, καθώς επίσης διεύρυνσης της παραγωγικής και εξαγωγικής τους βάσης.

Η ταχύτατη ανάπτυξη του τουρισμού μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο οφείλεται στις σημαντικές εξελίξεις που καταγράφηκαν στον τομέα της παραγωγής, της παραγωγικότητας, της αγοραστικής δύναμης, του βιοτικού επιπέδου, της αύξησης του μέσου όρου ζωής, της μείωσης του χρόνου συνταξιοδότησης, της μείωσης της εβδομαδιαίας διάρκειας του χρόνου

---

²⁸Ηγουμενάκης, Ν., *Τουριστικό Μάρκετινγκ*, Εκδόσεις INTERBOOKS, Αθήνα 1999.

Gunn, A., *Tourism Planning: Basics, Concepts, Cases*. 3rd eds, Washington: Taylor and Francis.

Sinclair, T., (1998), *Tourism and Economic Development*, Journal of Development Studies, 1994.

Andriotis, K., *Local Community Perceptions of Tourism as a Development Tool: The Island of Crete*, Unpublished PhD Thesis, Bournemouth University, Bournemouth 2000.

εργασίας και της αύξησης της διάρκειας των διακοπών μετά αποδοχών, οι οποίες συντέλεσαν στην αύξηση του ελεύθερου χρόνου.²⁹

Μελλοντικές τάσεις και επιρροές

- ✓ Η αειφορικότητα αναγνωρίζεται ως σημαντικό ζήτημα
- ✓ Αύξηση ουσιαστικότητας του εσωτερικού τουρισμού
- ✓ Περισσότερο ολιστική προσέγγιση μάρκετινγκ: συστατικά, προορισμός
- ✓ Προορισμός vs Ζήτησης
- ✓ Περισσότερα αιτήματα τοπικών κοινωνιών
- ✓ Περισσότεροι κίνδυνοι για τους τουρίστες
- ✓ Περισσότερη ιδιωτική και δημόσια εμπλοκή
- ✓ Διοικητική αποκέντρωση
- ✓ Μεγαλύτερη διεθνής αναγνώριση του τουρισμού
- ✓ Ευρύτερη χρήση των Πληροφοριακών Συστημάτων
- ✓ Θέματα σύγκρισης-επιλογής ποιότητας vs. ποσότητας τουριστών

Χαρακτηριστικά του τουρισμού σήμερα

- ✓ Βιομηχανία αλλά όχι ξεκάθαρη-ξεχωριστή
- ✓ Το προϊόν δεν καταναλώνεται στον τόπο παραγωγής
- ✓ Δεν μπορεί να αποθηκευτεί
- ✓ Τα βασικά συστατικά χαρακτηριστικά διαφέρουν από χώρα σε χώρα
- ✓ Πολύ εύθραυστο-ευάλωτο
- ✓ Εποχικότητα
- ✓ Άυλο προϊόν

Ο τουρισμός,³⁰ αφού διήνυσε μία σειρά εξελικτικών σταδίων, παρόλα τα προβλήματα που αντιμετωπίζει, φαίνεται να έχει ενηλικιωθεί και να γίνεται όλο και ευρύτερα αποδεκτή η πολιτική, οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική του διάσταση.

Η δημιουργία καζίνων, με σκοπό την ανάπτυξη ενός τόπου, δεν είναι κάτι καινούργιο, ωστόσο τώρα τελευταία έχει επανέλθει στο προσκήνιο, λόγω της οικονομικής κρίσης και των επενδυτικών ευκαιριών που παρουσιάζονται.

Τα οργανωμένα καζίνα, που διαθέτουν πολυτελή ξενοδοχεία, συνεδριακά κέντρα, αίθουσες εκδηλώσεων, spa, αθλοπαιδίες, εστιατόρια και άλλα, αποτελούν ουσιαστικά μία

---

²⁹Ηγουμενάκης, Ν., *Τουρισμός και Ανάπτυξη*, Εκδόσεις INTERBOOKS, Αθήνα 2000.

³⁰Βαρβαρέσος, Σ., *Τουρισμός, Έννοια, Μεγέθη, Δομές: Η Ελληνική Πραγματικότητα*, Εκδόσεις Προπομπός, Αθήνα 2005.

τουριστική "attraction". Επομένως συνδυάζουν τις «καζινοδραστηριότητες» (χαρτοπαιξία, τυχερά παιχνίδια, κ.λ.π.) με πολυτελείς διακοπές και αναψυχή. Ακόμα, σε δημοφιλείς προορισμούς για τους λιγότερο hardcore παίκτες, των οποίων το κίνητρο για τουρισμό ίσως να είναι μεγαλύτερο, προσφέρονται και άλλες τουριστικές δραστηριότητες, ανάλογα με τον τουριστικό προορισμό. Πράγμα που σημαίνει ότι, με τις εκτός καζίνο δράσεις, ενισχύεται και η τοπική κοινωνία. Ανάλογα με την περιοχή, μπορεί να υπάρχουν καζίνα χωρίς ξενοδοχείο, (σε περιοχές όπου υπάρχουν ήδη ξενοδοχειακές υποδομές), είτε να συνδυάζονται μαζί με ξενοδοχείο, όπως είναι και το πρότυπο που ακολουθείται στο Las Vegas. Το πρότυπο του Las Vegas ακολουθούν και τα καζίνα στην Ασία, που αποτελεί την πλέον αναπτυσσόμενη περιοχή στον κλάδο των τυχερών παιχνιδιών. Στην Ευρώπη τα καζίνα στη νόμιμη μορφή τους ξεκίνησαν να αναπτύσσονται σε ήδη δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς, καθώς ήταν κυρίως απασχόληση των αριστοκρατών, και είτε λειτουργούσαν σε περιοχές που ήδη υπήρχαν ξενοδοχεία είτε δημιουργούνταν καζίνα-ξενοδοχεία. Στην Ελλάδα έχει ακολουθηθεί ένα μικτό μοντέλο και η δημιουργία των καζίνων δεν έχει στηριχτεί στο πρότυπο του Las Vegas, με κάποιες καλές εξαιρέσεις όπως είναι για παράδειγμα το καζίνο Λουτρακίου, που είναι ένα ενδιαφέρον μοντέλο καζίνου-ξενοδοχείου, όπου attraction δεν αποτελεί μόνο το συγκρότημα του καζίνο αλλά και το Λουτράκι σαν περιοχή, καθώς αποτελεί ένα δημοφιλή τουριστικό προορισμό.

1.6. ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ο πραγματικός στόχος της ανάπτυξης είναι η βελτίωση της ποιότητας της ζωής των ανθρώπων. Είναι μια διαδικασία που δίνει στα ανθρώπινα όντα να καταλάβουν τις δυνατότητές τους, να εκτιμήσουν τους εαυτούς τους και να χτίσουν τις ζωές τους με αξιοπρέπεια.

Η αναγκαιότητα περιγραφής και διερεύνησης της τουριστικής ανάπτυξης οδήγησε πολλούς ερευνητές στη δημιουργία κάποιων τύπων που μέσω αυτών περιγράφεται η τουριστική εξελικτική διαδικασία.

Η ανάπτυξη του τουρισμού σε ένα προορισμό μπορεί να περιγραφεί μέσω τριών τύπων τουριστικής ανάπτυξης:

1. Μοντέλα Κύκλου Ζωής.
2. Μορφολογικά Μοντέλα.
3. Τύποι Διασποράς ή Αλλογενούς Ανάπτυξης.

1.6.1. Μοντέλα Κύκλου Ζωής

Τα στάδια της τουριστικής εξέλιξης ενός προορισμού ήταν τρία:³¹

1. Ανακάλυψη
2. Ανάπτυξη
3. Παρακμή

Ο Defert εισήγαγε την πιθανότητα ένα τουριστικό θέρετρο να αποφύγει το στάδιο της παρακμής που περιέγραψε ο Gilbert και να εισέλθει σε ένα στάδιο αναζωογόνησης του τουριστικού του προϊόντος.

Ο Christaller³² εξέτασε την τουριστική εξέλιξη ως αναπτυξιακό κύκλο. Ο Plog προσπάθησε να εξηγήσει την άνοδο και την πτώση ενός τουριστικού προορισμού ανάλογα με τις προσωπικότητες των διαφορετικών τύπων επισκεπτών.

Βάση του Plog αυτοί οι τύποι τουριστών είναι οι εξής:³³

- ✓ Αλλοκεντρικοί
- ✓ Μεσοκεντρικοί
- ✓ Ψυχοκεντρικοί

Ο Doxey προσπαθώντας να μετρήσει το επίπεδο των ενοχλήσεων που προκαλούνταν από τη συνάντηση τουριστών και ντόπιων, διαμόρφωσε ένα πίνακα πέντε επιπέδων.

Τα πέντε αυτά επίπεδα είναι:³⁴

1. Της Ευφορίας

Ο αρχικός ενθουσιασμός που επέρχεται μαζί με τα αποτελέσματα της τουριστικής ανάπτυξης με το γεγονός ότι ο τουρίστας είναι ευπρόσδεκτος.

2. Της Απάθειας

Καθώς η τουριστική ανάπτυξη είναι σε συνεχή εξέλιξη, ο τουρισμός θεωρείται δεδομένος και εκτιμάται μόνο ως παράγοντας δημιουργίας κερδών. Η όποια επαφή ντόπιων και τουριστών περιορίζεται σε εμπορικές διαδικασίες.

---

³¹Gilbert, E., *The Growth of Inland and Seaside Health Resorts in England*, Scottish Geographical Magazine, 1939.

³²Christaller, W., *Some Considerations of Tourism Location in Europe: The Peripheral Regions – Underdeveloped Countries – Recreation Areas*, Regional, Science Recreation Papers, 1964.

³³Plog, S., *Why Destination Areas Rise and Fall in Popularity?* The Cornell Hotel and Restaurant Administration Quarterly, 1973.

³⁴Doxey, G., *A Causation Theory of Visitor Residents Irritants: Methodology and Research Inferences*, The Impact of Tourism, 6th Annual Conference Proceedings of the Travel Research Association. San Diego, 1975.

3. Της Ενόγλησης

Καθώς η βιομηχανία φτάνει σε σημείο κορεσμού, οι ντόπιοι πλέον δεν αντέχουν το μεγάλο πληθυσμιακό όγκο των τουριστών χωρίς τη δημιουργία περαιτέρω εγκαταστάσεων.

4. Του Ανταγωνισμού

Οι τουρίστες θεωρούνται ως ο λόγος δημιουργίας όλων των προβλημάτων, οι ντόπιοι συμπεριφέρονται καθαρά ανταγωνιστικά απέναντι στους επισκέπτες και θεωρούν ότι οι τουρίστες είναι είδη προς εκμετάλλευση.

5. Το Τελικό Επίπεδο

Κατά τη διάρκεια της παραπάνω ‘αναπτυξιακής’ διαδικασίας οι ντόπιοι έχουν πλέον ξεχάσει αυτό που όλοι κάποτε το θεωρούσαν μοναδικό και οι τουρίστες τους επισκέπτονταν για να το γνωρίσουν, αλλά στη βιασύνη να αναπτυχθούν οι τουριστικές παράμετροι άλλαξαν. Υπάρχουν πλέον πολύ μεγάλες κοινωνικές επιπτώσεις και οι τουρίστες μετακινούνται σε άλλους προορισμούς.

Ο τουρισμός ή το ευρύτερο πλέγμα των τουριστικών δραστηριοτήτων προσεγγίζεται ως ένα σύστημα παραγόντων που συναρθρώνονται και συνδυάζονται κατά διάφορους τρόπους, με στόχο να προσφέρουν συγκεκριμένες ταξιδιωτικές εμπειρίες. Οι παράγοντες αυτοί του συστήματος διακρίνονται σε τέσσερις κατηγορίες:³⁵

1. Των χρηστών / καταναλωτών, που περιλαμβάνει άτομα ή ομάδες διαφορετικών χαρακτηριστικών
2. Των επιχειρήσεων του τουρισμού per se και των διάφορων επιχειρήσεων που συναρτώνται με την τουριστική κατανάλωση
3. Των ποικίλων φορέων και οργανωτικών σχημάτων
4. Του χωρικού πλέγματος τόπων υποδοχής τουριστών

Τα εξελικτικά μοντέλα τουριστικής ανάπτυξης επικεντρώνονται σε γενικές περιγραφές των φάσεων τουριστικής ανάπτυξης που σύμφωνα με το Noronha είναι τρεις:³⁶

1. Ανακάλυψη μιας περιοχής από μικρές και διαφοροποιημένες ομάδες τουριστών και αρμονική συνύπαρξη με τον πληθυσμό υποδοχής.
2. Αυθόρμητη και ασυντόνιστη ή μικρής κλίμακας ανάπτυξη, με συμμετοχή κυρίως τοπικών παραγόντων και προσαρμογή της πελατείας στις τοπικές συνθήκες.

---

³⁵Κομίλης, Π., - Βαγιονής, Ν., *Τουριστικός Σχεδιασμός: Μέθοδοι και Πρακτικές Αξιολόγησης*, Εκδόσεις Προπομπός, Αθήνα:1999.

³⁶Noronha, R., *Review of the Sociological Literature on Tourism*, World Bank, Washington 1975.

3. Ίδρυματοποίηση του τουρισμού, με παρέμβαση και κυριαρχία εξωτοπικών παραγόντων στην αύξηση και τυποποίηση της προσφοράς, ώστε να προσαρμοστεί στα διεθνή πρότυπα.

Ο Butler διαμόρφωσε ένα υποθετικό μοντέλο εξέλιξης μιας τουριστικής περιοχής. Σε αυτό το μοντέλο παρουσίασε έξι στάδια εξέλιξης του τουρισμού σε ένα προορισμό. Αυτά τα στάδια είναι:³⁷

✓ Η Εξερεύνηση

✓ Η Εμπλοκή

✓ Η Ανάπτυξη

✓ Η Εδραίωση

✓ Ο Μαρασμός

✓ Η Παρακμή ή η Αναζωογόνηση

Ο Butler θεωρεί ότι οι περισσότεροι τουριστικοί προορισμοί εκφράζονται από αυτό το μοντέλο. Μια σειρά μελετών δείχνουν ότι το μοντέλο κύκλου ζωής του Butler μπορεί να εφαρμοστεί σε διάφορους προορισμούς.

Οι Κοκκώσης και Τσάρτας βασιζόμενοι στις αναλύσεις των Greenwood, Noronha και Pearce διαμόρφωσαν ένα εξελικτικό μοντέλο τριών σταδίων τουριστικής ανάπτυξης που ανά στάδιο εξετάζονται τρεις παράμετροι:³⁸

1. Οι αλλαγές στην τοπική κοινωνικοοικονομική δομή.
2. Οι παράγοντες που κατά κύριο λόγο συνέβαλαν σε αυτές τις αλλαγές.
3. Τα χαρακτηριστικά της τουριστικής ανάπτυξης.

Το μοντέλο αυτό αφορούσε κυρίως τις αγροτικές κοινότητες ή τα μικρά αστικά κέντρα της υπαίθρου, τις γεωγραφικά απομονωμένες περιοχές και τα νησιά.

1.6.2. Μορφολογικά Μοντέλα

Ο Lavery αναγνώρισε συστατικά όπως η προβλήτα, η παραλιακή και η ξενοδοχειακή ζώνη, καθώς και την οικιστική ζώνη που ήταν πιο απομακρυσμένη από αυτή που τοποθετούνταν οι ξενοδοχειακές μονάδες.³⁹

---

³⁷Butler, R., *The Concept of Tourist Area Cycle Evolution: Implications for Management of Resources*, Canadian Geographer, 1980.

³⁸Κοκκώσης, Χ., - Τσάρτας, Π., *Βιώσιμη Τουριστική Ανάπτυξη και περιβάλλον, Πρώτη Έκδοση*, Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα 2001.

³⁹Lavery, P., *Resorts and Recreation*, P. Lavery (ed), Recreational Geography, Wiley, New York 1971.

Ο Weaver εστίαστηκε στα χαρακτηριστικά όπως η τοποθεσία και η εναλλαγή του αριθμού των ξενοδοχείων, ξενώνων και άλλων υποδομών, και υπηρεσιών. Ο Weaver αναγνώρισε πέντε ζώνες εντατικής τουριστικής δραστηριότητας. Αυτές οι ζώνες είναι:⁴⁰

✓ Η ειδική τουριστική ζώνη

✓ Η κεντρική εμπορική ζώνη

✓ Οι τοπικές γειτονιές

✓ Η ζώνη θέρετρου

✓ Οι περιφερειακές περιοχές

Ο Weaver θεωρεί ότι η εντατική τουριστική δραστηριότητα στα νησιά παρατηρείται μόνο στην παράκτια ζώνη ή σε λίγες περιοχές που βρίσκονται μακριά από την ακτή.

Το μοντέλο του Weaver σε ένα μεγάλο βαθμό συμπληρώνεται και από τις προσπάθειες άλλων ερευνητών. Ο Smith δημιούργησε ένα υποθετικό μοντέλο ανάπτυξης τουριστικού θέρετρου, παραπλήσιο με αυτό του Weaver. Το μοντέλο του Smith⁴¹ έχει ένα σχεδιασμένο πυρήνα περιτριγυρισμένο με άναρχες υποδομές διαμονής, εστίασης, επιχειρήσεων και οικιστικών περιοχών. Ο Meyer – Arendt⁴² σχεδίασε ένα μοντέλο μορφολογικής εξέλιξης βάση του Κόλπου του Μεξικό. Αναγνώρισε ως πυρήνα της τουριστικής ανάπτυξης την Κεντρική Εμπορική Ζώνη που διευρύνεται και προς τις δύο κατευθύνσεις για να καλύψει τη δημιουργουμένη ζήτηση.

1.6.3. Τύποι Διασποράς ή Αλλογενούς Ανάπτυξης

Σε ορισμένες περιοχές του κόσμου όπου ο τουρισμός θεωρείται ως το γενεσιουργό αίτιο των προβλημάτων ή της κοινωνικής αλλαγής, οι ιθύνοντες με στόχο να αποφευχθεί η συνάντηση τουριστών και ντόπιων έχουν δημιουργήσει τουριστικά γκέτο ή αλλιώς αλλογενείς περιοχές.⁴³ Η τουριστική ανάπτυξη σε λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες, παραδοσιακά οργανώνεται με τη μέθοδο της αλλογενούς ανάπτυξης. Αυτού του τύπου η ανάπτυξη επιτρέπει στις κυβερνήσεις δυνητικά να επενδύουν περιορισμένους πόρους σε γεωγραφικά προσδιορισμένες και απομονωμένες περιοχές, ενώ παράλληλα επιτρέπει την

---

⁴⁰Weaver, D., *Model of Urban Tourism for Small Caribbean Islands*, Geographical Review, 1993.

⁴¹Smith, R., *Review of Integrated Beach Resort Development in Southeast Asia*, Land Use Policy, 1992.

⁴²Meyer – Arendt, K., *Recreational Business Districts in Gulf of Mexico Seaside Resorts*, Journal of Cultural Geography, 1990.

⁴³Andriotis, K., *Local Community Perceptions of Tourism as a Development Tool: The Island of Crete*, Unpublished PhD Thesis, Bournemouth University, Bournemouth 2000.

ανάπτυξη ενός προϊόντος που απευθύνεται κυρίως στην τουριστική αγορά της Δύσης. Ένας σημαντικός αριθμός λιγότερο ανεπτυγμένων κρατών έχει υιοθετήσει αυτή τη μέθοδο. Κάποιες από αυτές είναι η Ινδονησία, η Δομινικανή Δημοκρατία και η Γκάμπια.⁴⁴

Ο Goonatilake ορίζει τις αλλογενείς περιοχές⁴⁵ ως μεμονωμένα νησιά της χώρας αποκλεισμένα και απομακρυσμένα από τον υπόλοιπο πληθυσμό. Η μόνη επαφή και επικοινωνία που υπάρχει μεταξύ των τουριστών και των ντόπιων είναι μέσω του εργαζόμενου ντόπιου προσωπικού στον τουρισμό. Ως συνέπεια, ξένες επιρροές διαφθοράς όπως ο αλκοολισμός, η πορνεία, η επαιτεία, ο τζόγος και η μόλυνση της κοινωνίας υποδοχής εξαλείφονται.⁴⁶ Η διασπορά της ανάπτυξης σε μια περιοχή θεωρείται ως χρηστή αναπτυξιακή πολιτική για περιβαλλοντικούς λόγους, αφού η συγκέντρωση υποδομής δίνει τη δυνατότητα για καλύτερο έλεγχο και υψηλότερο επίπεδο περιβαλλοντικής ποιότητας.⁴⁷

Παρόλο που ο αλλογενής τουρισμός μπορεί να προστατέψει καλύτερα την κοινωνία και το περιβάλλον, προωθεί μόνο μερικούς οικονομικούς διαύλους στην τοπική και περιφερειακή κοινωνία σε σχέση με τον εκτεταμένο τρόπο τουριστικής ανάπτυξης.⁴⁸

---

⁴⁴Dobson, J., - Snelgrove, M., *Holidaying in Isolation: A Study of Enclave Development in Gambia*, University of Wales, Cardiff 2005.

⁴⁵Goonatilake, S., *Tourism in Sri Lanka: The Mapping of International Inequalities and their Internal Structural Effects*, 19th Working Paper, McGill University, Montreal 1978.

⁴⁶Andriotis, K., *Local Community Perceptions of Tourism as a Development Tool: The Island of Crete*, Unpublished PhD Thesis, Bournemouth University, Bournemouth 2000.

⁴⁷Inskeep, E., *Environmental Planning for Tourism*, Annals of Tourism Research, 1987.

⁴⁸Britton, S., *The Political Economy of Tourism in the Third World*, Annals of Tourism Research, 1982.

Freitag, T., *Enclave Tourism Development: For Whom the Benefits Roll?*, Annals of Tourism Research, 1994.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΚΑΖΙΝΟ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

2.1. Η ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΑΖΙΝΟΥ

Ο όρος casino προέρχεται από την ιταλική λέξη για το σπίτι (casa). Το υποκοριστικό αυτό χρησιμοποιήθηκε για να περιγράψει το μικρό εξοχικό σπίτι. Αργότερα η ίδια αυτή λέξη περιέγραφε σπίτια στην εξοχή που χρησιμοποιήθηκαν από Βενετούς ευγενείς για διασκέδαση και ξεκούραση. Ανάμεσα στις άλλες δραστηριότητες τα σπίτια αυτά περιελάμβαναν και διάφορα παιχνίδια. Υπό αυτήν τη μορφή χρησιμοποιήθηκε ο όρος casino στην αγγλική γλώσσα από το 18ο αιώνα και μετά.

Πολύ σύντομα από το 1850 περίπου και έπειτα, η λέξη καζίνο είναι ίδια όπως την χρησιμοποιούμε σήμερα και σημαίνει την χαρτοπαικτική λέσχη, έναν χώρο όπου διεξάγονται τυχερά παιχνίδια. Στην Βρετανία έτσι λέγονταν διάφοροι εξοχικοί χώροι - λέσχες που περιελάμβαναν και χώρους για αθλήματα ή παιχνίδια.

Τον ίδιο καιρό τον 18^ο αιώνα έγιναν της μόδας διάφορα θέρετρα υγείας και ξεκούρασης σε όλη την Ευρώπη (τα γνωστά και σήμερα Spa). Τα πρώτα Spa ιδρύθηκαν σε διάσημες λουτροπόλεις του καιρού εκείνου και ήταν η προτίμηση της αριστοκρατίας της Ευρώπης ως τόποι χαλάρωσης και διακοπών. Πολλά από τα πιο δημοφιλή ήταν στο Βέλγιο. Από το ομώνυμο θέρετρο στο Βέλγιο άλλωστε πήραν και το όνομά τους. Ένα από αυτά τα Spa στη Λιέγη πρόσθεσε τυχερά παιχνίδια στο πρόγραμμά του το 1763, σε ένα χώρο που τον ονόμασε Redoute, φυσικά τέτοιοι χώροι υπήρχαν και αλλού αλλά μπορούμε να θεωρήσουμε το Redoute σαν το πρώτο καζίνο. Το πρώτο καζίνο στην ιστορία που θα μας θύμιζε πάνω-κάτω ένα σημερινό καζίνο ιδρύθηκε στη Γερμανία σε μια άλλη διάσημη λουτρόπολη το Baden-Baden. Ξεκινάει τη λειτουργία του το 1748 και υπάρχει μέχρι σήμερα.⁴⁹

Στο ηλιόλουστο νησί της Ρόδου που βρίσκονταν υπό Ιταλική κατοχή λειτούργησε το πρώτο καζίνο στην Ελλάδα. Ο Μάριο Lago ο σκληρός Ιταλός διοικητής των δωδεκανήσων οραματίστηκε το τουριστικό μέλλον της Ρόδου και ξεκίνησε την κατασκευή του Grande Albergo Delle Rose (Το μεγάλο ξενοδοχείο των Ρόδων) το 1924 στις αίθουσες του οποίου στεγάστηκε το πρώτο καζίνο της Ρόδου το 1929.

Στην ελεύθερη Ελλάδα η ανοικοδόμηση του Λουτρακίου μετά από τον καταστρεπτικό σεισμό του 1928 δίνει την ευκαιρία να ιδρυθεί το πρώτο επίσημο καζίνο το καλοκαίρι του

---

⁴⁹<http://casinoinfo.gr/casinohistory/index.html>, *Ιστορικά Στοιχεία για τα Καζίνο*, Ανάκτηση από: Casinoinfo.

1930 συνδυάζοντας τα κάλλη της διάσημης από την αρχαιότητα λουτρόπολης με τα τυχερά παιχνίδια. Προσπάθειες για την δημιουργία καζίνων είχαν γίνει και νωρίτερα την δεκαετία του 1920, αλλά είχαν εμπλακεί στο ρευστό πολιτικό κλίμα και στους επιχειρηματικούς ανταγωνισμούς με αποτέλεσμα να σκιαστούν από παρασκηνιακές αδειοδοτήσεις και σκανδαλολογία. Κάποια μεγαλεπήβολα σχέδια για την δημιουργία καζίνων στα ευρωπαϊκά πρότυπα, στις Σπέτσες, στο Φάληρο και αλλού δεν ευοδώθηκαν ποτέ. Το καζίνο στο Λουτράκι κάνει επίσημα τους Αθηναίους κοσμικούς να γίνουν συχνοί συνδαιτυμόνες της θεάς τύχης και της ρουλέτας. Όμως την επιτυχία του εγχειρήματος την σταμάτησε η έναρξη του Ελληνοϊταλικού πολέμου.

Μετά την μαύρη περίοδο 1940-1950 που δεν μπορούμε να μιλάμε για οποιαδήποτε δημιουργία στην Ελλάδα, αρχίζει το πρώτο τουριστικό ρεύμα και έτσι για χάρη του δημιουργούνται τα πρώτα καζίνο στην Ρόδο και στην Κέρκυρα την δεκαετία του 1960 ενώ μερικά χρόνια αργότερα ιδρύεται για πρώτη φορά καζίνο στην Πάρνηθα. Όμως αυτές οι προσπάθειες δεν ήταν ιδιαίτερα επιτυχημένες και ήταν μεταξύ φθοράς και αφθαρσίας μέχρι να έρθουμε στην σύγχρονη εποχή και την δεκαετία του 1990, όπου άνοιξε ο δρόμος για την δημιουργία ιδιωτικών ελληνικών καζίνων.⁵⁰

2.2. Η ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΚΑΖΙΝΟΥ

Στο καζίνο, το οργανόγραμμα καθορίζει τα εξής τμήματα:⁵¹

- ✓ Οικονομικό Τμήμα. Εδώ ανήκουν το λογιστήριο, η μισθοδοσία, οι προμήθειες, το warehouse, ο οικονομικός έλεγχος, και το Ταμείο.
- ✓ Το Ταμείο έχει τις εξής θέσεις: οικονομικός ελεγκτής, διευθυντής, βοηθός διευθυντή, προϊστάμενος και ταμίες.
- ✓ Τμήμα Διαχείρισης της Πληροφορίας (Management Information System)
- ✓ Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού
- ✓ Τμήμα μάρκετινγκ
- ✓ Τμήμα food and beverage
- ✓ Τμήμα Συντήρησης

---

⁵⁰<http://www.ellinikakazino.com/paradosiakaellinikakazino/ellinikakazinoistoria/index.html>, *Ελληνικά Καζίνο – Ιστορία*, Ανάκτηση από: Ελληνικά Καζίνο.

⁵¹Κρασοβά, Ε., *Επικοινωνία και Σύγκρουση Ρόλων σε μια Επιχείρηση*, Διπλωματική Εργασία – Future Business School, 2009.

- ✓ Τμήμα Παιχνιδιών (gaming). Εδώ ανήκουν τα τυχερά παιχνίδια που παίζονται στα τραπέζια. Στο τμήμα συναντούμε τις εξής θέσεις εργασίας: shift managers, pit bosses, inspectors, dealers
- ✓ Τμήμα ηλεκτρονικών τυχερών παιγνίων (slots)
- ✓ Τμήμα ασφάλειας (security)
- ✓ Surveillance-επιτήρηση, παρακολούθηση

Οι dealers και οι προϊστάμενοι στο τμήμα παιχνιδιών είναι οι κατηγορίες εργαζομένων που έρχονται σε άμεση επαφή με τους πελάτες του καζίνο. Οι προϊστάμενοι επιβλέπουν τη λειτουργία των τυχερών παιχνιδιών και το προσωπικό.

Κινούνται ανάμεσα στα τραπέζια και αρμοδιότητά τους είναι να διασφαλίζουν ότι όλα κινούνται ομαλά. Επίσης σχεδιάζουν και οργανώνουν δραστηριότητες για τους πελάτες, πχ. διαμονή στο ξενοδοχείο του καζίνο.

Οι slot attendants συντονίζουν και επιτηρούν το τμήμα των τυχερών ηλεκτρονικών παιχνιδιών. Ανάμεσα στα καθήκοντά τους είναι να μοιράζουν τα κέρδη στους παίκτες, να κάνουν επανεκκίνηση των μηχανημάτων μετά τα κέρδη και να εφοδιάζουν τα μηχανήματα με χρήματα. Οι dealers λειτουργούν τα παιχνίδια στα τραπέζια όπως blackjack και ρουλέτα και ευθύνονται για την ομαλή διεξαγωγή των παιχνιδιών. Συχνά μοιράζουν κάρτες στους παίκτες.

Οι θέσεις εργασίας στο καζίνο απαιτούν συγκεκριμένες δεξιότητες ή προσόντα. Έτσι οι εργαζόμενοι στο τμήμα του gaming πρέπει να διαθέτουν δεξιότητες εξυπηρέτησης πελατών. Η συνεισφορά τους στο επίπεδο παροχής υπηρεσιών του καζίνο είναι κρίσιμη, καθώς έρχονται σε άμεση επαφή με τους πελάτες. Πρέπει επίσης να διαθέτουν επικοινωνιακές δεξιότητες, εξωστρεφή προσωπικότητα και την ικανότητα να διατηρούν την ψυχραιμία τους και να έχουν αυτοέλεγχο. Ο αυτοέλεγχος είναι κρίσιμο στοιχείο καθώς οι παίκτες του τζόγου συχνά μπορεί να έχουν άσχημη συναισθηματική κατάσταση και να αποδίδουν την ατυχία τους ακόμη και στον εργαζόμενο του καζίνο που συντελεί στην διεξαγωγή του παιχνιδιού. Για το λόγο αυτό, στη σχολή εκπαίδευσης του καζίνο ένα από τα σημεία στα οποία εξασκούνται οι μελλοντικοί κρουπιέρηδες και dealers είναι η διατήρηση του αυτοελέγχου και της ψυχραιμίας υπό συνθήκες πίεσης και γενικότερα ψυχοπιεστικών καταστάσεων.

Είναι σύνηθες κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης οι εκπαιδευτές να πιέζουν τον εκπαιδευόμενο τόσο πολύ ώστε αυτός να ξεσπάει σε κλάματα ή να εγκαταλείπει την σχολή. Ο χειρισμός των συνθηκών που δημιουργούνται στο καζίνο και η γνώση της συναισθηματικής κατάστασης του παίκτη είναι πολύ σημαντικά στοιχεία για την έκβαση του

παιχνιδιού αλλά και γενικότερες δεξιότητες που πρέπει να διαθέτει ο εργαζόμενος. Οι εργαζόμενοι στο χώρο των παιχνιδιών, πρέπει επίσης να διακρίνονται από εχεμύθεια, καθώς διαχειρίζονται μεγάλα χρηματικά ποσά και να έχουν μαθηματική σκέψη.

Τα καζίνο έχουν και κάποιες υποχρεώσεις ως προς τις περιοχές εγκατάστασής τους. Μερικές από αυτές παρουσιάζονται παρακάτω:

- ✓ Συμβάλουν στην ανάπτυξη του κάθε τόπου είτε επισκευάζοντας, είτε αναπαλαιώνοντας ήδη υπάρχουσες παλιότερες υποδομές π.χ μουσεία, μαρίνες, για να εμπλουτίσουν το τουριστικό προϊόν της περιοχής και να βοηθήσουν στην περαιτέρω ανάπτυξή της.
- ✓ Δημιουργία νέων κτηριακών εγκαταστάσεων π.χ ξενοδοχεία, που ενδεχομένως μέχρι πρότινος η τοπική αυτοδιοίκηση ή το κράτος αδυνατούσε να επενδύσει, με την μορφή κοινοπραξίας.
- ✓ Προστασία του περιβάλλοντα χώρου εγκατάστασης του καζίνο, αν βρίσκεται σε <<ευαίσθητα>> σημεία, όπως το καζίνο της Πάρνηθας που βρίσκεται στον πυρήνα ενός εθνικού δρυμού.
- ✓ Εναρμόνιση της εξωτερικής κατασκευής του καζίνο με την αρχιτεκτονική του τόπου εγκατάστασης, π.χ καζίνο Σύρου, ώστε να διατηρείται η πολιτιστική κληρονομιά.
- ✓ Συμφωνία με την τοπική αυτοδιοίκηση για ελάχιστο αριθμό ντόπιων απασχολούμενων.

2.3. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΑΖΙΝΟΥ

Τίποτα δεν αφήνεται στην τύχη σχετικά με την εμφάνιση και την διακόσμηση του χώρου ενός καζίνο. Όλα είναι σχεδιασμένα έτσι ώστε οι παίκτες να παραμένουν και να ξοδεύουν χρήματα. Τα καζίνο κάνουν τον παίκτη να αισθανθεί ξεχωριστός, σε μια διάθεση ευφορίας. Τον βάζουν σε μια κατάσταση που θέλει να παραμείνει και να συνεχίσει να κάνει αυτό που κάνει αναφέρει η Kati St Clair, ψυχολόγος επιχείρησης.⁵²

- ✓ **Αίσθηση του χρόνου:** Στις αίθουσες των καζίνων δεν υπάρχουν ρολόγια ούτε φυσικός φωτισμός, κάτι που λειτουργεί αποπροσανατολιστικά για τους παίκτες. Οι ίδιοι οι εργαζόμενοι στο χώρο του καζίνο δεν φορούν ρολόγια. Ο φωτισμός επίσης είναι σαν το φυσικό, ακόμη και το βράδυ, ώστε οι παίκτες να παρακινούνται να μένουν στα τραπέζια τους ή μπροστά από τα ηλεκτρονικά μηχανήματα.

---

⁵²http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/magazine/5013038.stm, *The psychology of super-casinos*, Ανάκτηση από: BBC News.

- ▼ **Μουσική:** Η μουσική που παίζεται στο καζίνο στοχεύει στο να παρατείνει την παραμονή του πελάτη στο χώρο του καζίνου. Έρευνες σχετικά με το ρόλο της μουσικής στην διάθεση και την οικονομική συμπεριφορά των καταναλωτών έχουν δείξει ότι: η μουσική είναι απαλή και σε ένα συνεχόμενο ρυθμό, παρόμοια με αυτή που παίζεται σε μαγαζιά νυχτερινής διασκέδασης. Ειδικά η μουσική φαίνεται να παίζει κάποιο ρόλο στην απόκτηση, ανάπτυξη και διατήρηση της συμπεριφοράς του τζόγου. Η έκθεση στη μουσική μεταβάλλει την διάθεση προς την κατεύθυνση των ευχάριστων συναισθημάτων. Δύο από τις κύριες επιδράσεις της μουσικής είναι ότι μπορεί να αυξήσει την ψυχολογική ευφορία και να οδηγήσει σε χαλάρωση, στοιχεία που πιθανόν να επηρεάζουν τη συμπεριφορά σε οικονομικά περιβάλλοντα.
- ▼ **Φαγητό και ποτό:** Μια πολιτική που ακολουθούν τα καζίνο είναι η παροχή αλκοολούχων ποτών και σνακ δωρεάν για να κρατούν τους παίκτες. Αυτοί που κερδίζουν έχουν το μπόνους να τους σερβίρουν στο χώρο του παιχνιδιού.
- ▼ **Αέρας:** Στον εξαερισμό των αιθουσών των καζίνων προστίθεται ένα συστατικό, οι φερομόνες, που ενισχύει τον επιθετικό τζόγο. Το οξυγόνο των μηχανημάτων εξαερισμού δεν είναι επαρκές.

Εκτός από την ατμόσφαιρα του καζίνου και τις πολιτικές της επιχείρησης που επιδιώκουν να προσελκύσουν τον παίκτη, πλήθος ερευνών έχουν καταλήξει ότι υπάρχουν και άλλα χαρακτηριστικά που λειτουργούν ως κίνητρα για τον παίκτη. Τέτοια είναι η δομή και ο σχεδιασμός των μηχανημάτων και οι διάφορες συνθήκες που δημιουργεί το καζίνο.

Η συνθήκη παρολίγου κέρδους είναι η περισσότερο ενισχυτική στο καζίνο. Τα μηχανήματα παιχνιδιών παρέχουν ένα συγκεκριμένο αριθμό αυτής της συνθήκης. Το παρολίγον κέρδος κάνει τον παίκτη να υπερεκτιμά τις πιθανότητες κέρδους, σχολιάζει ο καθηγητής ψυχολογίας του πανεπιστημίου του Κέμπριτζ, Luke Clark. Εάν το παιχνίδι στα ηλεκτρονικά μηχανήματα εμφανίσει δύο κεράσια, ο παίκτης θα συνεχίσει να παίζει για το τρίτο. Επιπλέον, όταν ο παίκτης νομίζει ότι η δεξιότητά του μπορεί να επηρεάσει το αποτέλεσμα, θα παίζει περισσότερο.

Υπάρχουν πλάγιοι τρόποι που τα καζίνο μπορούν να εισάγουν καταστάσεις παρολίγου κέρδους και δήθεν ελέγχου του περιβάλλοντος, τακτικές που ενθαρρύνουν τους παίκτες να συνεχίζουν με το τζόγο.⁵³

---

⁵³http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/magazine/5013038.stm, *The psychology of super-casinos*, Ανάκτηση από: BBC News.

2.4. ΑΡΧΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΩΝ ΚΑΖΙΝΩΝ

Ο διοικητικός έλεγχος και η εποπτεία της λειτουργίας των καζίνων είναι διαρκής, καθημερινός και επιτόπιος, ασκείται από την Διεύθυνση Καζίνο, τους εντεταλμένους σε Κλιμάκια υπαλλήλους της, την Επιτροπή Εποπτείας της Λειτουργίας των Καζίνων και τον Υπουργό Ανάπτυξης. Συνίσταται στην τήρηση όλων των προβλεπομένων διαδικασιών και των υποχρεώσεων που απαιτούνται για την ορθή λειτουργία κάθε καζίνο και περιλαμβάνει ενδεικτικά τον έλεγχο κτιρίων και εγκαταστάσεων, την διεξαγωγή των τυχερών παιχνιδιών, τα τεχνικά μέσα και υλικά διεξαγωγής των τυχερών παιχνιδιών και τη διαδικασία αδειοδότησης, προμήθειας και εγκατάστασής τους, καθώς και την τήρηση των όρων της Υπουργικής Απόφασης περί παραχώρησης άδειας ίδρυσης, λειτουργίας και εκμετάλλευσης του καζίνο.

Σκοπός του διοικητικού ελέγχου των καζίνων είναι η πλήρης διασφάλιση των συμφερόντων όλων των εμπλεκόμενων πλευρών, ήτοι του Δημοσίου, των εισερχομένων στα καζίνο πελατών (παικτών) και των επιχειρήσεων Καζίνο.

Ο σκοπός αυτός επιτυγχάνεται με την επιτόπια, συνεχή και καθημερινή διακρίβωση και επιβεβαίωση ότι οι υπηρεσίες που παρέχονται στο καζίνο, κατά τη διεξαγωγή των τυχερών παιχνιδιών είναι οι προβλεπόμενες και ότι όλα τα τεχνικά μέσα και υλικά διεξαγωγής των τυχερών παιχνιδιών πληρούν τις γενικές τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές και το σύνολο των προϋποθέσεων εγκατάστασης και λειτουργίας του παρόντος κανονισμού.

Ο παρών κανονισμός (ΥΑ Τ/6736/2003ΦΕΚ Β 929/4.7.2003) καθορίζει:

- ✓ Τον τρόπο διάρθρωσης, λειτουργίας και ελέγχου του καζίνο, σύμφωνα με τους όρους της άδειας ίδρυσης, λειτουργίας και εκμετάλλευσής του και την κείμενη νομοθεσία.
- ✓ Τον τρόπο διεξαγωγής των τυχερών παιχνιδιών στο καζίνο και τον έλεγχο αυτής.
- ✓ Τις γενικές τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές των τεχνικών μέσων και υλικών διεξαγωγής των παιχνιδιών του καζίνο και τις ειδικές προδιαγραφές λογιστικής διαχείρισης και ασφαλείας αυτών.
- ✓ Τη διαδικασία ελέγχου και χορήγησης αδειών καταλληλότητας, από την Επιτροπή Εποπτείας της Λειτουργίας και τον Υπουργό Ανάπτυξης των καζίνων σε:
  - ✓ τεχνικά μέσα και υλικά διεξαγωγής των τυχερών παιχνιδιών για καζίνο,
  - ✓ κατασκευαστές τεχνικών μέσων και υλικών διεξαγωγής των τυχερών παιχνιδιών για καζίνο,

- ✓ προμηθευτές τεχνικών μέσων και υλικών διεξαγωγής των τυχερών παιχνιδιών για καζίνο,
- ✓ συντηρητές τεχνικών μέσων και υλικών διεξαγωγής των τυχερών παιχνιδιών για καζίνο και
- ✓ αιτούντες την χορήγηση άδειας απόκτησης μετοχών των κατόχων αδειάς λειτουργίας καζίνων ή μετόχων αυτών,
- ✓ Τα όργανα, το περιεχόμενο, τις διαδικασίες και τις οδηγίες του διοικητικού ελέγχου και της εποπτείας της λειτουργίας των καζίνων από το Υπουργείο Ανάπτυξης.⁵⁴

2.5. ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΚΑΙ ΚΑΖΙΝΟ

Από το ξεκίνημά τους τα πρώτα καζίνο ήταν συνδυασμένα με την απόδραση από την καθημερινότητα. Αυτό που πρόσφεραν πάνω από όλα στους επισκέπτες-παίκτες τους ήταν η φυγή σε ένα πολυτελές περιβάλλον, για αυτό τον λόγο οι αίθουσες των καζίνων είτε φτιάχνονταν σε κάποιο ξενοδοχείο που προϋπήρχε, είτε η δημιουργία κάποιου καινούργιου καζίνου σήμαινε μαζί και το χτίσιμο κάποιου ξενοδοχείου.

Το σίγουρο είναι ότι στο Λας Βέγκας και το Ατλάντικ Σίτι, οι αμερικάνικες μητροπόλεις του καζίνου έδειξαν τον δρόμο για τον τέλειο συνδυασμό ξενοδοχείο και καζίνο. Δρόμο που είχαν ανοίξει τα Κουβανέζικα καζίνο-ξενοδοχεία της δεκαετίας του 1950 αλλά η ανάπτυξή τους σταμάτησε απότομα από την κουβανέζικη επανάσταση.

Στην σημερινή πραγματικότητα οπουδήποτε στον κόσμο ιδρύονται καζίνο, πάντα η επένδυση γίνεται σε συνδυασμό με ξενοδοχειακές υποδομές αφού πρώτα έχει μελετηθεί προσεκτικά η δυνατότητα τουριστικής προβολής της περιοχής. Έχουμε πολλά χαρακτηριστικά παραδείγματα αυτής της τάσης. Η αρχή έγινε με το Μακάο που όντας ήδη ένας δημοφιλής τουριστικός προορισμός, τράβηξε την προσοχή των εταιρειών καζίνων. Έτσι στην γωνία αυτή της Κίνας με τα πάνω από 25 εκατομμύρια ετήσιους επισκέπτες χτίζονται αυτή τη στιγμή τα μεγαλύτερα καζίνο του κόσμου. Στο Κανκούν του Μεξικού που είναι από τους δημοφιλέστερους τουριστικούς προορισμούς παρατηρείται η ίδια τάση. Το ίδιο

---

⁵⁴http://www.kazinokazino.com/kazinoellada/pragmatikakazinostinelladanomoi/ypourgikiapofasit67362003/orga_nosileitourgia_kazinostinellada/index.html, ΑΡΘΡΟ 1 - Αρμοδιότητα, Σκοπός Και Πεδίο Εφαρμογής Του Διοικητικού Ελέγχου Και Της Εποπτείας Της Λειτουργίας Των Καζίνο Κεφάλαιο Α - Γενικά Περί Οργάνωσης Και Λειτουργίας Των Καζίνο, Ανάκτηση από: KazinoKazino.

φαινόμενο παρατηρούμε να συντελείται στην βόρεια κατεχόμενη Κύπρο όπου τα ξενοδοχεία-καζίνο φυτρώνουν σαν μανιτάρια.

Στην Ελλάδα αυτή η τάση επικράτησε όπως ήταν φυσικό από τις πρώτες μέρες των ιδιωτικών καζίνων και έτσι το καζίνο στο Λουτράκι για παράδειγμα διαθέτει μια αξιόλογη ξενοδοχειακή μονάδα που κάνει το ξενοδοχείο-καζίνο του Λουτρακίου πόλο έλξης για κάθε είδους τουριστική δραστηριότητα εκτός από το σταθερό σημείο αναφοράς του που είναι ο τζόγος. Εξαιρετικό συνδυασμό προσέλκυσης ειδικού κοινού, θα μπορούσαν να αποτελέσουν για τον ελληνικό τουρισμό με την κατάλληλη προβολή, τα νησιωτικά μας καζίνο και τα ξενοδοχεία, στην Ρόδο, την Σύρο και την Κέρκυρα.⁵⁵

---

⁵⁵<http://www.kazinokazino.com/kazino/xenodoxeiokazino/index.html>, *Ξενοδοχείο και Καζίνο Πως ο Συνδυασμός Καζίνο και Ξενοδοχείο Μπαίνει σε Νέα Εποχή*, Ανάκτηση από: KazinoKazino.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΤΑ ΚΑΖΙΝΟ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

3.1. ΤΑ ΚΑΖΙΝΟ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Τα πραγματικά καζίνο στην Ελλάδα είναι εννέα και είναι διασκορπισμένα σε όλη την χώρα ώστε να καλύπτουν όλο το γεωγραφικό της φάσμα. Η λειτουργία τους ελέγχεται από το Ελληνικό Κράτος κατά κύριο λόγο και έχουν σχετικά περιορισμένες δυνατότητες ανάπτυξης πάνω στα παιχνίδια που διαθέτουν. Η μόνη αλλαγή έγινε αυτό τον χρόνο καθώς άλλαξε ο νόμος και πλέον επιτρέπεται και το Texas Hold'em ως παιχνίδι τράπουλας.⁵⁶

ΚΑΖΙΝΟ ΠΑΡΝΗΘΑΣ

Το καζίνο του Μον Παρνές είναι σίγουρα το πιο γνωστό σε όλη την Ελλάδα καθώς η ζωή του τα τελευταία 40 χρόνια ήταν πολύ γνωστή σε όλους. Όλη η υψηλή κοινωνία τη δεκαετία του 1970 ήταν εκεί κάθε βράδυ και όλη η υπόλοιπη Ελλάδα έψαχνε τις επόμενες ημέρες κάποια είδηση για να συζητήσουν. Σίγουρα τώρα με την ολοκλήρωση και του ξενοδοχείου αναμένεται να ξαναζήσει τις ίδιες στιγμές.

---

⁵⁶<http://www.casino.gr/landbased-casinos>, Παρουσίαση με τα Πραγματικά Καζίνο στην Ελλάδα, Ανάκτηση από: Casino.

Η τοποθεσία του καζίνου του Μον Παρνές είναι στην Αττική στο βουνό της Πάρνηθας σε υψόμετρο 1.055μ. Είναι ένα από τα πιο ειδυλλιακά σημεία που υπάρχουν σε όλη την Ελλάδα για να απολαύσει κανείς τη διασκέδαση που του προσφέρει το καζίνο. Η πρόσβαση γίνεται οδικώς με αυτοκίνητο ή με τα μισθωμένα λεωφορεία του καζίνου. Επίσης υπάρχει και το περίφημο τελεφερίκ όπου η βόλτα μαζί του είναι μια ξεχωριστή εμπειρία. Αυτήν την περίοδο λειτουργεί μόνο το καζίνο αλλά είναι στα θεμέλια η δημιουργία πολυτελούς ξενοδοχείου.

Το καζίνο του Μον Παρνές είναι ίσως αυτό με την πλουσιότερη ιστορία στην Ελλάδα. Εγκαινιάστηκε τον Ιούνιο του 1961 ως ξενοδοχείο υπό τη διοίκηση του ΕΟΤ με μια λαμπρή τελετή όπου πήρε μέρος όλη η πολιτική, επιχειρηματική, καλλιτεχνική κοινωνία της εποχής εκείνης. Αξίζει να σημειώσουμε ότι παρών ήταν ο Κωνσταντίνος Καραμανλής και ο Δημήτριος Τσάτσος. Το καζίνο του Μον Παρνές ξεκίνησε να λειτουργεί το 1971 όταν ιδιοκτήτης του έγινε ο Φρίξος Δημητρίου από την Κύπρο που είχε ήδη στην κατοχή του το Olympic Casino του Λονδίνου. Η δεκαετία του 1970 ήταν και η χρυσή καθώς κάθε βράδυ συγκεντρωνόταν όλη η καλή κοινωνία της Αθήνας. Αξίζει να σημειώσουμε ότι χρειαζόταν η επίδειξη της φορολογικής δήλωσης η οποία έπρεπε να ήταν πάνω από 150.000 δραχμές για να εισέλθει κάποιος στους χώρους του καζίνου για να παίξει. Όταν πάλι το 1984 η ιδιοκτησία γύρισε στην κυβέρνηση και στον ΕΟΤ, άρχισε η παρακμή η οποία διήρκεσε μέχρι και το 2000 όπου η ιδιοκτησία ήρθε στα χέρια της ΕΤΕ και μέσα στα επόμενα 3 χρόνια με κινήσεις όπου συμπεριλαμβανόταν και το κλείσιμο του ξενοδοχείου άρχισε να αυξάνει τα κέρδη με μεγάλους ρυθμούς. Το 2003 δημιουργήθηκε διεθνής διαγωνισμός και το καζίνο ήρθε στα

χέρια της Hyatt Regency σε συνεργασία με την Ελλ.Τεχνοδομική και άρχισε να αποκτά την παλιά της αίγλη.

Το Regency Casino Mon Parnes προσφέρει την ποικιλία παιχνιδιών που ο μέσος παίκτης θα επιθυμούσε να παίζει. Η ρουλέτα, το μπλακτζάκ, το πόκερ και οι κουλοχέρηδες είναι τα βασικά παιχνίδια που μπορεί να βρει ο επισκέπτης του καζίνο. Διαθέτει μία τεράστια ποικιλία από κουλοχέρηδες κάθε είδους που φτάνει στους 1.000 . Για την ακρίβεια 969 κουλοχέρηδες. Τα τραπέζια του μπλακτζάκ είναι 20 με ικανότητα και του πόκερ 4 με κύριο παιχνίδι το Stud πόκερ. Επίσης είναι πολύ εντυπωσιακά τα 28 τραπέζια αμερικάνικης ρουλέτας που διαθέτει και εκτείνονται σε όλο το μήκος και πλάτος της αίθουσας. Υπάρχει και μια ηλεκτρονική ρουλέτα με 30 τερματικά για πιο μοναχικό παιχνίδι. Τελευταία έχει εισαχθεί και το παιχνίδι του Σούπερ Καζίνο, μια μορφή Κίνο, όπου οι νικητές θα μπορούν να κερδίζουν άμεσα ως και 7.000 € Μετά την δημιουργία του νέου ξενοδοχείου που αναμένεται τον επόμενο καιρό να λειτουργήσει θα προστεθούν νέα παιχνίδια. Στον τομέα της προώθησης υπάρχει το Smart Club όπου είναι η κάρτα επιβράβευσης για του παίκτες και μέσω αυτής μαζεύονται πόντοι όπου μπορούν να εξαργυρωθούν σε δώρα ή ακόμα και σε μάρκες για να παιχτούν σε παιχνίδια.⁵⁷

ΚΑΖΙΝΟ ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ

Σε απόσταση μόλις 80 χλμ από την Αθήνα υπάρχει ένα ελληνικό καζίνο το οποίο συνδυάζει το κοσμοπολίτικο περιβάλλον με τη γκλάμουρ ατμόσφαιρα αλλά και τα απαραίτητα παιχνίδια. Όλα εκείνα τα στοιχεία δηλαδή που απαρτίζουν ένα σύγχρονο Ναό της

⁵⁷<http://www.casino.gr/landbased-casinos/casino-montparnes>, Καζίνο Πάρνηθας, Ανάκτηση από: Casino.

Τύχης και τα οποία συγκινούν τόσο τους δυνατούς παίκτες όσο και τους επισκέπτες, που επιθυμούν να απολαύσουν μια διαφορετική, από τα συνηθισμένα, διασκέδαση.

Το Καζίνο Λουτρακίου έχει τη φήμη του μεγαλύτερου ελληνικού καζίνο αλλά κι ενός από τα μεγαλύτερα της Ευρώπης. Στις μεγαλοπρεπείς αίθουσές του, οι οποίες είναι ανοιχτές για τους επισκέπτες του 24 ώρες το 24ωρο, ο πυρετός του τζόγου, εξευγενισμένος μέσα από τα φίλτρα της διασκέδασης και της απόλαυσης, εκτινάζει στα ύψη την αδρεναλίνη των παικτών. Μοναδικές μέρες που το Καζίνο Λουτρακίου αργεί, όπως και τα υπόλοιπα ελληνικά καζίνο φυσικά, είναι η Μ. Παρασκευή και το Μ.Σάββατο.

Στα 80 και πλέον τραπέζια του υπάρχουν θέσεις για να ακουμπήσει ο παίκτης τις πολύχρωμες μάρκες του: στην Αμερικανική Ρουλέτα το στοίχημα ξεκινά από τα 2,5 € στο Caribbean Stud Poker από τα 5, στο Punto Banco από τα 20, στο δημοφιλές στην Ελλάδα μπλακτζάκ από τα 5 € στα ζάρια από τα 5. Εξάλλου στο Καζίνο του Λουτρακίου μπορούν πλέον να βρουν μια θέση, μετά την αλλαγή του νόμου, και οι λάτρεις του δημοφιλέστατου Texas Hold' em. Μια ολόκληρη αίθουσα, η παλιά των VIP, έχει εξ ολοκλήρου διαμορφωθεί σε Poker Room, με 10 τραπέζια, ενώ σε τακτά χρονικά διαστήματα διεξάγονται ελληνικά αλλά και διεθνή τουρνουά Texas Hold' em.

Το Καζίνο Λουτρακίου αποτελεί ωστόσο πόλο έλξης και για τους παίκτες εκείνους που δεν συγκινούνται από την τράπουλα. Περίπου 1.000 slot machines, οι γνωστοί σε όλους μας «κουλοχέρηδες» περιμένουν τους παίκτες που θέλουν να καθορίζουν μόνοι τους με το πάτημα ενός κουμπιού την τύχη τους. Περισσότερα από 200 διαφορετικά παιχνίδια σε 1.000 «φρουτάκια» αποτελούν ένα μεγάλο πειρασμό, που τον κάνουν μεγαλύτερο τα απανωτά jack

pot με τα οποία είναι συνδεδεμένα πολλά από τα μηχανήματα, αλλά και τα πλούσια δώρα, μεταξύ των οποίων δωρεάν διαμονή στο πολυτελέστατο ξενοδοχείο του καζίνο. Αυτά τα δώρα-έκπληξη δίνονται μέσω των bonus, των Gold Slots Point, που συγκεντρώνονται κάθε φορά που τοποθετεί ο παίκτης την κάρτα του στο μηχανήμα.

Το Καζίνο Λουτρακίου άνοιξε τις πύλες του στο κοινό το 1995 ενώ από το 2002 λειτουργεί στον ίδιο χώρο και το Club Hotel Casino Loutraki, ένα ξενοδοχείο 5 αστερών, που μαζί με τις πολυτελέστατες σουίτες και δωμάτιά του, τα 8 restaurants και bars αλλά και το συνεδριακό του κέντρο, το απολαυστικό του spa, τις πισίνες του αλλά και τις extra υπηρεσίες του αποτελεί μια υπέροχη πρόταση για διαμονή.

Το Καζίνο Λουτρακίου προσφέρει εξαιρετικές διευκολύνσεις στους επισκέπτες του. Ξεκινά με το πολύ μεγάλο υπόγειο parking του, χωρητικότητας 900 θέσεων, τα δωρεάν ποτά και ροφήματα προς τους παίκτες, τα 5 συνολικά ATM των τραπεζών Εθνική, Εμπορική, Geniki, Eurobank και Alpha Bank, καθώς και το υποκατάστημα της Τράπεζας Πειραιώς, την αίθουσα VIP στο 5^ο όροφο, για τους παίκτες εκείνους που δεν γνωρίζουν limit up στα στοιχήματά τους, και τέλος τη μεταφορά από και προς την Αθήνα με υπερσύγχρονα λεωφορεία σε τακτά χρονικά διαστήματα. Το κόστος είναι μόλις 15 € και περιλαμβάνει τη μεταφορά προς και από το καζίνο, το εισιτήριο εισόδου, ποτά και ροφήματα στους χώρους του καζίνο αλλά και γεύμα ή δείπνο στο Neptune Restaurant, το οποίο βρίσκεται στην κεντρική αίθουσα του Καζίνο Λουτρακίου και περιλαμβάνει πλουσιότατο μπουφέ διεθνούς κουζίνας.

Η είσοδος στο Καζίνο Λουτρακίου, όπως και σε κάθε άλλο ελληνικό καζίνο, επιτρέπεται μόνο σε όσους έχουν κλείσει το 21ο έτος της ηλικίας τους, με την επίδειξη

αστυνομικής ταυτότητας ή διαβατηρίου. Στο Λουτράκι η είσοδος κοστίζει 10 € τις καθημερινές και 15 τα Σαββατοκύριακα ενώ, αν και το ντύσιμο είναι casual, δεν επιτρέπονται τα ανοιχτά παπούτσια και τα κοντά παντελόνια.⁵⁸

REGENCY CASINO ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Το Regency Casino της Θεσσαλονίκης έφερε αυτό που έλειπε από την συμπρωτεύουσα και από το κέντρο της βόρειας Ελλάδας με τους πάρα πολλούς επισκέπτες από το εξωτερικό. Μαζί με το ξενοδοχείο Hyatt Regency αποτελούν πλέον μία πολύ απολαυστική επιλογή για όσους θέλουν να διασκεδάσουν παίζοντας τυχερά παιχνίδια μέσα σε πολυτελείς χώρους.

Το Regency Casino Θεσσαλονίκης βρίσκεται κοντά στο αεροδρόμιο Μακεδονία της Θεσσαλονίκης μόνο 13 χιλιόμετρα από το κέντρο της. Αυτό έχει ως γεγονός να θεωρείται ως ένα από τα καζίνο που είναι εύκολα προσβάσιμο από τους παίκτες που θέλουν να διασκεδάσουν στα παιχνίδια που διαθέτει. Πρόκειται για ένα καζίνο που η έκταση που το περιβάλλει είναι 75 στρέμματα και οι χώροι του καζίνο είναι 10.000 τ.μ.. Οι χώροι έχουν κατασκευαστεί με μεγάλη λεπτομέρεια και είναι γνωστό ότι συναγωνίζεται μεγάλα ευρωπαϊκά καζίνο στην πολυτέλεια.

---

⁵⁸<http://www.kazinokazino.com/kazinoellada/kazinoloutrakiou/index.html>, Καζίνο Λουτρακίου- Το Καζίνο της Γνωστότερης Ελληνικής Λουτρόπολης, το Λουτράκι, Ανάκτηση από: kazinokazino

Ακριβώς δίπλα λειτουργεί και το ξενοδοχείο Hyatt Regency όπου προσφέρει ολοκληρωμένες υπηρεσίες υψηλών προδιαγραφών. Δεν θα πρέπει να ξεχάσουμε να αναφέρουμε ότι διαθέτει εστιατόρια και μπαρ για κάθε περίπτωση μαζί και με το Prive Club για λίγους επισκέπτες. Το Θέατρο Βεργίνα που βρίσκεται στους χώρους του καζίνο είναι από τα καλύτερα show rooms που υπάρχουν χωρητικότητας 500 ατόμων.

Η ιστορία του Regency Casino Thessaloniki ξεκινάει από το 1996 όταν άνοιξε τις πύλες του στους επισκέπτες δημιουργώντας ένα εναλλακτικό χώρο διασκέδασης και φιλοξενίας που δεν υπήρχε μέχρι τότε στην Θεσσαλονίκη. Η αποδοχή από την τοπική κοινωνία ήταν πολύ θετική αλλά πήρε σχεδόν μία πενταετία ώστε να μετατραπεί σε ένα διεθνή τόπο προορισμού για τους επισκέπτες από το εξωτερικό. Άλλωστε μόλις από τις αρχές του 2000 ξεκίνησε η προσπάθεια προβολής του στο εξωτερικό. Είναι ιδιαίτερα δημοφιλής για τα παιχνίδια που διαθέτει αλλά και τους χώρους διασκέδασης μαζί και με τις διαφορετικές επιλογές για φαγητό που έχει ο επισκέπτης.

Τα παιχνίδια που είναι διαθέσιμα στο Regency Casino Θεσσαλονίκης η αμερικάνικη ρουλέτα, το μπλακτζάκ, τα φρουτάκια, ηλεκτρονικές ρουλέτες, punto bianco και το πόκερ. Πιο συγκεκριμένα διαθέτει στην κύρια αίθουσα 30 αμερικάνικες ρουλέτες, 2 ηλεκτρονικές ρουλέτες με 24 τερματικά, 22 τραπέζια μπλακτζάκ και 9 τραπέζια πόκερ. Όλα αυτά έρχονται να συμπληρώσουν και τα 911 φρουτάκια υψηλής τεχνολογίας με διαφορετικά θέματα και πάρα πολλά με προοδευτικά τζακπότερ. Στους χώρους του καζίνο λειτουργεί και το Prive Club για λίγους επισκέπτες που επιθυμούν να είναι μακριά από τα αδιάκριτα βλέμματα, συνήθως υψηλοί προσκεκλημένοι όπου εκεί υπάρχουν 8 αμερικανικές ρουλέτες, 6 τραπέζια μπλακτζάκ, 2 τραπέζια πόκερ για Stud poker, 1 τραπέζι Punto Bianco και 18 φρουτάκια.

Όπως και στο καζίνο του Μον Παρνές που ανήκει στην ίδια εταιρεία υπάρχει στον τομέα της προώθησης το Smart Club όπου είναι η κάρτα επιβράβευσης για τους παίκτες και μέσω αυτής μαζεύονται πόντοι όπου μπορούν να εξαργυρωθούν σε δώρα ή ακόμα και σε μάρκες για να παιχτούν σε παιχνίδια.⁵⁹

ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ

Το Καζίνο Ρόδου είναι πραγματικά μια εμπειρία από μια άλλη εποχή. Σίγουρα η κλασική διακόσμηση που υπάρχει σε όλους τους χώρους κάνει εντύπωση σε όλους. Το καζίνο έχει όλες τις ανέσεις που χρειάζεται ο επισκέπτης και τα παιχνίδια που διαθέτει ικανοποιούν ακόμα και τους πιο απαιτητικούς. Είναι μια επιλογή που συνδέει το χτες με το σήμερα.

Η Ρόδος ως γνωστό είναι ένα νησί που φημίζεται για την ομορφιά του. Ακριβώς εκεί στο κέντρο της βρίσκεται το καζίνο όπου οι πελάτες της είναι από όλο τον κόσμο. Η πρόσβαση στη Ρόδο γίνεται αεροπορικά με πάρα πολλά δρομολόγια αλλά και ακτοπλοϊκός γεγονός που δεν προτείνεται καθώς χάνεται μια ολόκληρη μέρα στο ταξίδι. Στο νησί που είναι αρκετά μεγάλο υπάρχουν πολλά μέρη για να επισκεφτεί κανείς καθώς και πάρα πολλοί τρόποι διασκέδασης. Το ξενοδοχείο που λειτουργεί μαζί με το καζίνο είναι συνώνυμο της πολυτέλειας και αν το αντέχει η τσέπη κάποιου σίγουρα θα πρέπει να δοκιμάσει την πολυτέλεια των σουιτών που διαθέτει και να έχει και στην διάθεση του για όλο το 24ωρο ένα προσωπικό μπάτλερ.

---

⁵⁹<http://www.casino.gr/landbased-casinos/casino-thessaloniki>, *Regency Casino Θεσσαλονίκης*, Ανάκτηση από: Casino.

Η ιστορία του καζίου και του ξενοδοχείου της Ρόδου είναι σίγουρα τόσο μεγάλη που θα μπορούσε κάποιος να γράψει ένα ολόκληρο βιβλίο για αυτήν. Το ξενοδοχείο της Ρόδου είναι πραγματικά ένα κόσμημα για όλη την Ελλάδα. Δέχτηκε το πρώτο του επισκέπτη στις 24 Μαΐου του 1927 και σε όλη την διαδρομή του φιλοξένησε παγκοσμίως γνωστά ονόματα της πολιτικής, επιχειρηματικής, καλλιτεχνικής και αθλητικής ζωής. Το όνομα του Grande Albergo Delle Rose ή Ξενοδοχείο των Ρόδων είναι παγκοσμίως φημισμένο για την αρχιτεκτονική του και για την πολυτέλειά του. Το καζίνο λειτούργησε τη δεκαετία του 1960 και μαζί με της Κέρκυρας ήταν τα μοναδικά στην Ελλάδα πράγμα που σήμαινε ότι μαζευόταν όλη η καλή κοινωνία της χώρας. Το καζίνο σταμάτησε την λειτουργία του για πάρα πολλά χρόνια μέχρι να ανοίξει τις πόρτες του ξανά το 1999 πλήρως ανακαινισμένο.

Το Καζίνο Ρόδου προσφέρει όλα τα γνωστά παιχνίδια που ο παίκτης θα επιθυμούσε να παίξει. Αν λάβουμε υπόψη ότι είναι το πιο δυσπρόσιτο καζίνο της Ελλάδας θα λέγαμε ότι προσφέρει πιο πολλά από αυτά που θα έπρεπε για να καλύψει τις ανάγκες των παικτών. Η διαφοροποίησή του είναι ότι προσφέρει τριών ειδών πόκερ. Το stud poker, το Caribbean Stud Poker και το Texas Hold'em. Όσον αφορά τα υπόλοιπα παιχνίδια υπάρχει η αμερικάνικη ρουλέτα, πολλές παραλλαγές και παιχνίδια μπλακτζάκ, και το Punto Bianco. Οι κουλοχέρηδες υπάρχουν και η συλλογή τους είναι γύρω στους 300 με πολλές εκπλήξεις να κρύβουν. Υπάρχουν πολλά προοδευτικά τζακπότερ, τα Mystery τζακπότερ με μηχανήματα όπου μπορεί να κρύβουν περισσότερα κέρδη από αυτά που βλέπουμε, κληρώσεις για 200 € σε μετρητά σε συγκεκριμένους κουλοχέρηδες και ακόμα κληρώσεις σε κουλοχέρηδες για μηχανάκια και αυτοκίνητα. Το Καζίνο της Ρόδου έχει και Prive αίθουσα για όσους θέλουν να

παίζουν μακριά από τα αδιάκριτα βλέμματα και να στοιχηματίσουν μεγαλύτερα ποσά. Πάντως τα πονταρίσματα ξεκινούν από τα 0.10 € στους 300 κουλοχέρηδες και στα 34 τραπέζια που διαθέτει το καζίνο στα 1.700 τετραγωνικά μέτρα που καλύπτουν οι αίθουσες οι οποίες βρίσκονται σε δύο επίπεδα.⁶⁰

ΚΑΖΙΝΟ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Το καζίνο της Κέρκυρας είναι το ένα από τα δύο πρώτα καζίνο που λειτούργησαν στην Ελλάδα. Βρισκόταν στην περιοχή Κανόνι μέσα στο κτίριο του Αχιλλείου ανάκτορου που κατασκευάστηκε το 1891 και πήρε το όνομά του από την αγάπη που είχε η αυτοκράτειρα Ελισάβετ στην Ιλιάδα. Από την ιστορικότητα του κτιρίου και μόνο αντιλαμβάνεται κανείς την ατμόσφαιρα που επικρατούσε σε αυτόν τον χώρο. Ο χώρος του καζίνου ήταν ιδιαίτερα προσεγμένος τόσο στην αισθητική όσο και στην πολυτέλεια.

Η πρόσβαση στην Κέρκυρα γίνεται αεροπορικώς μόλις 1 ώρα και 20 λεπτά από την Αθήνα και ακτοπλοϊκώς από το λιμάνι της Ηγουμενίτσας 1 ώρα και 45 λεπτά.

Η λειτουργία του καζίνο της Κέρκυρας ξεκίνησε το 1961 και από τότε έχει περάσει πολλές περιπέτειες. Αξίζει να σημειώσουμε ότι από τις πρώτες μέρες λειτουργίας του ερχόταν σχεδόν όλοι η καλή κοινωνία της Αθήνας για να απολαύσει τα παιχνίδια που διέθετε. Η φήμη του ήταν παγκόσμια γιατί το ακολουθούσε η μνήμη του ανακτόρου του Αχιλλείου. Το καζίνο όταν ξεκίνησε τη λειτουργία του είχε ιδιοκτήτη τον Γερμανό Dr. Hartmann Freiherr von Richthoffen καθώς του είχε παραχωρηθεί το δικαίωμα για 20 χρόνια αφού πρώτα το

⁶⁰<http://www.casino.gr/landbased-casinos/casino-rodos>, *Καζίνο Ρόδου*, Ανάκτηση από: Casino.

επιδιόρθωνε και το συντηρούσε κατάλληλα. Το 1988 ο Ε.Ο.Τ. πήρε την απόφαση να μεταστεγαστεί στο ξενοδοχείο Corfu Holiday Palace αλλά μετά από τις αντιδράσεις των κατοίκων του Γαστουρίου το 1991 λειτουργούσε παράλληλα και στους δύο χώρους (Αχίλλειο και ξενοδοχείο). Το 1992 το καζίνο λειτουργούσε αποκλειστικά στους χώρους του ξενοδοχείου. Από το 2000 η διαχείριση του καζίνου πήγε στην εταιρεία «Ελληνικά Τουριστικά Ακίνητα» που μέχρι και τον Αύγουστο του 2010 ήταν στη κατοχή της μέχρι να γίνει προσφορά από τον κ. Πηλαδάκη και να κάνει την εξαγορά του από αυτή έναντι 8.000.000 € περίπου.

ΚΑΖΙΝΟ ΞΑΝΘΗΣ

Το Καζίνο της Ξάνθης είναι ένα ξεχωριστό μέρος καθώς έχει συντηρήσει πολλά τοπικά στοιχεία της Ελλάδος. Η ιδιοκτησία του είναι 100% ελληνική και είναι το μοναδικό καζίνο στην Ελλάδα που το έχει καταφέρει αυτό. Τα παιχνίδια του είναι αρκετά για να ικανοποιήσουν κάθε παίκτη που θέλει να διασκεδάσει. Τα τελευταία χρόνια η διοίκηση του καζίνου έχει προσπαθήσει και έχει καταφέρει να φέρει εναλλακτικό τουρισμό από την Βουλγαρία και την Τουρκία για να απολαύσει τις ανέσεις του και φυσικά να διασκεδάσει με τα παιχνίδια του.

Το Καζίνο της Ξάνθης βρίσκεται μόλις πέντε λεπτά από το κέντρο της πόλης σε μια όμορφη τοποθεσία μέσα στο δάσος στα βορειοδυτικά, στην περιοχή του Λευκού Πύργου. Στεγάζεται σε ένα χώρο 2.200 τ.μ. που παρέχει όλες τις ανέσεις. Η Ξάνθη βρίσκεται στο κέντρο της Θράκης και είναι συνδεδεμένη με την Εγνατία και το σιδηροδρομικό δίκτυο της Ελλάδας. Η αεροπορική σύνδεση γίνεται μέσω του αεροδρομίου της Καβάλας που απέχει μόλις 25 χιλιόμετρα από αυτή. Επίσης λειτουργεί το ξενοδοχείο του καζίνο που προσφέρει μια πολυτελή διαμονή στους επισκέπτες του. Το ξενοδοχείο διαθέτει λίγα δωμάτια, μόνο 26 αλλά είναι σχετικά δύσκολο να βρει κάποιος ελεύθερο δωμάτιο αν δεν έχει προνοήσει.

Η ιστορία του Καζίνο Ξάνθης είναι πολύ μικρή καθώς είναι ένα νέο σχετικά καζίνο που λειτούργησε για πρώτη φορά την 1η Δεκεμβρίου του 1995 στοχεύοντας στους κατοίκους της Θράκης. Επειδή όμως η προσέλευση του κόσμου ήταν πάρα πολύ μικρή λόγω κυρίως και των μουσουλμάνων που ήταν αρνητικοί με αυτό, έκανε αρκετά χρόνια για να έχει ικανοποιητικά αποτελέσματα. Για τον παραπάνω λόγο έκανε κινήσεις ώστε να αποκτήσει και άλλους επισκέπτες και με τον καιρό άνοιξε τα φτερά του και τώρα απολαμβάνει και επισκέπτες από τις γύρω χώρες όπως τη Βουλγαρία και την Τουρκία. Είναι ιδιαίτερα δημοφιλές σε αυτές τις χώρες καθώς οι επισκέπτες απολαμβάνουν εκτός από τις διακοπές τους και την διασκέδαση στο καζίνο.

Το Καζίνο της Ξάνθης προσφέρει τα γνωστά παιχνίδια όλων των καζίνων της Ελλάδας αλλά σε μικρότερη ποσότητα λόγω του μικρότερου πληθυσμιακά κοινού που διαθέτει. Υπάρχουν 11 αμερικάνικες ρουλέτες , 10 τραπέζια μπλακτζάκ των 6 θέσεων, 3 τραπέζια για Stud Poker και 178 κουλοχέρηδες. Στους κουλοχέρηδες υπάρχουν τζακπότες, προοδευτικά τζακπότες και το ποντάρισμα μπορεί να γίνει και με 0.01 € Υπάρχει και το πρόγραμμα μπόνους Midas για τους πελάτες που διαθέτουν την αντίστοιχη κάρτα Midas που ανταμοίβει το ποντάρισμα σε κουλοχέρηδες με δώρα και εξτρά παιχνίδια σε αυτούς.⁶¹

KAZINO RIO

Το Καζίνο του Ρίο είναι από τα τελευταία που πήραν άδεια λειτουργίας στην Ελλάδα. Με αυτό το καζίνο η Δυτική Ελλάδα απέκτησε το δικό της χώρο για να εξυπηρετεί την ευρύτερη περιοχή. Είναι ένα λειτουργικό καζίνο που μπορεί να μην έχει την ποσότητα των παιχνιδιών αλλά η ποικιλία είναι η ίδια με τα υπόλοιπα που υπάρχουν στην Ελλάδα. Μάλιστα τον τελευταίο καιρό έχει εισάγει και το Texas Hold' em στα παιχνίδια του και αναμένεται να αποτελέσει ένα καινούργιο πόλο έλξης.

---

⁶¹<http://www.casino.gr/landbased-casinos/casino-xanthi>, Καζίνο Ξάνθης, Ανάκτηση από: Casino.

Το Casino Rio βρίσκεται στο Ρίο μόλις 8 χιλιόμετρα από το κέντρο της Πάτρας και έχει θέα στην μαγευτική γέφυρα που συνδέει το Ρίο με το Αντίρριο. Η πρόσβαση είναι πολύ εύκολη καθώς βρίσκεται σε κομβικό σημείο από όλες τις κατευθύνσεις, είτε βρίσκεται στην ηπειρωτική Ελλάδα είτε έρχεται από τη νότια Αχαΐα . Επίσης υπάρχει με ιδιωτικά λεωφορεία συχνή επικοινωνία με το κέντρο της Πάτρας. Μαζί με το καζίνο λειτουργεί στον ίδιο χώρο πολυτελέστατο ξενοδοχείο που εκτείνεται σε τρεις ορόφους και διαθέτει 132 δωμάτια. Το ξενοδοχείο έχει πάρα πολύ καλή φήμη για τις αίθουσες συνεδρίων και εκδηλώσεων που διαθέτει καθώς και για το Spa & Health Club που βρίσκεται στους χώρους του. Πρέπει να τονίσουμε ότι είναι μέλος του παγκοσμίου δικτύου STAR HOTELS.

Η ιστορία του Καζίνο Ρίο δεν είναι πολύ μεγάλη καθώς μόλις πριν λίγο καιρό έκλεισε τα δεκαεπτά χρόνια λειτουργίας και επίσης δεν έχει δημιουργήσει ένα ισχυρό κίνητρο για την αύξηση της φήμης του καθώς όλα αυτά τα χρόνια προτιμάει να έχει ένα χαμηλό προφίλ. Η μόνη κίνηση που ίσως αλλάξει αυτό το γεγονός είναι ότι δημιούργησε το πρώτο ελληνικό τουρνουά Texas Hold' em μετά την αλλαγή της σχετικής νομοθεσίας . Η λειτουργία του ξεκίνησε χωρίς την παρουσία του ξενοδοχείου και των αιθουσών εκδηλώσεων, γεγονός που είχε δημιουργήσει ένα προβληματισμό καθώς το επισκέπτονταν μόνο παίκτες και όχι άτομα που ήθελαν απλώς να διασκεδάσουν.

Τα παιχνίδια που είναι διαθέσιμα στο Casino Rio είναι τα δημοφιλέστερα σε όλα τα καζίνο. Η αμερικάνικη ρουλέτα, το μπλακτζάκ, το πόκερ (Stud και Texas Holdem) και φυσικά τα φρουτάκια. Στα φρουτάκια υπάρχουν γύρω στα 310 με πολλά από αυτά να διαθέτουν και πλούσια τζακπότ. Είναι επίσης θετικό το στοιχείο όπου ο παίκτης έχει τη δυνατότητα να παίξει σε αυτά με μόλις με 1 λεπτό του ευρώ. Ο χώρος του καζίνου δεν είναι αρκετά μεγάλος σε σχέση με τα υπόλοιπα καθώς καλύπτει έκταση μόνο 1.500 τ.μ. Στα προγράμματα προσφορών υπάρχει και η κάρτα Midas για τα φρουτάκια όπου οι παίκτες κερδίζουν πόντους για ακόμα περισσότερο παιχνίδι.⁶²

ΚΑΖΙΝΟ ΠΟΡΤΟ ΚΑΡΡΑΣ

Το Καζίνο Πόρτο Καρράς είναι το πρώτο ιδιωτικό καζίνο που λειτούργησε στην Ελλάδα. Άνοιξε τις πόρτες του στις 18 Μαΐου 1995 και άλλαξε τον τρόπο που έβλεπαν οι Έλληνες τη διασκέδαση με τα τυχερά παιχνίδια. Επειδή μέχρι τότε υπήρχαν μόνο τα κρατικά καζίνο, η εισβολή του Καζίνο Πόρτο Καρράς με την εντυπωσιακή διακόσμησή του που παρέπεμπε σε καζίνο του Λας Βέγκας και του Ατλάντικ Σίτι έφερε πραγματικά όλους τους Έλληνες στη Χαλκιδική. Τα πρώτα χρόνια η εισροή των επισκεπτών ήταν τόσο μεγάλη σε σημείο που δεν μπορούσαν να βρουν δωμάτια στο ξενοδοχείο του Porto Carras Grand Resort.

---

⁶²<http://www.casino.gr/landbased-casinos/casino-rio>, Καζίνο Ρίο, Ανάκτηση από: Casino.

Η τοποθεσία του Καζίνο Πόρτο Καρράς βρίσκεται στη Χαλκιδική σε απόσταση 120 χιλιομέτρων από τη Θεσσαλονίκη, στην περιοχή της Σιθωνίας, δίπλα από το χωριό του Νέου Μαρμαρά. Στην ουσία το καζίνο αποτελεί ένα μέρος από το πραγματικά τεράστιο συγκρότημα του Porto Carras Grand Resort που διαθέτει 4 ξενοδοχεία, συνεδριακούς χώρους, κέντρο θαλασσοθεραπείας και spa, γήπεδα γκολφ, ιδιωτική μαρίνα και οινοποιείο. Είναι πραγματικά ένα συγκρότημα που ο επισκέπτης μπορεί να κάνει καθημερινά πάρα πολλά διαφορετικά πράγματα. Η πρόσβαση στο καζίνο μπορεί να γίνει και με τα καθημερινά δωρεάν δρομολόγια από την πόλη της Θεσσαλονίκης.

Η ιστορία του Καζίνο Πόρτο Καρράς ξεκινάει πολύ πριν ανοίξει τις πύλες του. Το ξενοδοχείο του Πόρτο Καρράς ξεκίνησε να κατασκευάζεται το 1973 από τον εφοπλιστή Γιάννη Καρρά και άρχισε να λειτουργεί το 1975 και με το πέρασμα των χρόνων συμπλήρωνε το παζλ του συγκροτήματος με το 1995 να αποτελεί ορόσημο στην ιστορία με το άνοιγμα των πορτών του καζίνο. Η τεχνοτροπία του καζίνο δεν άφησε αδιάφορο κανέναν στην Ελλάδα αλλά και σε όλη την Ευρώπη, αφού παρέπεμπε στα καζίνο του Λας Βέγκας. Αξίζει να σημειώσουμε ότι στο συγκρότημα έχουν κοιμηθεί ο Σαλβαντόρ Νταλί, ο Ρούντολφ Νουρέγιεφ, ο Μιτεράν και πολλοί άλλοι. Κορυφαία στιγμή στην ιστορία του ήταν η Σύνοδος της Ευρώπης που φιλοξενήθηκε τον Ιούνιο του 2003.

Στο εσωτερικό του καζίνου μπορεί κάποιος όντως να αισθανθεί όπως ένας παίκτης που βρίσκεται στα τραπέζια ενός καζίνου του Λας Βέγκας. Οι κυρίως αίθουσες διαθέτουν 17 τραπέζια αμερικάνικης ρουλέτας, 13 τραπέζια για μπλακτζάκ, 5 τραπέζια για Caribbean Stud Poker και 425 κουλοχέρηδες. Οι κουλοχέρηδες πραγματικά έχουν μια τεράστια συλλογή από βίντεο πόκερ, ηλεκτρονικές ρουλέτες, κλασσικούς κουλοχέρηδες, κουλοχέρηδες με οθόνες αφής και κουλοχέρηδες με πολλαπλά παιχνίδια που μπορούν να φτάσουν τα 12. Τα πονταρίσματα ξεκινάνε από τα 0.05 € Επίσης υπάρχει το Mystery Blind Jackpot στους κουλοχέρηδες όπου μοιράζει χρήματα σε τυχαία μηχανήματα. Το καζίνο διαθέτει Players Club που εξαργυρώνει τους πόντους του κάθε παίκτη με τον καλύτερο τρόπο, με μετρητά. Κλείνοντας θα πρέπει να τονίσουμε ότι το Καζίνο Πόρτο Καρράς διαθέτει Prive αίθουσα με διακριτική ατμόσφαιρα και τη δυνατότητα για μεγαλύτερα όρια στο ποντάρισμα. Η Prive αίθουσα έχει 5 τραπέζια αμερικάνικης ρουλέτας, 3 τραπέζια για μπλακτζάκ και ένα τραπέζι για Stud Poker.⁶³

KAZINO ΣΥΡΟΥ

Το Καζίνο Σύρου αποπνέει μία διαφορετική αισθητική από τα υπόλοιπα καζίνο της Ελλάδας καθώς προσφέρει την κοσμοπολίτικη πλευρά της ειδικά τους καλοκαιρινούς μήνες, επειδή βρίσκεται δίπλα από το νησί της Μυκόνου. Το περιβάλλον του καζίνου είναι πολύ οικείο και ο επισκέπτης αισθάνεται ότι προσαρμόζεται αμέσως. Τα παιχνίδια του είναι ό,τι ζητάει ο μέσος παίκτης για να διασκεδάσει σε ένα καζίνο. Στο παρελθόν υπήρχε και η ζήτηση

---

⁶³<http://www.casino.gr/landbased-casinos/casino-porto-carras>, Καζίνο Πόρτο Καρράς, Ανάκτηση από: Casino.

από την ιδιοκτήτρια εταιρία Καζίνο Αιγαίου για τη μεταφορά του καζίνου στο νησί της Μυκόνου.

Η λιτή πολυτέλεια που διαθέτει το Καζίνο Σύρου στις εγκαταστάσεις των 2.200 τετραγωνικών μέτρων που διαθέτει είναι σίγουρα κάτι που μένει αξέχαστο στους επισκέπτες του. Η πρόσβαση στο καζίνο είναι πολύ εύκολη από το κέντρο της χώρας καθώς βρίσκεται στην Ερμούπολη. Όσον αφορά το νησί μέσω πλοίου είναι 2 ώρες και 30 λεπτά από την Αθήνα και 25 λεπτά με αεροπλάνο. Η ομορφιά της Σύρου και η απόλαυση ειδικά των καλοκαιρινών διακοπών σε συνδυασμό και με τη δυνατότητα να διασκεδάσει κάποιος σε ένα καζίνο είναι αξέχαστη εμπειρία.

Το Καζίνο Σύρου άνοιξε τις πόρτες του στους επισκέπτες του στις 19 Απριλίου του 1997 και ανήκει στην κοινοπραξία 'Καζίνο Αιγαίου Α.Ε.' με κύριους μετόχους τη Δημοτική Επιχείρηση Τουριστικής Ανάπτυξης Ερμούπολης, τη Alco International, την Olympic Amusements, την ICM Consultants και την ESM. Οι χώροι του καλύπτουν 2.200 τ.μ. και είναι μια πλήρης ανακαίνιση του χώρου ενός ξενοδοχείου, της 'Ευρώπης', που κτίστηκε τη δεκαετία του 1830. Η επιτυχία του καζίνου ήταν άμεση ειδικά τους καλοκαιρινούς μήνες καθώς η Σύρος αποτελεί και έναν δημοφιλή τουριστικό προορισμό. Οι επισκέπτες της είναι κυρίως τουρίστες που θέλουν να διασκεδάσουν παίζοντας τυχερά παιχνίδια κάνοντας παράλληλα τις διακοπές τους.

Εκτός από τις αίθουσες των παιχνιδιών υπάρχει το εστιατόριο Μούσες που διαθέτει από τα καλύτερα πιάτα της Μεσογείου αλλά και το Roof Garden που κάποιος μπορεί να πίνει το ποτό του απολαμβάνοντας την πανέμορφη θέα όλης της Χώρας χαλαρώνοντας.

Τα παιχνίδια που είναι διαθέσιμα στο Καζίνο Σύρου είναι η αμερικάνικη ρουλέτα, το μπλακτζάκ, το μίνι μπακαρά, οι κουλοχέρηδες και το Stud πόκερ στα 27 τραπέζια που διαθέτει και το ποντάρισμα μπορεί να ξεκινήσει από το 0.01 € Τα παιχνίδια είναι χωρισμένα σε τέσσερις αίθουσες. Υπάρχει η Prive αίθουσα για όσους επιθυμούν να μένουν μακριά από τα αδιάκριτα βλέμματα και θέλουν να κάνουν υψηλότερα πονταρίσματα. Υπάρχει η αίθουσα 'Μούσες' με όλα τα επιτραπέζια παιχνίδια που λειτουργεί σε δύο επίπεδα με το επάνω επίπεδο να έχει και το περίφημο εστιατόριο. Τέλος υπάρχουν οι αίθουσες Μέγας Γιαλός και Αζόλιμνος όπου υπάρχουν οι 185 κουλοχέρηδες τελευταίας τεχνολογίας που διαθέτουν πολλά τζακπότερ. Το Καζίνο Σύρου θα εντάξει και αυτό μετά την αλλαγή του νόμου και το Texas Hold' em στα επιτραπέζια παιχνίδια του στο άμεσο μέλλον.⁶⁴

Επίσης αξίζει να αναφέρουμε και την ύπαρξη καζίνων μέσα στα πλοία των γραμμών εσωτερικού και εξωτερικού όπως και σε κρουαζιερόπλοια. Τα καζίνο μέσα στα πλοία της γραμμής αλλά ιδιαίτερα στα κρουαζιερόπλοια δεν έχουν να ζηλέψουν τίποτα από τα υπόλοιπα καζίνο. Προσφέρουν παιχνίδια Ρουλέτας, Μπλακ-Τζακ, Πόκερ, Κουλοχέρηδες (φρουτάκια). Οι επιβάτες που θα θελήσουν να επισκεφτούν το καζίνο ενός πλοίου θα πρέπει να είναι άνω των 18 ετών. Διαλέγουν παιχνίδι και τραπέζι, παραγγέλνουν το ποτό τους και διασκεδάζουν όλη νύχτα με τη θεά τύχη στο πλευρό τους. Τα καζίνο στα πλοία υπόσχονται ψυχαγωγία. Οι αίθουσες των καζίνων παραμένουν ανοιχτές κατά τη διάρκεια του ταξιδιού και κλείνουν μονάχα όταν το πλοίο πιάνει λιμάνι.

---

⁶⁴<http://www.casino.gr/landbased-casinos/casino-syrou>, Καζίνο Σύρου, Ανάκτηση από: Casino.

3.2. ΤΑ ΚΑΖΙΝΟ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Το καζίνο ξεκίνησε από την Ευρώπη. Έτσι υπάρχει μεγάλη παράδοση στα παιχνίδια του καζίνο. Εκτός από το καζίνο του Μόντε Κάρλο στο Μονακό που είναι το πρώτο καζίνο που έρχεται στο μυαλό κάποιου όταν λέμε για καζίνο στην Ευρώπη, καζίνο με μεγάλη παράδοση υπάρχουν σε όλες τις χώρες της Ευρώπης. Ειδικά στην Γαλλία, στην Ιταλία και στην Γερμανία.

ΚΑΖΙΝΟ ΤΟΥ ΜΟΝΤΕ ΚΑΡΛΟ

Το καζίνο του Μόντε Κάρλο στο Μονακό είναι το πιο θρυλικό καζίνο στην Ευρώπη και σε ολόκληρο τον κόσμο. Το κτίριο στο οποίο στεγάζεται το καζίνο του Μόντε Κάρλο είναι ένα μοναδικής τέχνης οίκημα που το σχεδίασε ο αρχιτέκτονας Charles Garnier, αρχιτέκτονας και της όπερας στο Παρίσι.

Το καζίνο του Μόντε Κάρλο χτίστηκε το 1863 σε μια ευνοϊκή για το ίδιο συγκυρία. Ήταν η εποχή που ο τζόγος στις γειτονικές ευρωπαϊκές χώρες δεν περνούσε τις καλύτερες στιγμές του και έτσι ο πρίγκιπας Κάρολος με μεγάλη διορατικότητα προσκάλεσε τον Francois Blanc να του φτιάξει ένα καζίνο. Το ίδιο το κτίριο είναι ένα μοναδικό έργο τέχνης αφιερωμένο στον τζόγο. Ο Francois Blanc και αργότερα ο γιος του Camille κατάφεραν να προσδώσουν στο καζίνο του Μόντε Κάρλο μεγάλη αίγλη και να γίνει πόλος έλξης για τους απανταχού αριστοκράτες και ισχυρούς του χρήματος που συνέρεαν από όλη την Ευρώπη για να διασκεδάσουν την πλήξη τους στα κοσμικά σαλόνια του καζίνο.

Το καζίνο του Μόντε Κάρλο βρίσκεται στο πιο όμορφο κομμάτι του Μονακό και ενώ η είσοδός του είναι στην πραγματικότητα το κέντρο του Πριγκιπάτου, η πίσω του πλευρά, βλέπει την μεσόγειο και πανοραμικά όλο τον κόλπο του Μόντε Κάρλο. Στην πολύχρονη

πορεία του το καζίνο του Μόντε Κάρλο μεγάλωνε την φήμη του, μαζί με την φήμη των διάσημων επισκεπτών του ενώ ήταν και χορηγός και η έδρα της όπερας του Μόντε Κάρλο που πάντα ανεβάζει παραστάσεις με μεγάλο κύρος αντάξιες της ισχυρής παραγωγής που τις στηρίζει. Το καζίνο περιλαμβάνει τα κεντρικά σαλόνια με τα επιτραπέζια παιχνίδια αλλά διαθέτει και πολλά φρουτάκια καθώς πάντα παρακολουθούσε τις εξελίξεις στην τεχνολογία του τζόγου και μάλιστα τα περισσότερα από τα φρουτάκια του βρίσκονται μόνο εκεί καθώς είναι σχεδιασμένα αποκλειστικά για το καζίνο του Μόντε Κάρλο.⁶⁵

ΚΑΖΙΝΟ ΣΤΗ ΜΑΛΤΑ

Η Μάλτα δεν έχει πολλά καζίνο, αλλά όλα έχουν καταφέρει να γίνουν γνωστά και να προσελκύουν πελάτες από πολλές χώρες και περιοχές ειδικά από την νότια Ιταλία και την Σικελία που δεν διαθέτουν καζίνο. Η είσοδος στα καζίνο στην Μάλτα είναι δωρεάν και επιτρέπεται για τους Μαλτέζους άνω των 25 (με ταυτότητα) και για τους ξένους (με διαβατήριο) άνω των 18.

Τα καζίνο στην Μάλτα είναι:

- ▼ **Καζίνο Portomaso:** Το καζίνο Portomaso στην Μάλτα είναι το πιο πρόσφατο από τα υπόλοιπα καζίνο του νησιού, αλλά είναι το πιο μεγάλο και σίγουρα το πιο χλιδάτο. Το καζίνο Portomaso είναι γνωστό σε όλο τον κόσμο, αλλά περισσότερο στην Ευρώπη. Στο καζίνο Portomaso στην Μάλτα διοργανώνονται συχνά διεθνή τουρνουά πόκερ και άλλες

---

⁶⁵<http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoeuropi/kazinomontekarlo/index.html>, Καζίνο του Μόντε Κάρλο, Ανάκτηση από: KazinoKazino.

αντίστοιχες εκδηλώσεις. Αυτό που έκανε το καζίνο Portomaso πιο γνωστό, είναι τα ζωντανά παιχνίδια του καζίνου μέσω ίντερνετ που μεταδίδονται από τα τραπέζια του και συμμετέχουν οι πραγματικοί επισκέπτες του καζίνου, ταυτόχρονα με τους παίκτες από όλο τον κόσμο που στοιχηματίζουν μέσω ίντερνετ.

- ▼ **Καζίνο Dragonara:** Το παλιότερο καζίνο της Μάλτας βρίσκεται στην περιοχή Dragonara στο Saint Julians. Το καζίνο βρίσκεται σε μια έπαυλη του 1830 που ανακαινίστηκε πλήρως το 1999. Το Dragonara είναι το πιο γνωστό καζίνο της Μάλτας και τα τελευταία χρόνια βρίσκεται συνεχώς σε ανάπτυξη καθώς βελτιώνει τις εγκαταστάσεις του που είναι αριστοκρατικές αλλά αρκετά παλιές ώστε να γίνει πιο σύγχρονο.
- ▼ **Καζίνο Oracle:** Το καζίνο Oracle στην Μάλτα άνοιξε τις πύλες του στο κοινό το 1998 και έχει κερδίσει την προτίμηση των Μαλτέζων και των επισκεπτών του νησιού ειδικά τους καλοκαιρινούς μήνες. Το καζίνο Oracle έχει τις εγκαταστάσεις του στο ξενοδοχείο Dolmen στην παραλία του Αγίου Παύλου.
- ▼ **Καζίνο Casino Di Venezia:** Το Casino Di Venezia στην Μάλτα είναι το αδερφάκι του ομώνυμου καζίνου της Βενετίας στην γειτονική Ιταλία. Το Casino Di Venezia βρίσκεται στην παραλιακή πόλη Vittoriosa και στεγάζεται σε ένα ιστορικό παλάτι που υπήρξε το διοικητήριο του στόλου των Ιπποτών της Μάλτας. Είναι αναμφισβήτητα το ομορφότερο καζίνο στην Μάλτα.⁶⁶

ΚΑΖΙΝΟ ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΑ

Η Γαλλία είναι η χώρα στην οποία ξεκίνησαν τα περισσότερα από αυτά που οδήγησαν τα καζίνο όπως τα ξέρουμε σήμερα. Η ρουλέτα και το μπλακτζάκ είναι δύο βασικά παιχνίδια του καζίνου που πρωτοπαίχτηκαν στην Γαλλία. Σήμερα η Γαλλική ρουλέτα παίζεται στα περισσότερα ευρωπαϊκά καζίνο. Στην Γαλλική ιστορία ο τζόγος πέρασε από σαράντα κύματα.

---

⁶⁶<http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoeuropi/kazinomalta/index.html>, *Καζίνο στη Μάλτα*,

Ανάκτηση από: KazinoKazino.

Υπήρξαν διαστήματα που ήταν απαγορευμένος και οι αίθουσες των καζίνων κλειστές και αυτό ευνόησε το γειτονικό Μονακό. Αλλά και την ανάπτυξη των καζίνων σε άλλες χώρες όπως η Γερμανία. Σήμερα η Γαλλία διαθέτει πολλά καζίνο με τα καλύτερα να βρίσκονται στην Κιανή Ακτή και στο Παρίσι που είναι και οι δημοφιλέστεροι τουριστικοί προορισμοί.⁶⁷

ΚΑΖΙΝΟ ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ

Η Ισπανία είναι μια ιδιαίτερη χώρα όσο αφορά τα καζίνο. Υπάρχει ένα καζίνο σχεδόν σε κάθε πόλη της Ισπανίας. Ταυτόχρονα η Ισπανία είναι η ευρωπαϊκή χώρα που έχει δώσει έμφαση στον συνδυασμό καζίνου και τουρισμού. Έτσι δεν είναι καθόλου τυχαίο που ο τουρισμός στην Ισπανία αυξάνεται συνεχώς καθώς δεν αφήνουν καμία πτυχή του ανεκμετάλλευτη. Καζίνο, αξιοθέατα, πολιτισμός, συνθέτουν το πολύχρωμο γαϊτανάκι του ισπανικού τουρισμού.

---

⁶⁷<http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoeuromp/kazinogallia/index.html>, *Καζίνο στη Γαλλία*,

Ανάκτηση από: KazinoKazino.

Σύμφωνα με όλες τις πληροφορίες στην Ισπανία θα συντελεστεί τα επόμενα χρόνια το πιο φιλόδοξο project που αφορά καζίνο στην Ευρώπη. Όλα έχουν ανακοινωθεί, αλλά πάντα σε μερικά πράγματα πρέπει να κρατάμε μικρό καλάθι. Υπάρχουν προσχέδια, υπάρχουν ανακοινώσεις, που πρόκειται να αλλάξουν εντελώς τον χάρτη των καζίνων στην Ισπανία, στην Νότια Ευρώπη αλλά και στον κόσμο γενικότερα. Από πίσω υπάρχουν ισχυρά κεφάλαια και ο τουρισμός στην Ισπανία που είναι ένα ισχυρό χαρτί για οποιαδήποτε επένδυση.

Μερικά αξιόλογα καζίνο στην Ισπανία είναι τα παρακάτω:⁶⁸

- ✓ Casino Gran Madrid
- ✓ Casino Marbella
- ✓ Casino Maritim
- ✓ Casino Playa de las Americas
- ✓ Casino Zaragoza
- ✓ Casino de Barcelona
- ✓ Casino de Ibiza
- ✓ Casino de Mallorca

KAZINO ΣΤΗ ΤΣΕΧΙΑ

Η Τσεχία στην μετά κομμουνισμού εποχή είναι από τις πρώτες χώρες που ανάπτυξε τα τυχερά παιχνίδια και τα καζίνο. Αυτή η λογική κίνηση συνδυάζεται με το γεγονός της

---

⁶⁸ <http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoeuropi/kazinoispania/index.html>, Καζίνο στην Ισπανία, Ανάκτηση από: KazinoKazino.

γεωγραφικής της θέσης στη μέση της Ευρώπης αλλά και στο γεγονός ότι η Τσεχία έχει δώσει ιδιαίτερο βάρος στο τουριστικό της προϊόν.

Καζίνο στην Τσεχία μπορεί να βρεί κάποιος σε πάρα πολλές πόλεις της αν και τα περισσότερα, πάνω από 20, βρίσκονται στην πρωτεύουσα της Τσεχίας, την Πράγα. Τα καζίνο στην Τσεχία βρίσκονται κάτω από αυστηρό καθεστώς ελέγχου της λειτουργίας τους και έτσι οι παίκτες είναι σίγουροι ότι τίποτε το παράνομο ή ύποπτο μπορεί να συμβεί κατά την διάρκεια του παιχνιδιού τους.⁶⁹

ΚΑΖΙΝΟ ΣΤΗ ΡΟΥΜΑΝΙΑ

Στη Ρουμανία θα βρεις καζίνο σχεδόν σε κάθε γωνία και σίγουρα σχεδόν σε κάθε ξενοδοχείο. Στην Ρουμανία η ανάπτυξη των καζίνων ήταν εντελώς άναρχη και έτσι όταν λέμε καζίνο στην Ρουμανία δεν συμβαδίζει και εντελώς με την έννοια των καζίνων καθώς οι Ρουμάνοι μπορεί να ονομάζουν καζίνο μια αίθουσα με 5 φρουτάκια.⁷⁰

---

⁶⁹<http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoeuropi/kazinotsexia/index.html>, *Καζίνο στη Τσεχία*,

Ανάκτηση από: KazinoKazino.

⁷⁰<http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoeuropi/kazinoroumania/index.html>, *Καζίνο στη Ρουμανία*,

Ανάκτηση από: KazinoKazino.

Μερικά από τα καζίνο στην Ρουμανία είναι τα παρακάτω:

- ✓ Arad: Casinoul Astoria Arad
- ✓ Bucharest: Astoria Καζίνο
- ✓ Καζίνο Blindo Hotel Sofitel
- ✓ Καζίνο Bucharest Hotel Inter-Continental
- ✓ Καζίνο Bucur
- ✓ Καζίνο Kings
- ✓ Καζίνο Palace
- ✓ Καζίνο Paris & Hotel
- ✓ Καζίνο Victoria
- ✓ Καζίνο Vox
- ✓ Grand Καζίνο
- ✓ Lido Καζίνο & Lido Hotel
- ✓ Marriott Grand Hotel & Καζίνο
- ✓ Mirage Καζίνο Hotel Ambassador
- ✓ Perla Princess Καζίνο
- ✓ Planet Princess Slot Καζίνο
- ✓ Plaza Καζίνο Club
- ✓ Princess Καζίνο Havana
- ✓ Constanta: Casino
- ✓ Felix: Καζίνο Salzor

- ✓ Galati: Sofin Hotel & Καζίνο
- ✓ Iasi: Bond Καζίνο Mokdova
- ✓ Mamaia: Καζίνο Best
- ✓ Rimnicu Vilcea: Καζίνο Royal
- ✓ Sinaia: Hotel Palas
- ✓ Peles Castle and Καζίνο
- ✓ Timisoara: Καζίνο Senitor
- ✓ Καζίνο Sterling

ΚΑΖΙΝΟ ΣΤΗΝ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

Η Πορτογαλία διαθέτει λίγα αλλά αξιόλογα καζίνο καθώς μερικά από τα καζίνο της περιλαμβάνονται ανάμεσα στα μεγαλύτερα καζίνο στην Ευρώπη. Τα καζίνο στην Πορτογαλία είναι ιδιαίτερα αγαπητά στους Ευρωπαίους παίκτες των καζίνο.⁷¹

- ✓ **Καζίνο Λισαβόνα (Lisboa):** Το καζίνο Λισαβόνα (Casino Lisboa) βρίσκεται στο Πάρκο των Εθνών στην πρωτεύουσα της Πορτογαλίας, την Λισαβόνα. Το καζίνο Λισαβόνα ξεκίνησε την λειτουργία του το 2006 μετά από πολλές δικαστικές και άλλες περιπέτειες, καθώς τάραξε για μερικά χρόνια τα λιμνάζοντα νερά στον χώρο των καζίνων στην Πορτογαλία. Όλα ξεκίνησαν από την επιθυμία του κινέζου βασιλιά των καζίνων Stanley Ho που είναι ιδιοκτήτης του Casino Lisboa στο Μακάο να έχει ανοίξει ένα ομώνυμο

⁷¹<http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoeuromp/kazinoportogalia/index.html>,

Καζίνο στην

Πορτογαλία, Ανάκτηση από: KazinoKazino.

καζίνο στην μαμά Λισαβόνα. Την επιθυμία του μεγιστάνα την συμμερίστηκε ο δήμαρχος της Λισαβόνας που έδωσε την άδεια για την δημιουργία του καζίνου, με βασικό σκοπό να χρηματοδοτήσει την ανοικοδόμηση διάσημων συνοικιών της πόλης που είχαν πέσει σε παρακμή λόγω οικονομικής δυσπραγίας του δήμου. Όμως όλοι οι υπόλοιποι, θεοί και δαίμονες, εναντιώθηκαν στο νέο καζίνο. Οι ανταγωνιστές εναντιώθηκαν για προφανείς λόγους, οι ηθικολόγοι εναντιώθηκαν γιατί το καζίνο Λισαβόνα θα ήταν το πρώτο σε αστική περιοχή. Οι περιοχές που θα χτίζονταν το καζίνο άλλαζαν κάθε λίγο και λιγάκι, μέχρι να παρθεί η τελική απόφαση για τις ήδη υπάρχουσες εγκαταστάσεις της διεθνούς έκθεσης του '98 στο Πάρκο των Εθνών. Με αυτή την απόφαση διαφώνησαν οι αρχιτέκτονες των αρχικών εγκαταστάσεων της έκθεσης που έκαναν αγωγή για πνευματικά δικαιώματα ώστε να μην επέμβει άλλος στα ήδη υπάρχοντα κτήρια. Η αγωγή απορρίφτηκε από το ανώτατο δικαστήριο αλλά καθυστέρησε και αυτή με τη σειρά της τα έργα. Μετά ήταν και οι εργαζόμενοι στο μεγαλύτερο καζίνο της Πορτογαλίας το Estoril που ανήκει στον ίδιο όμιλο, αλλά φοβόντουσαν ότι ένα ακόμη καζίνο στην ίδια ζώνη τυχερών παιχνιδιών θα έβαζε σε κίνδυνο τις θέσεις εργασίας τους. Ένα αλαλούμ γενικό. Τελικά το καζίνο της Λισαβόνας άνοιξε για το κοινό στις 19 του Απρίλη του 2009. Ένα εκπληκτικής σχεδίασης καζίνο, με 22 τραπέζια, 1.000 φρουτάκια, 4 μπαρ-καφέ, 3 εστιατόρια και ένα θαυμάσιο θέατρο 600 θέσεων. Από τότε παρόλο που έχουν περάσει λίγα μόλις χρόνια, το καζίνο Λισαβόνα έχει χρηματοδοτήσει και φιλοξενήσει μοναδικές παραστάσεις, ενώ διαθέτει και gallery που φιλοξενεί πραγματικά μοναδικές εκθέσεις, ενώ ο όμιλος των καζίνων Estoril εκδίδει και ένα πολύ επιτυχημένο περιοδικό το EGOISTA.

KAZINO ΣΤΗ ΑΥΣΤΡΙΑ

Στην Αυστρία λειτουργούν μόνο 12 καζίνο, κάτω από ένα αυστηρό καθεστώς καθώς ανήκουν σε μια και μοναδική εταιρεία. Είναι φυσικά από τις πιο κερδοφόρες εταιρείες στην Αυστρία και μεγάλη πηγή εσόδων μέσω έμμεσων και άμεσων φόρων, για το αυστριακό δημόσιο.⁷²

---

⁷²<http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoeuropi/kazinoaustria/index.html>, *Καζίνο στην Αυστρία*, Ανάκτηση από: KazinoKazino.

Στα καζίνο στην Αυστρία προσφέρουν δωρεάν είσοδο σε όλους τους επισκέπτες τους και η είσοδος επιτρέπεται με ταυτότητα ή διαβατήριο, σε ενήλικους άνω των 18 ετών. Ακόμη και αν κάποια χρεώνουν ένα μικρό κόστος στην είσοδο, το επιστρέφουν στους παίκτες σε μάρκες του καζίνο. Όλα τα καζίνο στην Αυστρία συμμετέχουν με τα φρουτάκια τους στο τεράστιο αυστριακό Mega Jackpot.

ΚΑΖΙΝΟ ΣΤΗΝ ΟΥΓΓΑΡΙΑ

Η Ουγγαρία πέρασε γρήγορα στον καπιταλισμό και μάλιστα διαθέτει αρκετά αξιόλογα καζίνο. Η θέση της στην κεντρική Ευρώπη την κάνει ιδανικό προορισμό για επενδύσεις τέτοιου τύπου και αρκετές μεγάλες εταιρείες καζίνων έχουν στα σχέδια τους επέκταση στην Ουγγαρία.

Τα καζίνο της Ουγγαρίας παρόλο που είναι μικρά, θέλουν να μοιάσουν περισσότερο στα αμερικάνικα καζίνο παρά στα κλασικά ευρωπαϊκά, ακόμη και στα ονόματα. Έτσι στην Ουγγαρία θα βρείτε το καζίνο Λας Βέγκας και το καζίνο Τροπικάνα.⁷³

ΚΑΖΙΝΟ ΣΤΗΝ ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Στην Ολλανδία υπάρχει ένα μεγάλο μονοπώλιο που έχει καζίνο σχεδόν σε κάθε μεγάλη πόλη, το Holland Casino. Όμως όπως και σε πολλές άλλες χώρες της Ευρώπης δίνονται άδειες για φρουτάκια και σε άλλους χώρους, μπαρ, εστιατόρια. Έτσι φρουτάκια υπάρχουν παντού και υπάρχουν και χώροι που έχουν τόσα πολλά, που θα μπορούσε κανείς να τα ονομάσει μικρά καζίνο.⁷⁴

ΚΑΖΙΝΟ ΣΤΗΝ ΠΟΛΩΝΙΑ

Το 1989 ήταν μια χρονιά καθοριστικών αλλαγών στην πολιτική και την οικονομική ζωή της Πολωνίας. Εκείνη ακριβώς την χρονιά άνοιξε και η αγορά των τυχερών παιχνιδιών. Η πρώτη εταιρεία που πήρε άδειες για ιδιωτικά καζίνο στην Πολωνία ήταν η Poland Casinos μια κοινοπραξία ανάμεσα σε ιδιωτικά κεφάλαια και στις πολωνικές αερογραμμές. Σήμερα η εταιρεία διαθέτει 7 καζίνο στην Πολωνία και έχει μερίδιο πάνω από 50% στην συγκεκριμένη αγορά στην Πολωνία.⁷⁵

---

⁷³<http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoeuropi/kazinoouggaria/index.html>, Καζίνο στην Ουγγαρία, Ανάκτηση από: KazinoKazino.

⁷⁴<http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoeuropi/kazinoollandia/index.html>, Καζίνο στην Ολλανδία, Ανάκτηση από: KazinoKazino.

⁷⁵<http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoeuropi/kazinopolonia/index.html>, Καζίνο στην Πολωνία, Ανάκτηση από: KazinoKazino.

KAZINO ΣΤΗ ΣΛΟΒΕΝΙΑ

Η Σλοβενία παρόλο που είναι μικρή χώρα διαθέτει αρκετά καζίνο. Τις υπηρεσίες των τυχερών παιχνιδιών στις αίθουσες των καζίνων, η Σλοβενία τις έχει συνδυάσει με τους τουριστικούς προορισμούς της. Τα καζίνο στην Σλοβενία τα ευνοεί και η κοντινή απόσταση με την Ιταλία, αλλά και την Αυστρία και το ότι η Ιταλία δεν έχει πολλά καζίνο. Έτσι τα Σλοβένικα καζίνο στοχεύουν με επιτυχία Ιταλούς πελάτες, ακριβώς όπως κάνουν στους Έλληνες παίκτες τα καζίνο στα βόρεια σύνορά μας.⁷⁶

KAZINO ΣΤΟ ΒΕΛΓΙΟ

Το Βέλγιο είναι μια χώρα που εδώ και πολλά χρόνια βρίσκεται σε μια πολιτική αναταραχή. Παρόλα αυτά το Βέλγιο είναι στο κέντρο των εξελίξεων στην Ευρώπη. Φιλοξενεί πολλές υπηρεσίες και θεσμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και φυσικά διαθέτει αρκετά καζίνο.

⁷⁶<http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoeurompi/kazinoslovenia/index.html>, Καζίνο στη Σλοβενία, Ανάκτηση από: KazinoKazino.

Τα καζίνο στο Βέλγιο έχουν μακρά ιστορία καθώς το Βέλγιο αποτελούσε έναν δημοφιλή τουριστικό προορισμό για τους ευγενείς της Ευρώπης. Μην ξεχνάμε ότι στο Βέλγιο βρίσκεται το διάσημο Spa που έδωσε το όνομα του σε όλα τα spa του κόσμου. Λογικό ήταν ότι ανάμεσα στις άλλες διασκεδάσεις που αναζητούσαν οι πρώιμοι αριστοκράτες τουρίστες, ήταν και τα τυχερά παιχνίδια. Χαρτοπαίγνια στην αρχή, ρουλέτες στην συνέχεια και φρουτάκια στην εποχή μας. Τα καζίνο στο Βέλγιο είναι πολύ κερδοφόρες επιχειρήσεις και αυτό έχει οδηγήσει σε έντονο ανταγωνισμό, εξαγορές και την δημιουργία μερικών πολύ ισχυρών ομίλων.⁷⁷

ΚΑΖΙΝΟ ΣΤΑ ΣΚΟΠΙΑ

Τα Σκόπια δημιουργούν στα βόρεια σύνορα της Ελλάδας ένα μικρό Λας Βέγκας με τα χρήματα των Ελλήνων παικτών. Χωρίς ιδιαίτερες υποδομές και λιγάκι ανεξέλεγκτα καταφέρνουν και προσελκύουν σταθερά όλο και περισσότερους Έλληνες. Πάντως τα καζίνο στα Σκόπια ειδικά αυτά που βρίσκονται κοντά στα ελληνικά σύνορα έχουν επιδοθεί σε ένα διαφημιστικό αγώνα δρόμου για το ποιο θα προσελκύσει περισσότερους Έλληνες παίκτες.

---

⁷⁷<http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoeuopi/kazinovelgio/index.html>, Καζίνο στο Βέλγιο, Ανάκτηση από: KazinoKazino.

Τα Σκόπια δεν είναι κανένα τεράστιο κράτος, όμως μετά την διάλυση της Γιουγκοσλαβίας ήταν από τα πρώτα κρατίδια που προέκυψαν από αυτή την διάλυση, που έδωσε έμφαση στην ανάπτυξη καζίνων στο έδαφός του και μάλιστα χωρίς να έχει το αντίστοιχο τουριστικό προϊόν για παράδειγμα που έχει η Κροατία ή η Σλοβενία, ακόμη και η γειτονική Βουλγαρία. Τα Σκόπια δεν έχουν τίποτε να πουλήσουν μαζί με τα καζίνο. Άλλωστε βλέπουμε μια μεγάλη συγκέντρωση καζίνο κοντά στα ελληνοσκοπιανά σύνορα. Χωρίς τους Έλληνες παίκτες από την βόρεια Ελλάδα, τα καζίνο στα Σκόπια θα κατέρρεαν.

▼ **Καζίνο Απολλωνία:** Το καζίνο Απολλωνία στα Σκόπια ήταν από τα πρώτα καζίνο των βορείων γειτόνων μας τα οποία στόχευσαν διαφημιστικά το ελληνικό κοινό και από ό,τι φαίνεται τα έχουν καταφέρει μια χαρά. Πέρα από το γεγονός ότι το καζίνο Απολλωνία φαίνεται να έχει αποκτήσει ένα σταθερό πελατολόγιο από Έλληνες, άνοιξε ο δρόμος και για καινούργια καζίνο στα Σκόπια, πολύ κοντά στα ελληνικά σύνορα που και αυτά σαν κεντρικό άξονα λειτουργίας τους έχουν τους Έλληνες παίκτες. Τα παιχνίδια που διαθέτει το καζίνο Απολλωνία είναι: 10 τραπέζια ρουλέτας, 5 τραπέζια μπλακτζάκ, 1 τραπέζι stud Πόκερ , 8 τραπέζια για ζωντανό πόκερ, 219 Φρουτάκια. Το καζίνο Απολλωνία είναι ένα μικρό καζίνο και ως εκ τούτου δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να συγκριθεί με τα ελληνικά καζίνο που όλα είναι πολύ μεγαλύτερα και καλύτερα από το Απολλωνία. Παρόλο που είναι μικρό όμως, διαθέτει Slots Club και φυσικά δωρεάν μεταφορά από την Θεσσαλονίκη και από άλλες περιοχές της Μακεδονίας.

▼ **Καζίνο Φλαμίνγκο:** Το συγκρότημα του ξενοδοχείου και του καζίνο Φλαμίνγκο βρίσκεται στο πουθενά, αμέσως μετά τα σύνορα της Ελλάδας στα Σκόπια. Είναι και αυτό ακόμη ένα καζίνο των Σκοπίων που προσπαθεί να προσελκύσει παίκτες από την βόρεια Ελλάδα και μέσα στην πορεία του χρόνου τα έχει καταφέρει μια χαρά καθώς οι παίκτες πολλές φορές δεν προτιμούν τα καζίνο της Μακεδονίας και προτιμούν αυτά των Σκοπίων. Είναι χαρακτηριστικό ότι απέχει 1 ώρα από την Θεσσαλονίκη και 2 ώρες από τα Σκόπια. Το συγκρότημα του Φλαμίνγκο διαθέτει καζίνο, ξενοδοχείο, εστιατόρια και μπαρ. Το

καζίνο Φλαμίγκο το προτιμούν πολλοί Έλληνες παίκτες των καζίνων από την Μακεδονία, μιας και η κοντινή του απόσταση από την Θεσσαλονίκη αλλά και από άλλες μεγάλες πόλεις της βόρειας Ελλάδας κάνει την μετάβαση σε αυτό πολύ εύκολη. Τα παιχνίδια που διαθέτει το καζίνο Φλαμίγκο είναι: 16 τραπέζια Ρουλέτας, 3 ηλεκτρονικές ρουλέτες με 30 θέσεις, 14 τραπέζια - Μπλακτζάκ και Πόκερ, 6 Τραπέζια - για πόκερ Texas Hold'em, 400 φρουτάκια.

▼ **Το καζίνο Princess:** Το καζίνο Princess είναι ένα ισόγειο καζίνο 4000 τετραγωνικών μέτρων που διαθέτει 740 φρουτάκια, 36 επιτραπέζια παιχνίδια, Τέξας πόκερ club με καθημερινά τουρνουά και πριβέ αίθουσα για Vip επισκέπτες με 6 τραπέζια και 12 φρουτάκια.

▼ **Το καζίνο Le Grand στο ξενοδοχείο Holiday Inn:** Στο κέντρο της πρωτεύουσας των Σκοπίων βρίσκεται το ξενοδοχείο Holiday Inn το οποίο φιλοξενεί στις εγκαταστάσεις του το καζίνο Le Grand. Το καζίνο Le Grand στα Σκόπια δεν είναι κανένα τεράστιο καζίνο, αλλά ένα καζίνο από αυτά που έχουμε συνηθίσει τα τελευταία χρόνια να βλέπουμε στα Βαλκάνια. Το πολύ μέχρι 10 τραπέζια και μερικά φρουτάκια σε μια πρώην αίθουσα πολλαπλών εκδηλώσεων ενός ξενοδοχείου και το καζίνο είναι έτοιμο. Το καζίνο Le Grand στα Σκόπια διαθέτει 4 τραπέζια αμερικάνικης ρουλέτας, 4 τραπέζια για μπλακτζάκ, 1 τραπέζι για μεσογειακό πόκερ, 1 τραπέζι για αμερικάνικο πόκερ, 2 τραπέζια για Texas Hold'em πόκερ και 20 φρουτάκια, διαθέτει επίσης VIP αίθουσα με μια αμερικάνικη ρουλέτα και ένα τραπέζι μπλακτζάκ.

▼ **Το καζίνο Le Grand στο ξενοδοχείο Epinal στο Μοναστήρι:** Το δεύτερο καζίνο Le Grand στα Σκόπια βρίσκεται στην Βίτολα ή Μοναστήρι, στις εγκαταστάσεις του ξενοδοχείου Epinal στο κέντρο της πόλης. Το δεύτερο καζίνο Le Grand στα Σκόπια μοιάζει με το πρώτο στο ξενοδοχείο Holiday Inn. Ένα κλασικό βαλκανικό καζίνο σε κάποιο ξενοδοχείο. Το καζίνο Le Grand στην Βίτολα διαθέτει 5 τραπέζια αμερικάνικης ρουλέτας, 5 τραπέζια μπλάκτζακ, 1 τραπέζι μεσογειακού πόκερ, 1 τραπέζι για αμερικάνικο πόκερ, 1 τραπέζι για texas hold'em πόκερ, 45 φρουτάκια.⁷⁸

ΚΑΖΙΝΟ ΣΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Η Βουλγαρία δεν διαθέτει μόνο καζίνο, αλλά και βιομηχανία κατασκευής παιχνιδιών για το καζίνο. Η Βουλγαρία τα καταφέρνει μια χαρά σε αυτόν τον τομέα και έχει συνδυάσει

---

⁷⁸<http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoeuopi/kazinioskopiafyrom/index.html>, Καζίνο στα Σκόπια, Ανάκτηση από: KazinoKazino.

με τον καλύτερο τρόπο το τουριστικό της προϊόν με την ύπαρξη των καζίνων. Στην Βουλγαρία τα καζίνο που βρίσκονται κοντά στα ελληνοβουλγαρικά σύνορα με σωστές προωθητικές ενέργειες έχουν κατορθώσει να προσελκύσουν και Έλληνες παίκτες. Βέβαια δεν γίνεται ο αντίστοιχος χαμός με τα καζίνο στα Σκόπια.

- ▼ **Καζίνο Finix:** Το καζίνο Finix είναι ένα περιφερειακό ξενοδοχείο με ένα μικρό καζίνο στην Βουλγαρική επαρχία, που προφανώς δεν θα το ήξερε κανείς. Όμως η κοντινή του απόσταση από τα ελληνικά σύνορα και το πάθος των Ελλήνων παικτών για το πόκερ του έκανε καλό μιας και το έκανε γνωστό τουλάχιστον στους κατοίκους της βόρειας Ελλάδας. Τα παιχνίδια που διαθέτει το καζίνο Finix στην Βουλγαρία είναι: ένα τραπέζι για πόκερ, δύο τραπέζια για μπλακτζάκ, δύο ρουλέτες, μια ηλεκτρονική ρουλέτα και μερικά φρουτάκια.
- ▼ **Καζίνο στο Μπάνσκο:** Το Μπάνσκο είναι το μεγαλύτερο χειμερινό θέρετρο της Βουλγαρίας. Η εξαιρετική του θέση στους πρόποδες της οροσειράς Πιρίν, κοντά σε 2 μεγάλα χιονοδρομικά κέντρα, έχει κάνει το Μπάνσκο μέσα σε λίγα χρόνια έναν από τους πιο δημοφιλείς προορισμούς στα Βαλκάνια. Το Μπάνσκο είναι ιδιαίτερα αγαπητό και στους Έλληνες που το προτιμούν για τις χειμωνιάτικες αποδράσεις τους. Από το Μπάνσκο δεν θα μπορούσαν να λείπουν και τα καζίνο. Γίνονται πολλές επενδύσεις στον συγκεκριμένο τομέα και σύντομα θα υπάρχουν πολλά. Προς το παρόν το γνωστότερο καζίνο στο Μπάνσκο είναι το Florimont, ξενοδοχείο, καζίνο και spa. Το καζίνο είναι ένα

κλασικού τύπου καζίνο με επιτραπέζια παιχνίδια και φρουτάκια που λειτουργεί 24 ώρες το 24ωρο.⁷⁹

3.3. ΤΑ ΚΑΖΙΝΟ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

Τα αμερικάνικα καζίνο πήραν την σκυτάλη από τα ευρωπαϊκά καζίνο και γνώρισαν μεγάλη ανάπτυξη. Στην Αμερική υπάρχουν καζίνο σχεδόν σε κάθε γωνιά της Ηπείρου. Με τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής να κατέχουν φυσικά τα σκήπτρα.

Αναμφίβολα τα πιο διάσημα καζίνο στον κόσμο είναι τα καζίνο του Λας Βέγκας. Τα έχουμε δει στις ειδήσεις, έχουν πρωταγωνιστήσει σε ταινίες, σε τηλεοπτικές σειρές και είναι γνωστά σε ολόκληρο τον κόσμο.

Τα καζίνο στο Λας Βέγκας άρχισαν να χτίζονται την δεκαετία του '40 μέσα στην έρημο της Νεβάδα πάνω στην εθνική οδό που ερχόταν από το Λος Άντζελες. Υπήρξαν πολλές συγκυρίες που οδήγησαν αυτό το κομμάτι της ερήμου να αποκτήσει ζωή. Το Λας Βέγκας και τα καζίνο του οφείλουν την ύπαρξη τους στο φράγμα Χούβερ, στην κοντινή βάση του αμερικάνικου στρατού, μα πιο πολύ στους νομοθέτες της πολιτείας της Νεβάδα, που από ορκισμένοι εχθροί του τζόγου και των καζίνων μετατράπηκαν σε μια νύχτα στους καλύτερους φίλους τους, θέλοντας με αυτό τον τρόπο να χρηματοδοτήσουν τα προγράμματα

---

⁷⁹<http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoeuopi/kazinovoulgaria/index.html>, Καζίνο στη Βουλγαρία, Ανάκτηση από: KazinoKazino.

εκπαίδευσης. Μην ξεχνάμε ότι η οικονομική κρίση της δεκατίας του '30 και ο πόλεμος είχαν κάνει πολλά μυαλά να αλλάξουν νοοτροπία. Όλα αυτά οδήγησαν τα καζίνο στο Λας Βέγκας όπως τα ξέρουμε σήμερα και σε ένα από τους δημοφιλέστερους παγκόσμιους τουριστικούς προορισμούς.

Μόνο από τον αριθμό των καζίνων καταλαβαίνει κανείς γιατί το Λας Βέγκας είναι η παγκόσμια πρωτεύουσα των καζίνων. Πουθενά αλλού σε ολόκληρο τον κόσμο δεν υπάρχουν συγκεντρωμένα τόσα καζίνο και τόσο διαφορετικά μεταξύ τους. Η Κεντρική Λεωφόρος του Λας Βέγκας ονομάζεται Strip. Είναι η παλιά εθνική οδός που πάνω της ξεκίνησαν να δημιουργούν το Λας Βέγκας όπως το ξέρουμε σήμερα.⁸⁰

Το αντίπαλο δέος του Λας Βέγκας, είναι το Ατλάντικ Σίτυ. Διαθέτει μερικά από τα μεγαλύτερα καζίνο αλλά και μερικά από τα καλύτερα ξενοδοχεία καθώς το πλεονέκτημα του είναι ότι δεν μιλάμε για μια πόλη στη μέση του πουθενά στην έρημο της Νεβάδα αλλά για μια πανέμορφη παραθαλάσσια περιοχή στον Ατλαντικό ωκεανό που του έδωσε και το όνομά του.

- ✓ Trump's Taj Mahal Casino Resort
- ✓ Trump Plaza Hotel & Casino
- ✓ Tropicana Casino And Resort
- ✓ Showboat Casino Hotel
- ✓ Harrah's Atlantic City
- ✓ Caesars Atlantic City Hotel Casino
- ✓ Borgata Casino Hotel & Spa
- ✓ Bally's Atlantic City
- ✓ Atlantic City Hilton

---

⁸⁰<http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinolasvegas/kazinolasvegaskatalogos/index.html>, Καζίνο Λας Βέγκας, Ανάκτηση από: KazinoKazino.

<http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoameriki/index.html>, Καζίνο Αμερική, Ανάκτηση από: KazinoKazino.

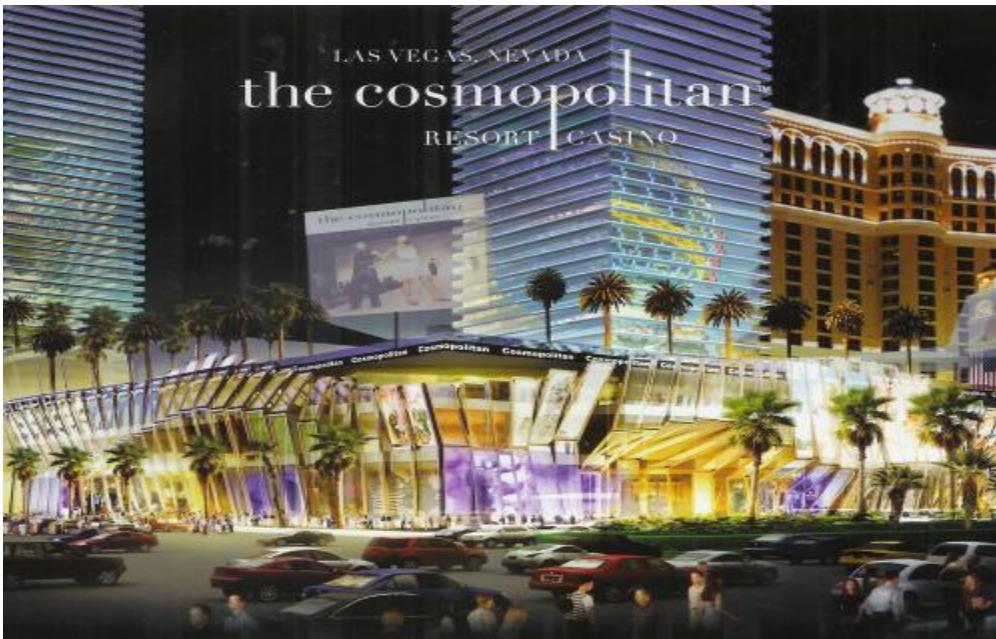

Καζίνο στην Κεντρική Λεωφόρο του Λας Βέγκας (Strip)

- ✓ Aria
- ✓ Bally's
- ✓ Bellagio
- ✓ Bill's Gambling Hall
- ✓ Caesar's Palace
- ✓ Casino Royale
- ✓ Circus Circus

- ✓ Cosmopolitan
- ✓ Encore
- ✓ Excalibur
- ✓ Flamingo
- ✓ Harrah's
- ✓ Imperial Palace
- ✓ Luxor
- ✓ Mandalay Bay
- ✓ MGM Grand
- ✓ Mirage
- ✓ Monte Carlo
- ✓ New York New York
- ✓ O'Sheas
- ✓ Paris
- ✓ Palazzo
- ✓ Planet Hollywood
- ✓ Riviera
- ✓ Sahara
- ✓ Slots-a-Fun
- ✓ Stratosphere
- ✓ Treasure Island
- ✓ Tropicana
- ✓ Venetian
- ✓ Wynn

Ανατολικά από την Κεντρική Λεωφόρο

- ✓ Ellis Island
- ✓ Greek Isle
- ✓ Hard Rock Hotel
- ✓ Hilton
- ✓ Hooters

- ✓ Terrible's
- ✓ Tuscany
- ✓ Westin

Δυτικά από την Κεντρική Λεωφόρο

- ✓ Palace Station
- ✓ The Palms
- ✓ Rio

Στην περιοχή Fremont St. Experience

- ✓ Binion's
- ✓ Fitzgeralds
- ✓ Four Queens
- ✓ Fremont
- ✓ Golden Gate
- ✓ Golden Nugget
- ✓ Plaza
- ✓ Vegas Club

Στο κέντρο του Λας Βέγκας αλλά όχι στην Κεντρική Λεωφόρο

- ✓ California
- ✓ El Cortez
- ✓ Gold Spike
- ✓ Main Street Station
- ✓ The Western

Στο ανατολικό Λας Βέγκας

- ✓ Arizona Charlie's East
- ✓ Boulder Station
- ✓ Eastside Cannery
- ✓ Longhorn Casino
- ✓ Sam's Town
- ✓ West
- ✓ Arizona Charlie's
- ✓ Gold Coast
- ✓ Orleans
- ✓ Rampart
- ✓ Red Rock
- ✓ Suncoast
- ✓ Wild Wild West

Στο βόρειο Λας Βέγκας

- ✓ Aliante Station
- ✓ Cannery Casino
- ✓ Fiesta Rancho
- ✓ Jerry's Nugget
- ✓ Santa Fe Station
- ✓ Silver Nugget
- ✓ Speedway Casino
- ✓ Texas Station
- ✓ Wildfire

Στο νότιο Λας Βέγκας

- ✓ Silverton
- ✓ South Point

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

4.1. ΕΠΙΛΟΓΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ

Η έρευνα διεξήχθη στην Ελλάδα αλλά και στα Σκόπια (FYROM) και στη Βουλγαρία, το χρονικό διάστημα Φεβρουάριος – Μάιος 2014.

Οι ερωτώμενοι / πελάτες καζίνων, στο πρώτο ερωτηματολόγιο επιλέχτηκαν με τη μέθοδο της τυχαίας δειγματοληψίας και συμμετείχαν 146 άτομα. (Αρχικά μοιράστηκαν 300 ερωτηματολόγια, αλλά συμπληρώθηκαν μόνο τα 146).

Όσον αφορά το δεύτερο ερωτηματολόγιο, μοιράστηκε σε εργαζόμενους σε όλα τα Ελληνικά καζίνο αλλά και σε εργαζόμενους των καζίνων σε Σκόπια (FYROM) και Βουλγαρία. Συνολικά μοιραστήκαν 300 ερωτηματολόγια αλλά συμπληρώθηκαν μόνο τα 108.

Οι δύο έρευνες πραγματοποιήθηκαν με τη χρήση δομημένων ερωτηματολογίων με ερωτήσεις κλειστού τύπου και μόνο μια ερώτηση ανοιχτού τύπου στο δεύτερο ερωτηματολόγιο.

4.2. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΕΡΕΥΝΑΣ

Όσον αφορά τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου από εργαζόμενους στα καζίνο αποδείχτηκε αρκετά επίπονη και με μεγάλο βαθμό δυσκολίας. Πολλές ήταν οι φορές όπου αρνήθηκαν τη συνεργασία στην έρευνα καθώς οι εργαζόμενοι των επιχειρήσεων ήταν αρκετά απασχολημένοι και δεν υπήρχε ο απαιτούμενος χρόνος. Επίσης, χρησιμοποιήθηκε και η μέθοδος αποστολής του ερωτηματολογίου μέσω e-mail, η οποία αποδείχτηκε πλήρως αναποτελεσματική, καθώς ήταν ελάχιστα τα ερωτηματολόγια στα οποία απάντησαν.

Αυτή η μελέτη ουσιαστικά αποτελεί φωτογραφία των αντιλήψεων που επικρατούν σε μια δεδομένη στιγμή (χρόνος διεξαγωγής της έρευνας) και σε καμία περίπτωση δεν διασφαλίζει ότι σε μελλοντικό χρόνο οι συγκριμένες απόψεις θα παραμείνουν αναλλοίωτες.

4.3. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

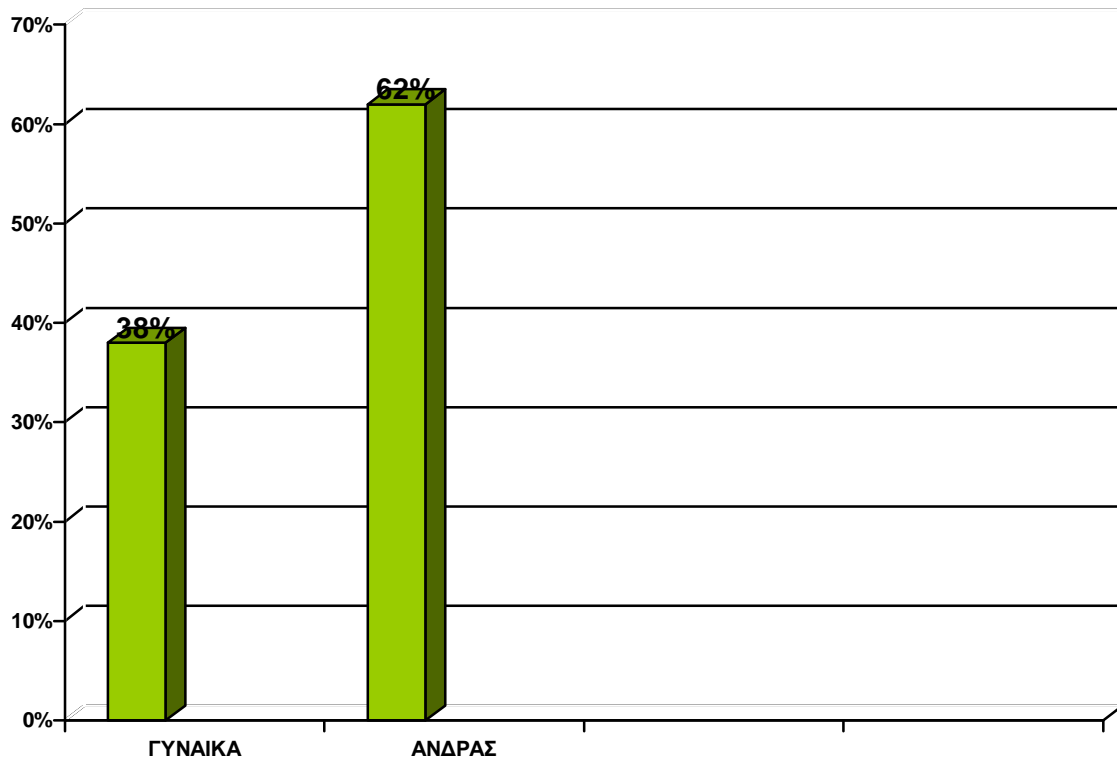
Τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια αριθμήθηκαν ξεχωριστά ώστε να ακολουθήσει η ηλεκτρονική καταγραφή των δεδομένων τους. Για την σωστή κατανομή των δεδομένων αλλά

και για την καλύτερη σύνοψη των αποτελεσμάτων χρησιμοποιήθηκε η στατιστική ανάλυση. Η κωδικοποίηση των δεδομένων έγινε με τη βοήθεια του προγράμματος Microsoft Excel και κατασκευάστηκαν γραφήματα που δείχνουν τα ποσοστά των απαντήσεων για κάθε ερώτηση των ερωτηματολογίων. Τα αποτελέσματα και η ανάλυσή τους παρατίθενται αναλυτικά στο επόμενο κεφάλαιο της εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

5.1. ΠΡΩΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

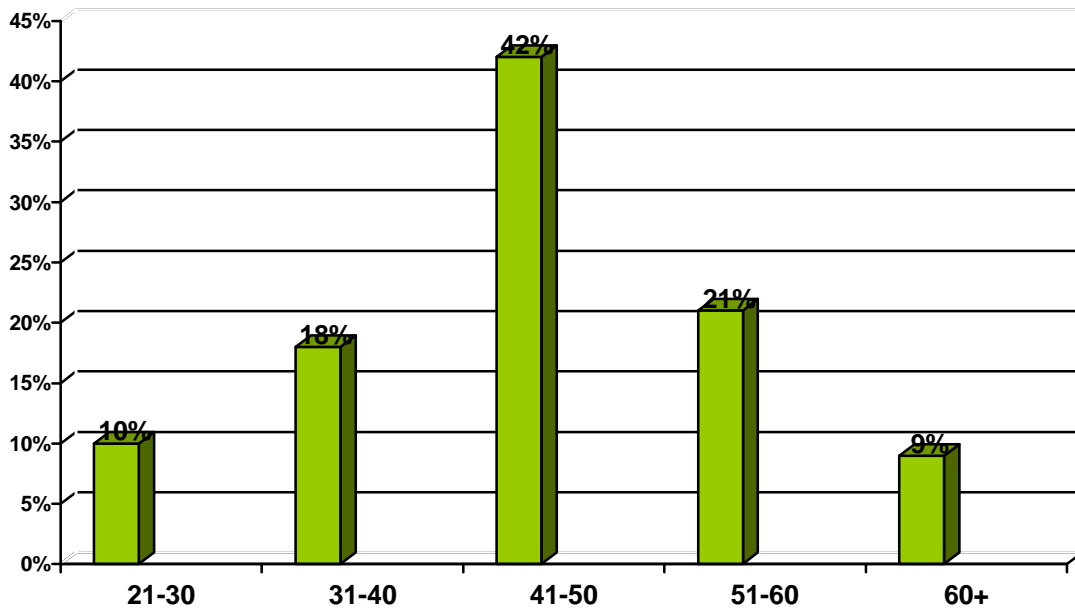
Διάγραμμα 1: Κατανομή με βάση το φύλο

Στο σύνολο των ερωτηθέντων διαπιστώθηκε η υπεροχή του ανδρικού φύλου. Όπως φαίνεται και στο παραπάνω διάγραμμα οι γυναίκες αποτελούν μόνο το 38%, ενώ το 62 % είναι άνδρες.

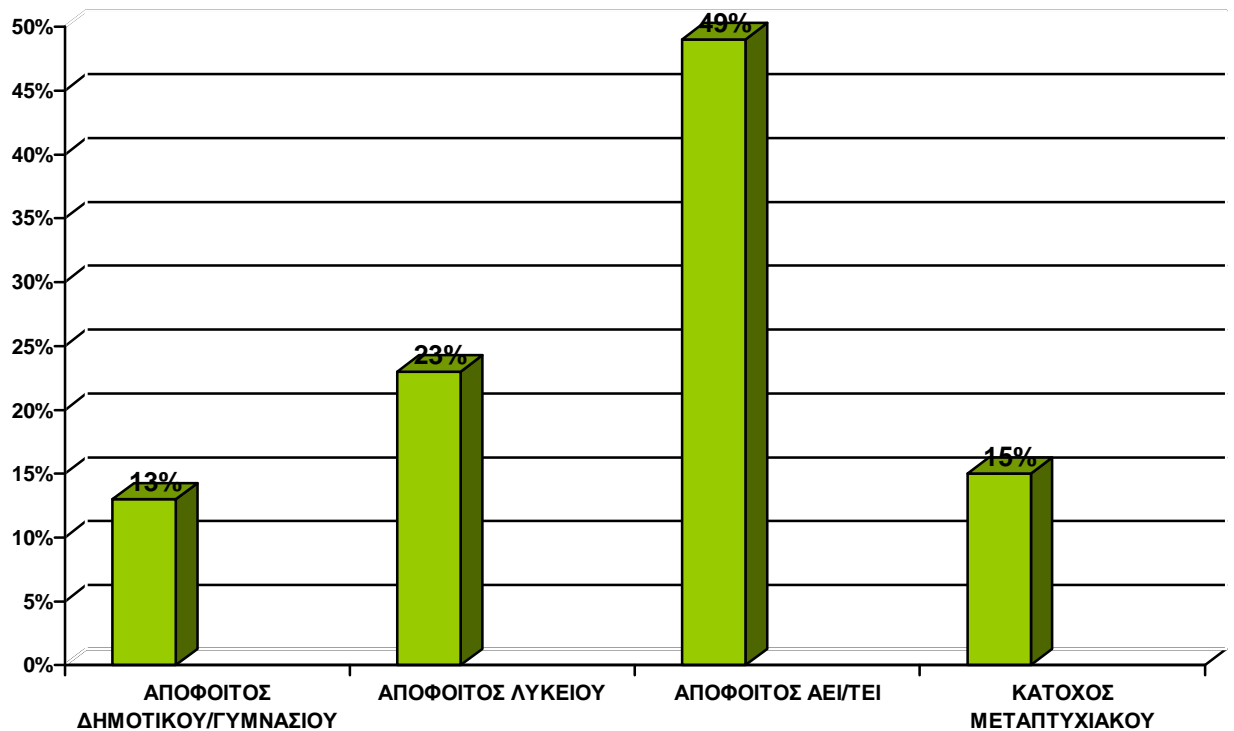

Διάγραμμα 2: Κατανομή με βάση την ηλικία

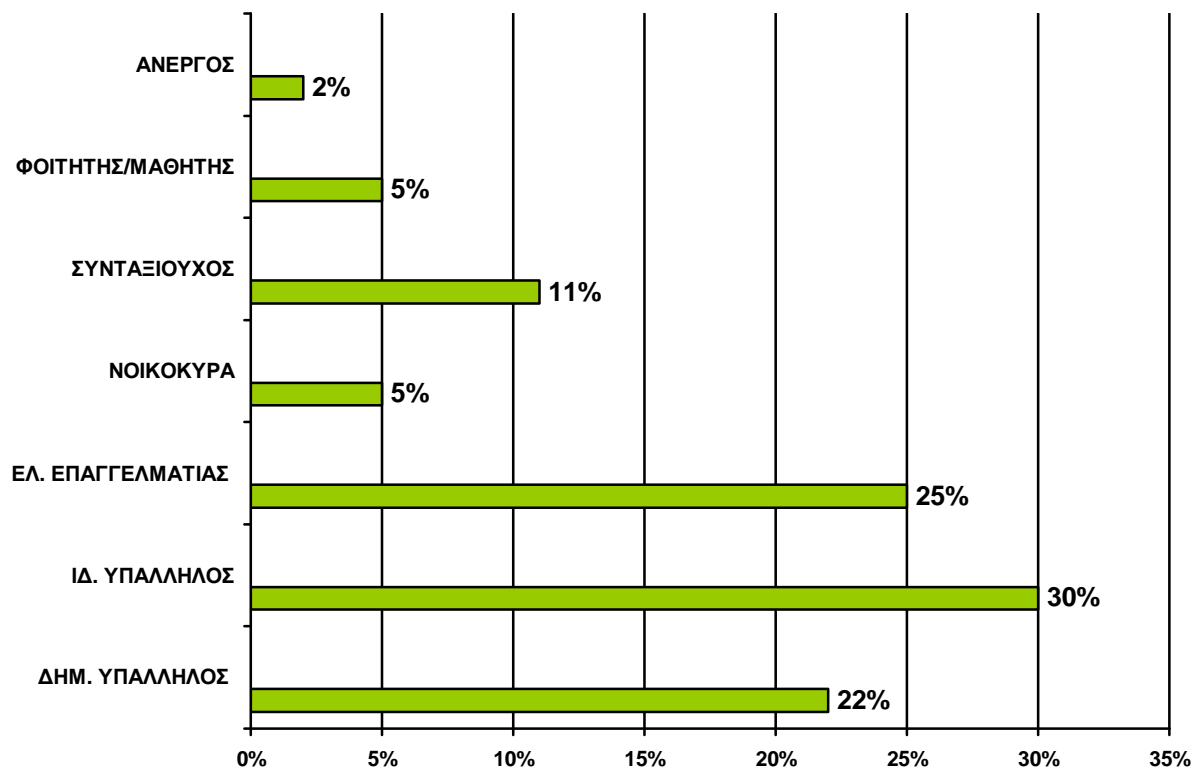
Οι ηλικίες κατηγοριοποιήθηκαν ως εξής: 21-30 ετών με ποσοστό 10%, 31-40 ετών με ποσοστό 18% , 41-50 ετών με ποσοστό 42% που ήταν και το μεγαλύτερο, 51-60 ετών με 21% και 60 και άνω με ποσοστό 9% που ήταν και το μικρότερο.

Διάγραμμα 3: Κατανομή με βάση το επίπεδο εκπαίδευσης

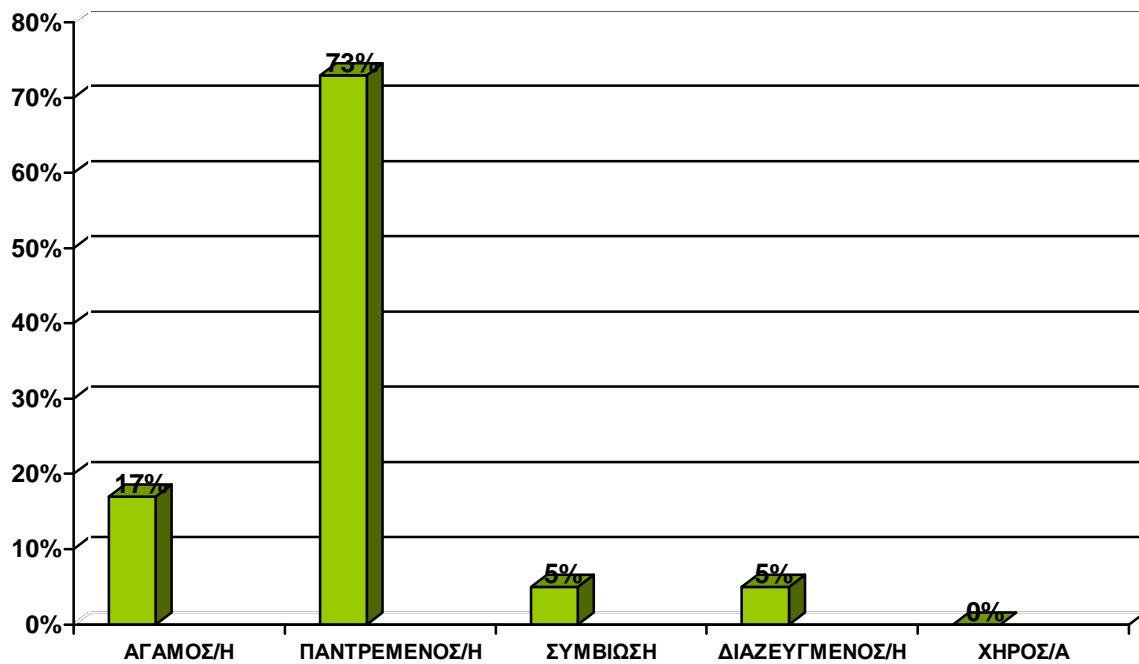
Τη μερίδα του λέοντος κατέχουν οι απόφοιτοι ΑΕΙ/ΤΕΙ με ποσοστό 49% και ακολουθούν οι απόφοιτοι Λυκείου με 23%, με 15% οι κάτοχοι μεταπτυχιακού, και τελευταίοι οι απόφοιτοι δημοτικού/γυμνασίου με ποσοστό 13%.

Διάγραμμα 4: Κατανομή με βάση το επάγγελμα

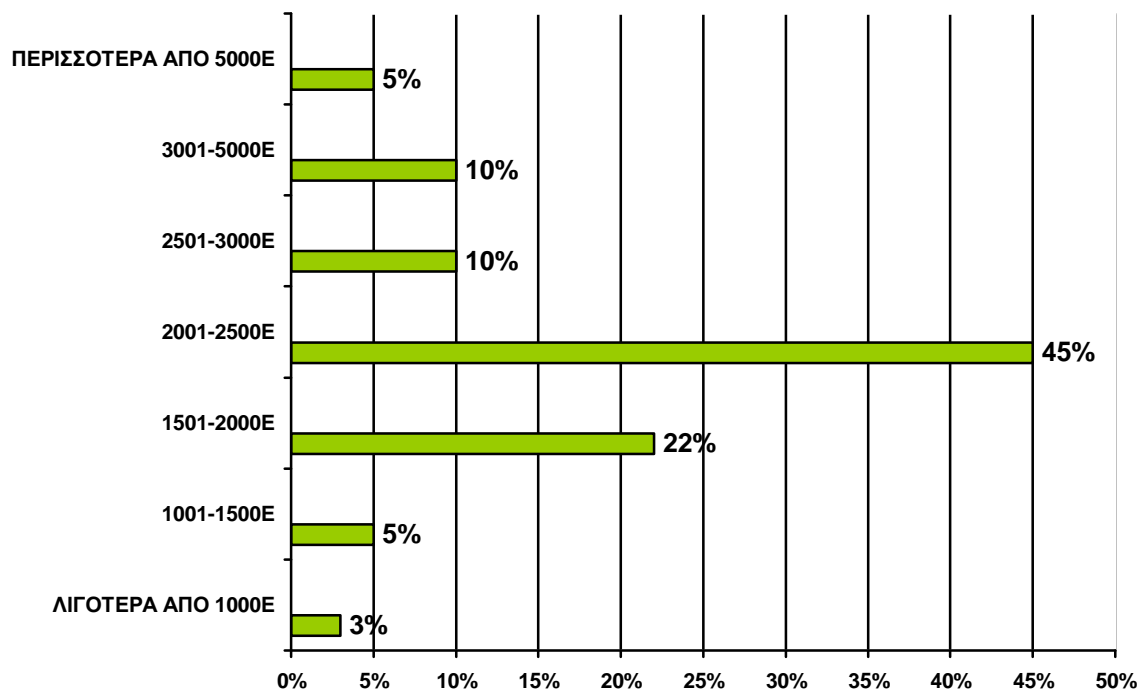
Όσον αφορά το επάγγελμα των ερωτηθέντων το μεγαλύτερο ποσοστό 30% είναι ιδιωτικοί υπάλληλοι, το 22% είναι δημόσιοι υπάλληλοι, το 25% ελεύθεροι επαγγελματίες, το 5% είναι φοιτητές/μαθητές, το 5% ασχολείται με τα οικιακά, το 11% είναι συνταξιούχοι και το 2% είναι άνεργοι.

Διάγραμμα 5: Κατανομή με βάση την οικογενειακή κατάσταση

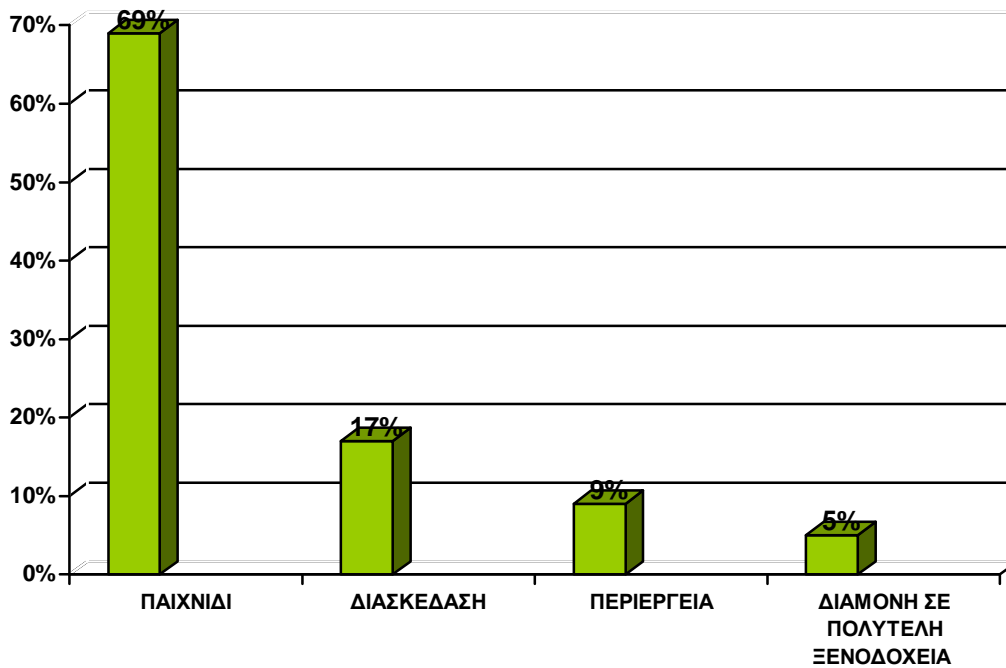
Η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων είναι έγγαμοι με ποσοστό 73%, ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό 17% είναι άγαμοι, διαζευγμένοι και σε συμβίωση είναι μόνο το 5%, και χήροι δεν είναι κανείς από τους ερωτηθέντες.

Διάγραμμα 6: Κατανομή με βάση το εισόδημα

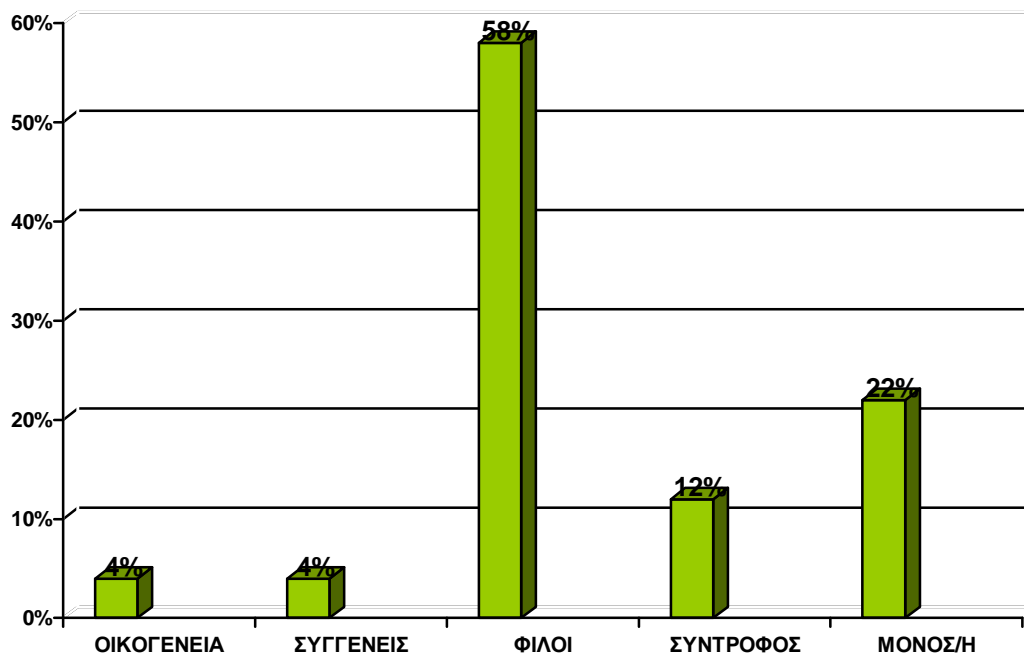
Τα εισοδήματα κατηγοριοποιήθηκαν και τα ποσοστά ήταν τα ακόλουθα: το 45% από 2.001-2.500€, το 22% από 1.501-2.000€, από 10% έχουν 2.501-3.000€ και 3.001-5.000€, από 5% έχουν 1.001-1.500€ και περισσότερα από 5.000€ και το μικρότερο ποσοστό 3% έχουν οι ερωτηθέντες με μηνιαίο εισόδημα μικρότερο των 1.000€

Διάγραμμα 7: Λόγοι επίσκεψης στο καζίνο

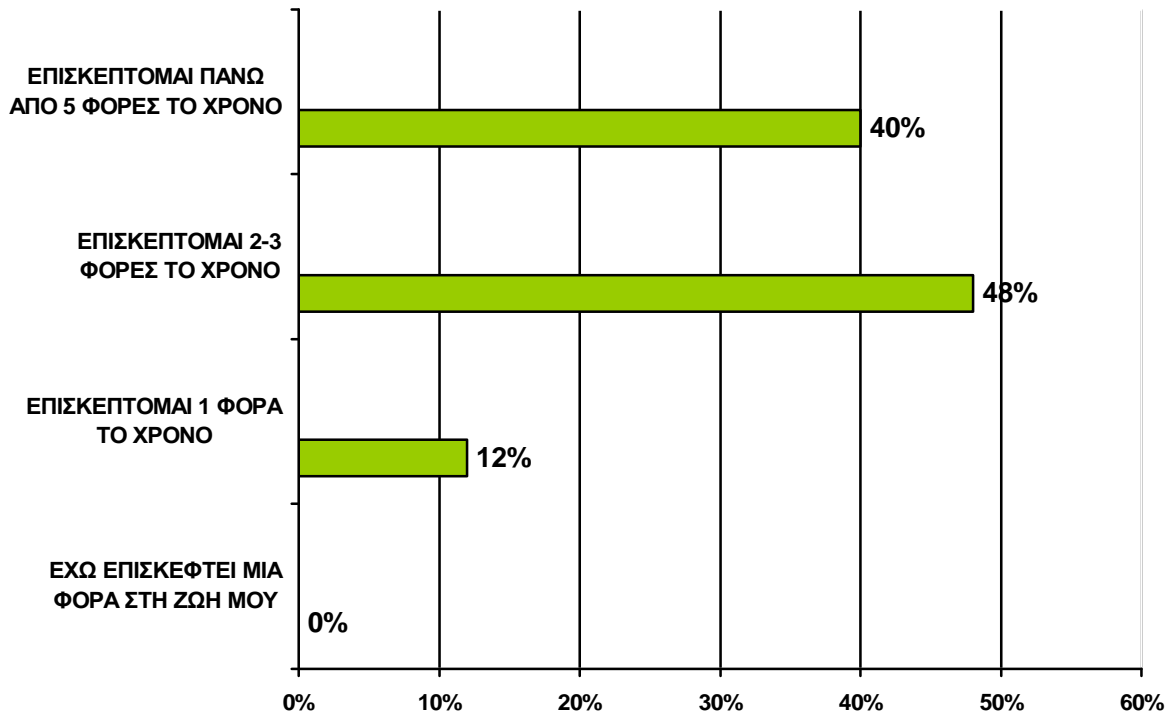
Στην ερώτηση ποιοι είναι οι λόγοι επίσκεψης σε καζίνο, έχουμε ως πρώτη επιλογή το παιχνίδι με ποσοστό 69%. Έπειτα ακολουθούν η διασκέδαση με ποσοστό 17%, η περιέργεια με ποσοστό 9% και τέλος η διαμονή σε πολυτελή ξενοδοχεία με ποσοστό 5%.

Διάγραμμα 8: Με ποια άτομα επισκέπτεστε συνήθως το καζίνο

Το 58% επισκέπτεται το καζίνο με φίλους του, μόνος του το 22%, με σύντροφο το 12%, και μόλις το 4% με οικογένεια και συγγενείς αντίστοιχα.

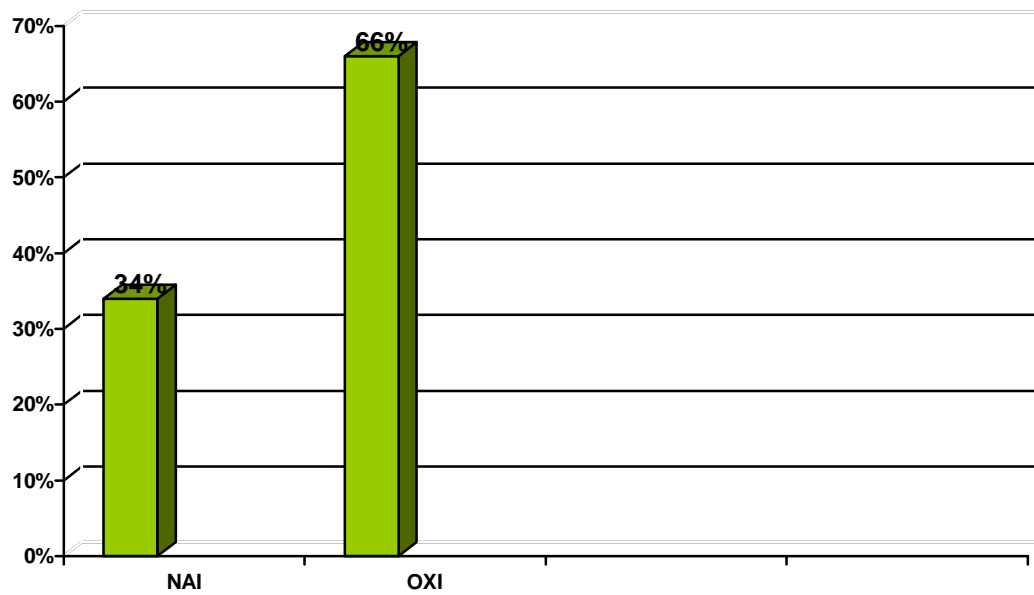
Διάγραμμα 9: Κατανομή με βάση την συχνότητα επισκέψεων στο καζίνο

Το 48% των ερωτηθέντων επισκέπτονται το καζίνο 2-3 φορές το χρόνο, το 40% πάνω από 5 φορές το χρόνο, το 12% από 1 φορά το χρόνο, ενώ κανείς από τους ερωτηθέντες δεν συμπλήρωσε την επιλογή μια φορά στη ζωή μου.

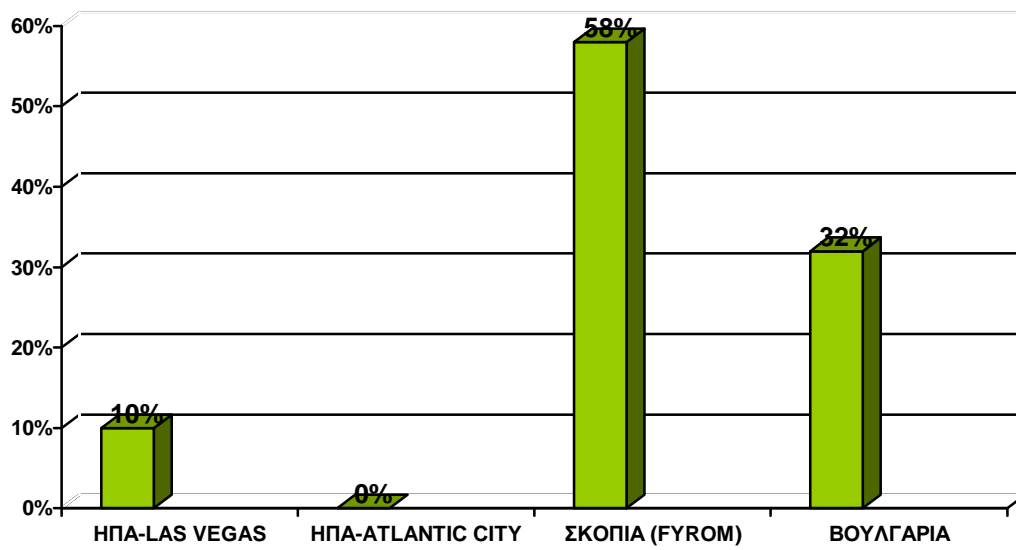

Διάγραμμα 10: Επίσκεψη σε καζίνο του εξωτερικού

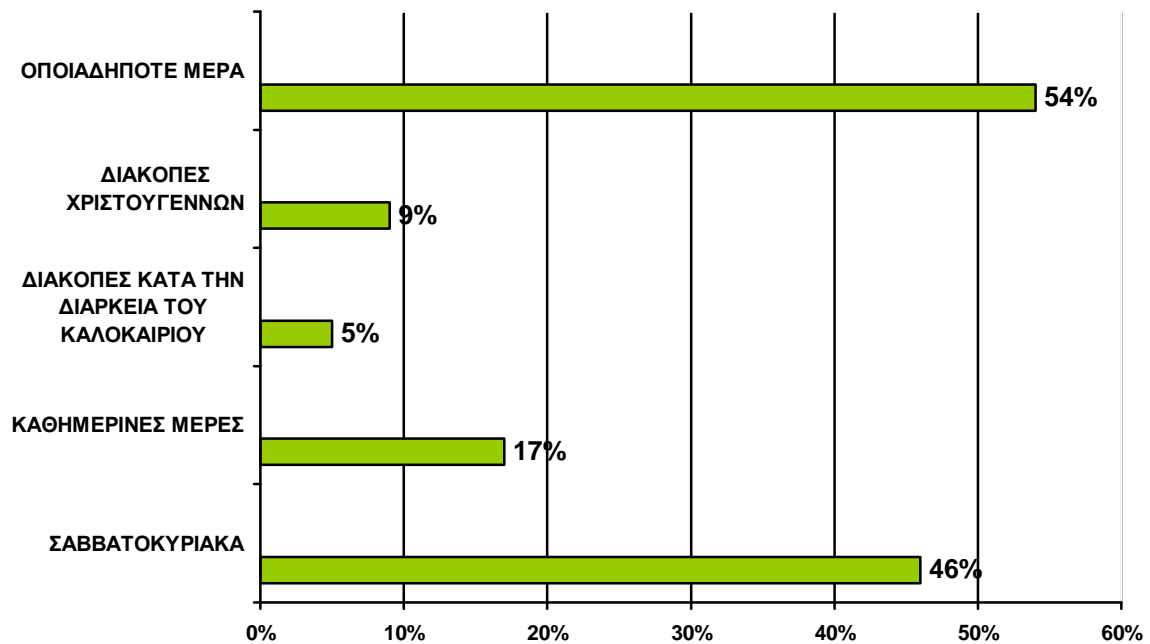
Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων 66% δεν έχει επισκεφτεί καζίνο του εξωτερικού.

Διάγραμμα 11: Χώρα τοποθεσίας καζίνο

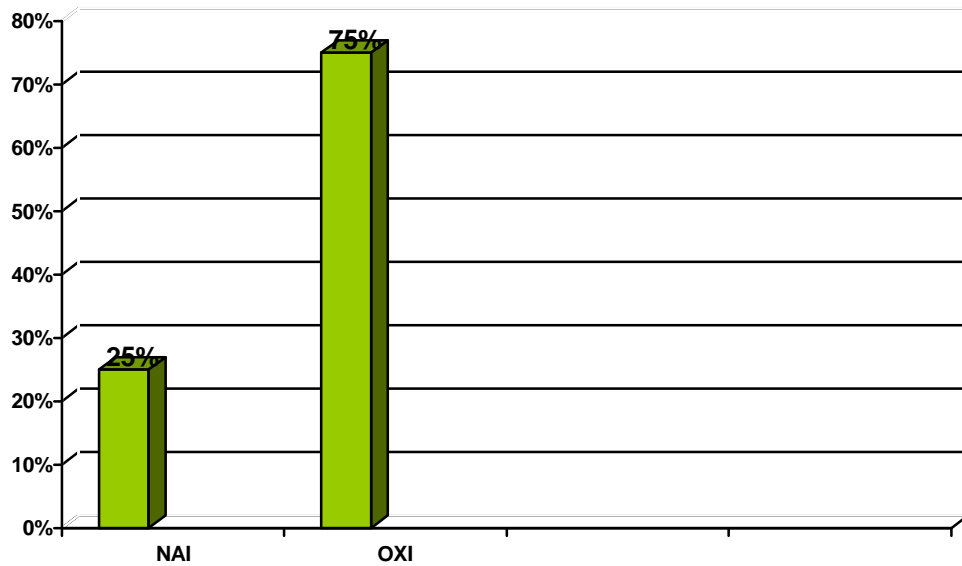
Από τα άτομα που απάντησαν ναι στη ερώτηση αν έχουν επισκεφτεί καζίνο του εξωτερικού το 58% έχει επισκεφτεί καζίνο στα Σκόπια (FYROM), το 32% στη Βουλγαρία, το 10% στο Las Vegas, ενώ κανείς από αυτούς δεν έχει επισκεφτεί κάποιο από τα καζίνο στο Atlantic City.

Διάγραμμα 12: Κατανομή με βάση το καταλληλότερο χρονικό διάστημα για να επισκεφτεί κάποιος το καζίνο

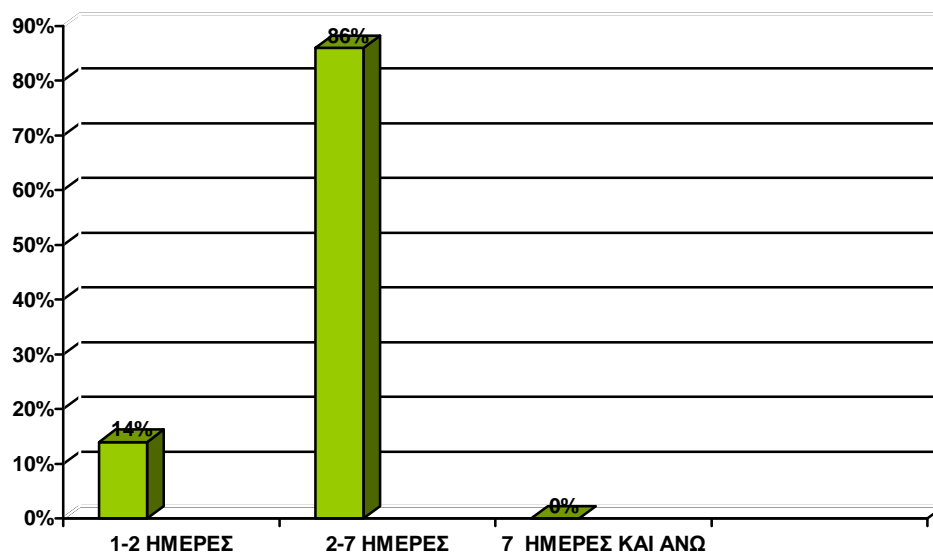
Στην ερώτηση πιο είναι το καταλληλότερο χρονικό διάστημα για να επισκεφτεί κάποιος το καζίνο, το 54% απάντησαν οποιαδήποτε μέρα, το 46% τα σαββατοκύριακα, το 17% καθημερινές μέρες, το 9% οι διακοπές των Χριστουγέννων και το 5% οι διακοπές κατά την διάρκεια του καλοκαιριού.

Διάγραμμα 13: Επιλογή του τύπου προορισμού των διακοπών με βάση αν υπάρχει ή όχι καζίνο στην περιοχή

Σύμφωνα με το παραπάνω διάγραμμα το 75% των ατόμων που συμμετείχαν στην έρευνα δηλώνει ότι δεν επιλέγει προορισμό διακοπών με βάση αν υπάρχει ή όχι καζίνο στην περιοχή. Ενώ θετικά απάντησε το 25%.

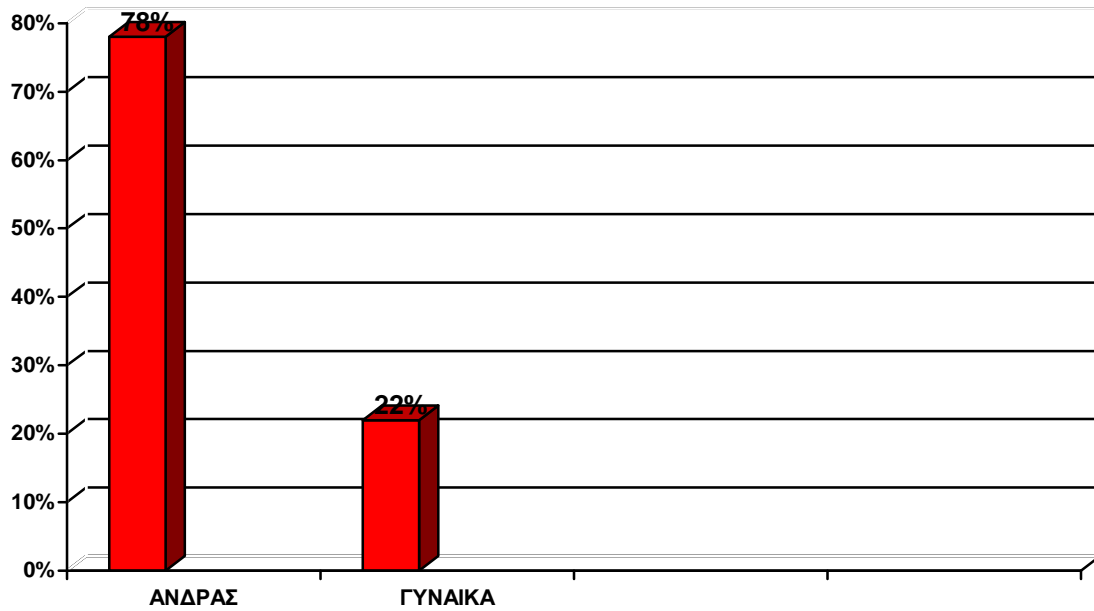
Διάγραμμα 14: Χρονικό διάστημα διακοπών

Στην τελευταία ερώτηση του ερωτηματολογίου η πλειοψηφία των ερωτηθέντων με ποσοστό 86% που απάντησαν θετικά στην παραπάνω ερώτηση δήλωσε ότι το χρονικό διάστημα που διαρκούν οι διακοπές τους είναι 2-7 ημέρες, ενώ ακολουθούν με ποσοστό 14% αυτοί που απάντησαν 1-2 ημέρες.

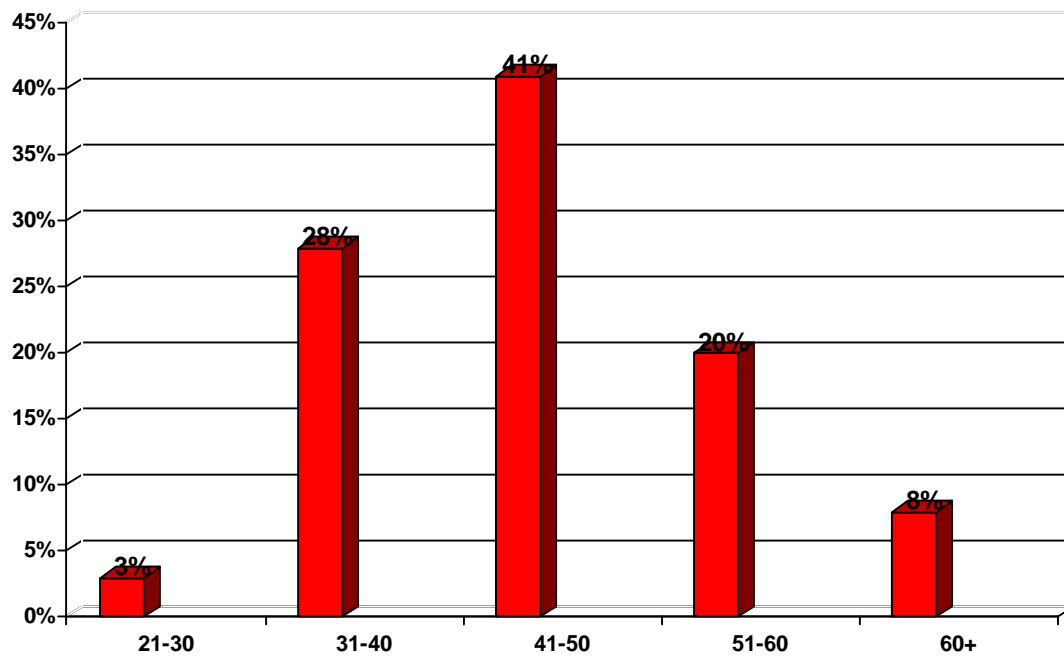
5.2. ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Διάγραμμα 15: Κατανομή με βάση το φύλο των εργαζόμενων

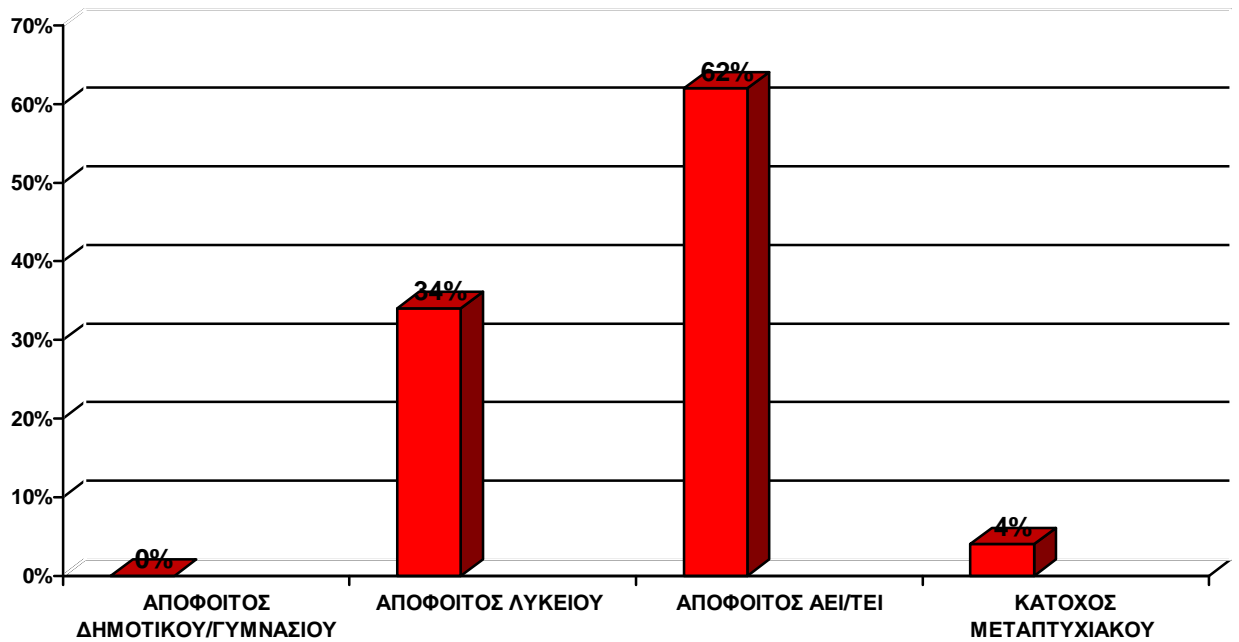
Το μεγαλύτερο ποσοστό των εργαζόμενων στα καζίνο που έλαβαν μέρος στην έρευνα είναι άνδρες με ποσοστό 78% και οι γυναίκες αποτελούν το 22%.

Διάγραμμα 16: Κατανομή με βάση την ηλικία των εργαζόμενων

Το μεγαλύτερο ποσοστό 41% κατέχουν οι εργαζόμενοι ηλικίας 41-50, έπειτα ακολουθούν με ποσοστό 28% οι εργαζόμενοι με ηλικία 31-40. Στην κλίμακα 51-60 ανήκει το 20%, πάνω από 60 είναι το 8% και ποσοστό 3% κατέχουν οι πιο νέοι μεταξύ 21-30.

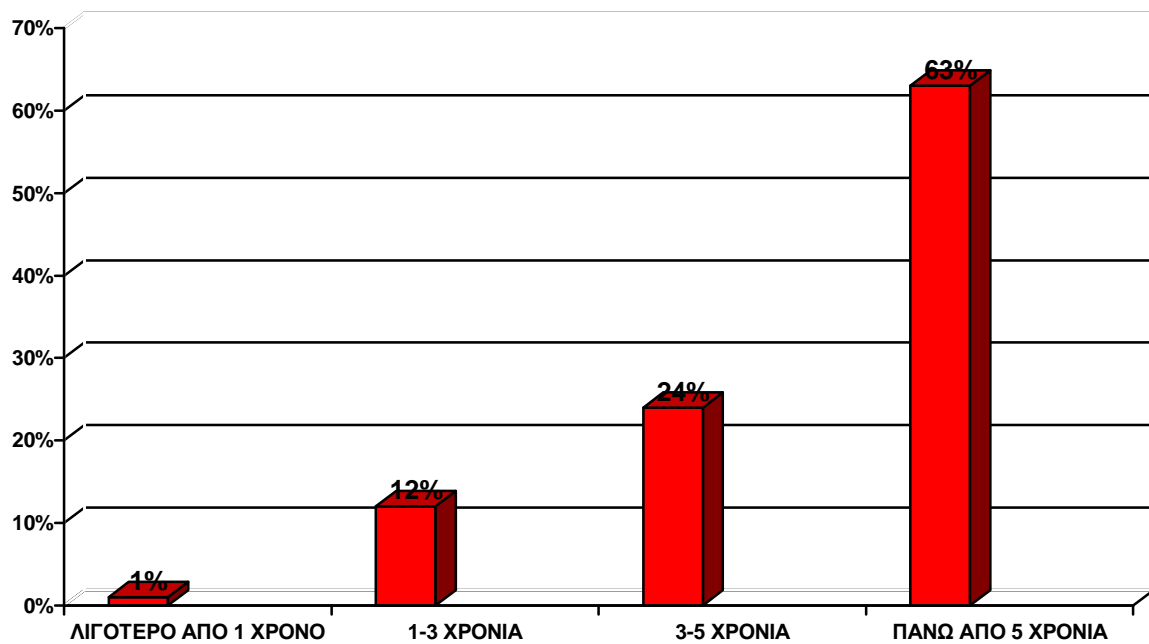
Διάγραμμα 17: Κατανομή με βάση το επίπεδο εκπαίδευσης των εργαζόμενων

Οι περισσότεροι συμμετέχοντες είναι απόφοιτοι ΑΕΙ/ΤΕΙ, το 4% κατέχει μεταπτυχιακό και το 34% είναι απόφοιτοι λυκείου. Η επιλογή απόφοιτοι δημοτικού/γυμνασίου δεν συμπληρώθηκε από κανέναν.

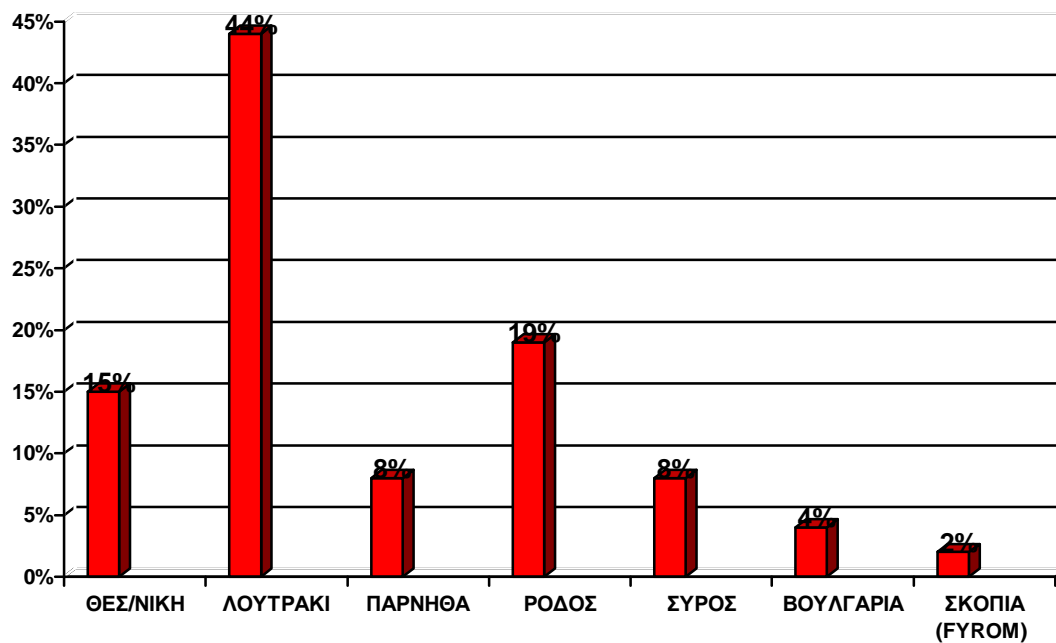

Διάγραμμα 18: Κατανομή με βάση το διάστημα απασχόλησης στο καζίνο

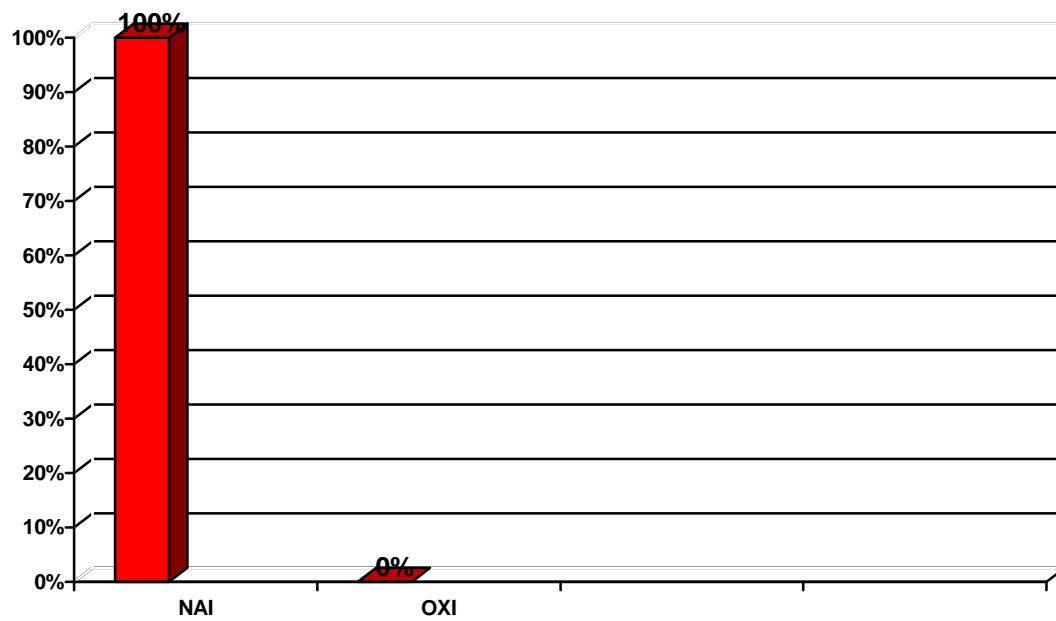
Το 63% των ερωτηθέντων είναι μακροχρόνια εργαζόμενοι στα καζίνο με ποσοστό 63%. Στο 24% ανήκουν οι εργαζόμενοι μεταξύ 3-5 χρόνων, από 1-3 χρόνια δηλώνει το 12% και τέλος λιγότερο από ένα χρόνο δηλώνει το 1%.

Διάγραμμα 19: Κατανομή με βάση την περιοχή που βρίσκεται το καζίνο

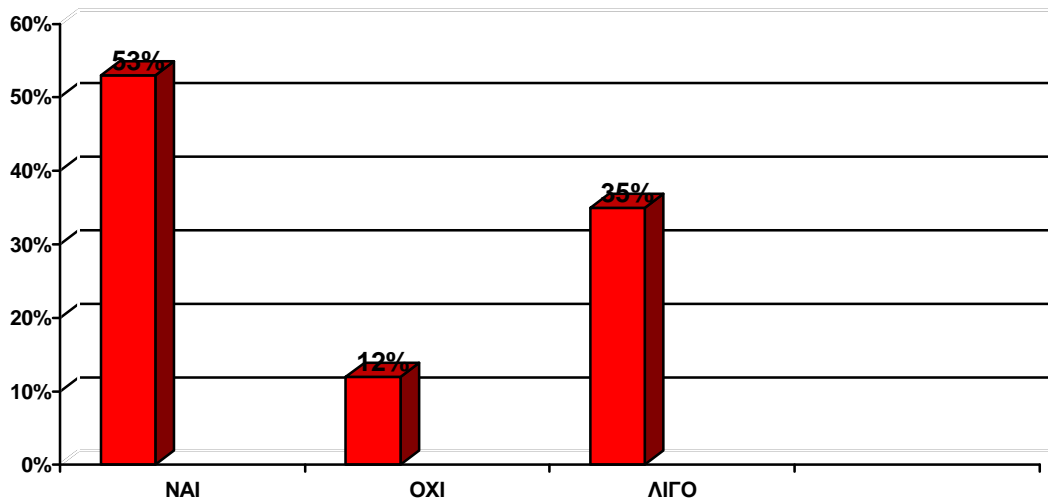
Τα περισσότερα ερωτηματολόγια με ποσοστό 44% απαντήθηκαν από εργαζόμενους στο καζίνο Λουτρακίου. Αμέσως μετά ακολουθεί το καζίνο της Ρόδου με ποσοστό 19%, το καζίνο της Θεσσαλονίκης με 15%, από 8% έχουν τα καζίνο σε Πάρνηθα και Σύρο, ενώ από το εξωτερικό και συγκεκριμένα από καζίνο της Βουλγαρίας απάντησαν το 4% και από τα Σκόπια (FYROM) μόλις το 2%.

Διάγραμμα 20: Κατανομή με βάση το χρονικό διάστημα προσέλευσης τουριστών

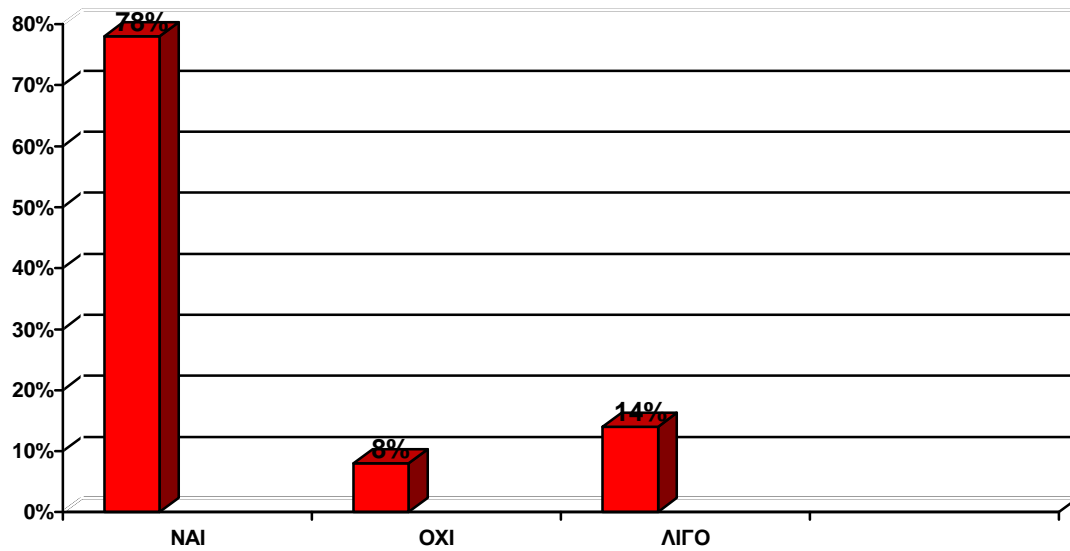
Όλοι οι συμμετέχοντες στην έρευνα απάντησαν ότι το χρονικό διάστημα προσέλευσης των τουριστών είναι όλο το χρόνο.

Διάγραμμα 21: Κατανομή με βάση κατά πόσο έχει επηρεαστεί η προσέλευση τουριστών από την οικονομική κρίση

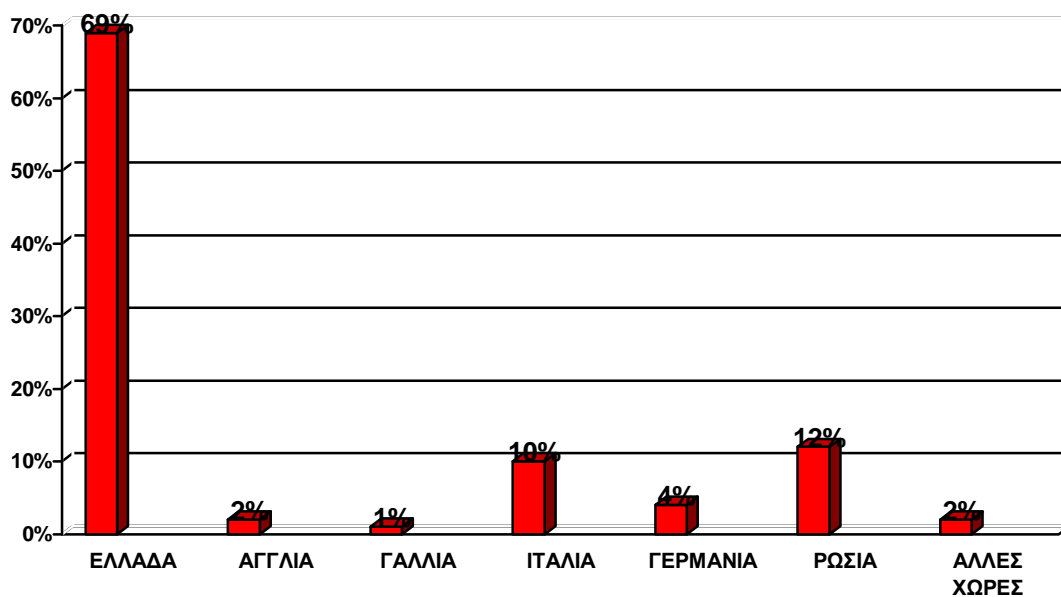
Σύμφωνα με το παραπάνω διάγραμμα το 53% απαντά ότι η προσέλευση των τουριστών έχει επηρεαστεί από την οικονομική κρίση, το 35% δηλώνει λίγο ενώ μόνο το 12% απάντησε ότι δεν έχει επηρεαστεί καθόλου.

Διάγραμμα 22: Κατανομή με βάση κατά πόσο έχουν επηρεαστεί τα ποσά που διαθέτουν οι πελάτες για τυχερά παιχνίδια

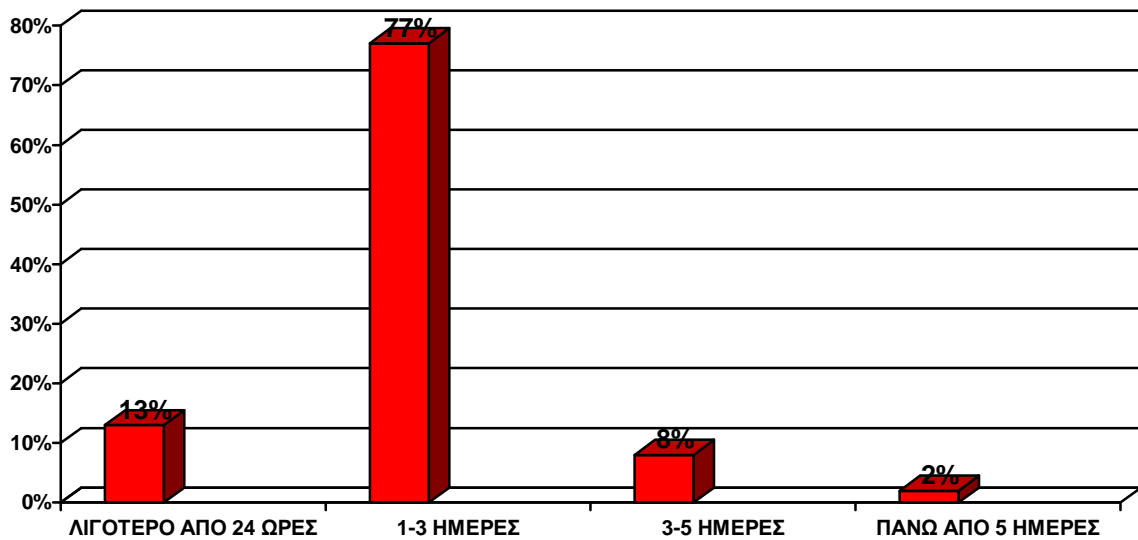
Όσον αφορά τα ποσά που διαθέτουν οι πελάτες για τυχερά παιχνίδια το 78% δηλώνει ότι έχουν επηρεαστεί λόγω της κρίσης, το 14% απάντησε λίγο και το 8% δηλώνει ότι δεν έχουν επηρεαστεί καθόλου .

Διάγραμμα 23: Κατανομή με βάση την εθνικότητα των τουριστών που επισκέπτονται το ξενοδοχείο/καζίνο

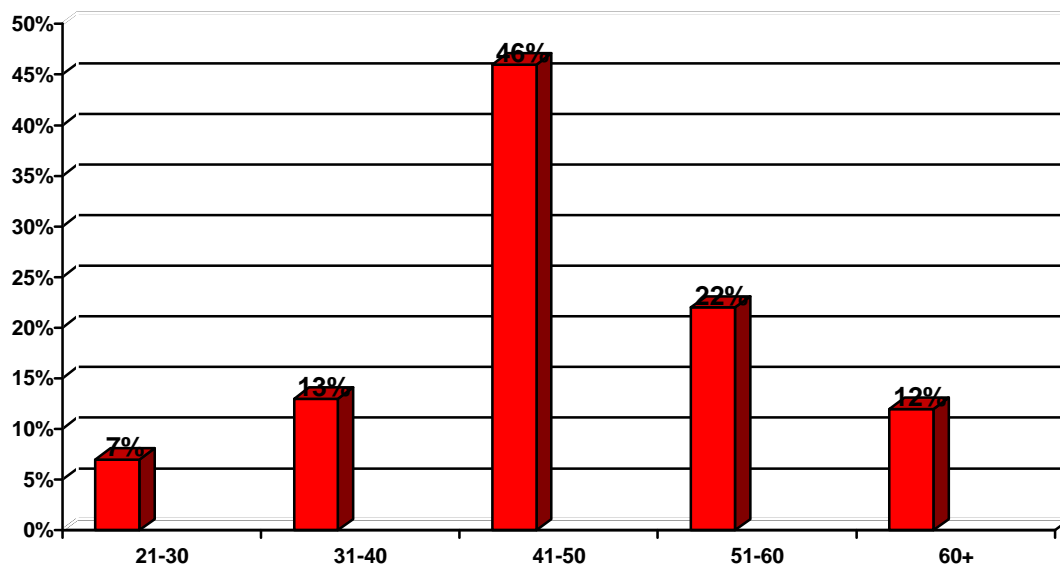
Το μεγαλύτερο ποσοστό τουριστών με ποσοστό 69% που επισκέπτονται ένα ξενοδοχείο/καζίνο είναι Έλληνες και αμέσως μετά ακολουθούν οι Ρώσοι με ποσοστό 12%. Όσον αφορά τους Ρώσους είναι λογικό αφού τα τελευταία χρόνια η έλευση Ρώσων τουριστών στη χώρα μας έχει αυξηθεί. Με μικρότερα ποσοστά ακολουθούν οι Ιταλοί με 10%, οι Γερμανοί με 4%, οι Άγγλοι με 2% και οι Γάλλοι με 1%. Επίσης 2% απάντησαν άλλες χώρες.

Διάγραμμα 24: Κατανομή με βάση το χρονικό διάστημα που διαρκούν οι διακοπές των τουριστών στο ξενοδοχείο/καζίνο

1-3 ημέρες διαρκούν οι διακοπές του 77% των τουριστών που επισκέπτονται ένα ξενοδοχείο/καζίνο. Το 13% δηλώνει λιγότερο από 24 ώρες, 3-5 ημέρες το 8% και πάνω από 5 ημέρες το 2%.

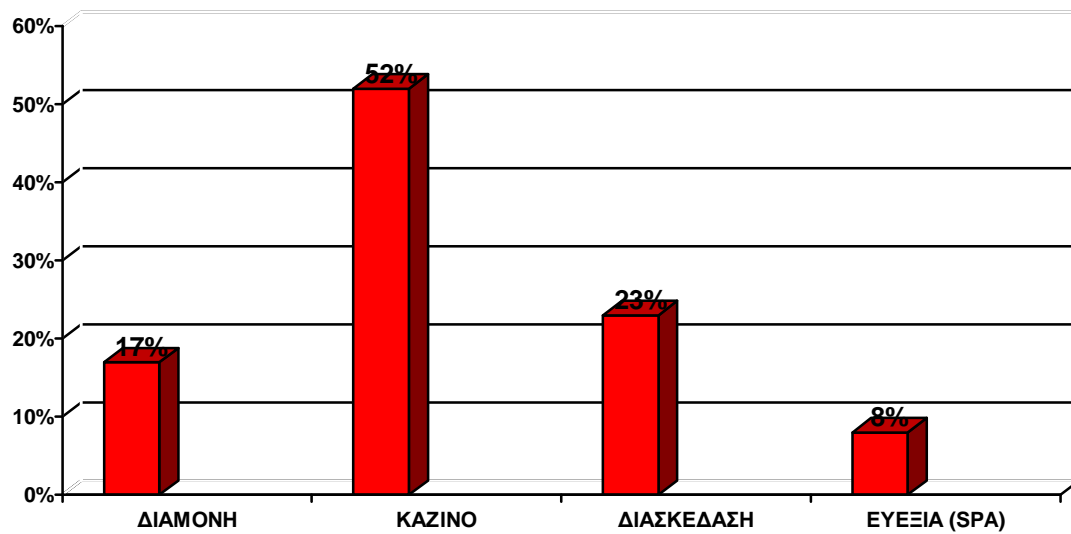
Διάγραμμα 25: Κατανομή με βάση την ομάδα ηλικίας με την μεγαλύτερη επισκεψιμότητα

Σύμφωνα με τους εργαζόμενους το μεγαλύτερο ποσοστό επισκεψιμότητας έχει η ηλικιακή κλίμακα 41-50 με ποσοστό 46%. Το 22% είναι μεταξύ 51-60, το 13% μεταξύ 31-40, πάνω από 60 είναι το 12% και μεταξύ 21-30 είναι το 7%.

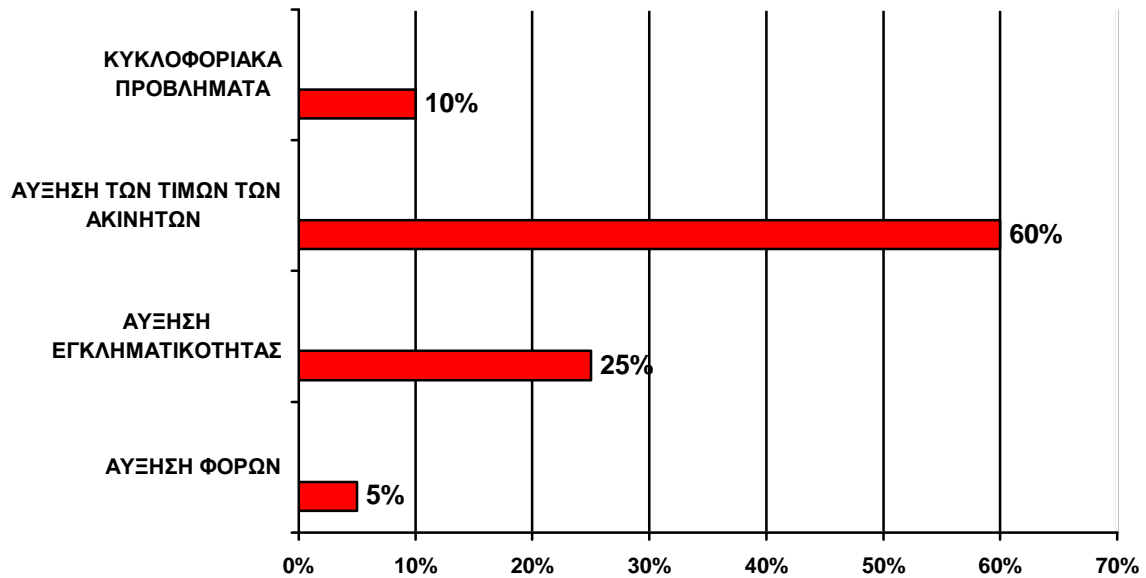

Διάγραμμα 26: Κατανομή με βάση τα ενδιαφέροντα των τουριστών

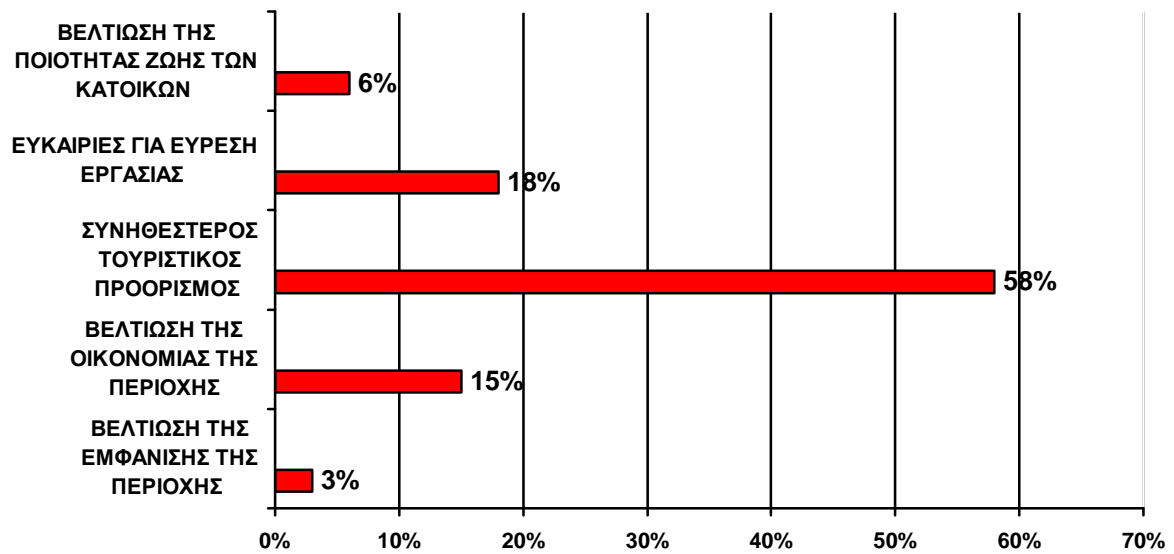
Σύμφωνα με το παραπάνω διάγραμμα, το 52% των τουριστών που επισκέπτονται ένα ξενοδοχείο/καζίνο ενδιαφέρονται για το καζίνο και τα τυχερά παιχνίδια. Ακολουθεί η διασκέδαση με 23%, έπειτα η διαμονή με 17% και τέλος η ευεξία (spa) με μόλις 8%.

Διάγραμμα 27: Κατανομή με βάση τις αρνητικές επιπτώσεις από την ανάπτυξη του καζινοτουρισμού

Με βάση τις απαντήσεις των ερωτηθέντων για τις αρνητικές συνέπειες της ανάπτυξης του καζινοτουρισμού. Το 60% πιστεύει ότι είναι η αύξηση στις τιμές των ακινήτων, το 25% η αύξηση της εγκληματικότητας, το 10% τα κυκλοφοριακά προβλήματα και τέλος το 5% η αύξηση των φόρων.

Διάγραμμα 28: Κατανομή με βάση τις θετικές επιπτώσεις από την ανάπτυξη του καζινοτουρισμού

Όσον αφορά τις θετικές επιπτώσεις από την ανάπτυξη του καζινοτουρισμού, το 58% πιστεύει ότι θα γίνει συνηθέστερος τουριστικός προορισμός, το 18% ότι θα δοθούν ευκαιρίες για εύρεση εργασίας, το 15% πιστεύει ότι θα υπάρξει βελτίωση στην οικονομία της περιοχής, το 6% ότι θα βελτιωθεί η ποιότητα ζωής των κατοίκων και τέλος το 3% πιστεύει ότι με την ανάπτυξη του καζινοτουρισμού θα βελτιωθεί η εμφάνιση της περιοχής.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το παιχνίδι σε καζίνο είναι μια εναλλακτική μορφή δραστηριότητας αναψυχής. Συνήθως συνδυάζεται με τουριστικές δραστηριότητες, παραδοσιακά σε λουτροπόλεις και θέρετρα, σήμερα και σε άλλους πόλους έλξης επισκεπτών (μαρίνες, κρουαζιερόπλοια).

Απευθύνεται κυρίως σε υψηλά εισοδήματα και είναι κερδοφόρα επιχείρηση. Το καζίνο δεν αποτελεί αυτό καθ' εαυτό πόλο έλξης παρά μόνο για τους φανατικούς παίκτες, οι οποίοι και δεν είναι λίγοι. Απευθύνεται προς τους αλλοδαπούς επισκέπτες μιας τουριστικής περιοχής, όταν λειτουργεί ως δραστηριότητα ψυχαγωγίας και αναψυχής, συμπληρωματικά με άλλες δραστηριότητες. Με τη μορφή αυτή μπορεί να βοηθήσει τον εμπλουτισμό της τουριστικής προσφοράς και να αυξήσει τα έσοδα από την τουριστική δραστηριότητα.

Λόγω της ιδιαίτερης λειτουργίας τους, τα καζίνο έχουν ανάγκη κρατικού ελέγχου για την κατά το δυνατόν διασφάλισή τους από μη επιθυμητές επιδράσεις στοιχείων του υποκόσμου. Ο μεγάλος αριθμός καζίνων καθώς και η ανεξέλεγκτη εκμετάλλευσή τους από την ιδιωτική πρωτοβουλία τα καθιστά πιο ευάλωτα στις επιδράσεις αυτές και επιτείνει τις αρνητικές κοινωνικές επιπτώσεις τους.

Ο καζίνοτουρισμός θεωρείται η πιο συναλλαγματοφόρα μορφή για τις χώρες υποδοχής. Και για τον λόγο αυτό απευθύνεται σε πελατεία υψηλού εισοδήματος. Σε πελατεία προσωπικοτήτων. Και φυσικά αυτό αποτελεί στόχο και πρόκληση για την κάθε χώρα η οποία αποβλέπει σε εισοδηματικά περιζήτητους τουρίστες και ειδικά σε μια εποχή σαν την σημερινή. Η Ελλάδα αν και μικρή και μη συγκρίσιμη με το Las Vegas, με τις κατάλληλες πολιτικές ενέργειες μπορεί να μεταμορφωθεί εν μέρει σε έναν παράδεισο για τους λάτρεις των τυχερών παιχνιδιών.

Παρατηρώντας τα αποτελέσματα της έρευνας του πρώτου ερωτηματολογίου, βλέπουμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετεχόντων ήταν άνδρες με ποσοστό 62%, ηλικίας μεταξύ 51-60 ετών σε ποσοστό 42%, απόφοιτοι ΑΕΙ/ΤΕΙ σε ποσοστό 49%, παντρεμένοι σε ποσοστό 73% και ιδιωτικοί υπάλληλοι σε ποσοστό 30%. Όσον αφορά το εισόδημα των συμμετεχόντων στην έρευνα, σχεδόν οι μισοί σε ποσοστό 45% διαθέτουν 2.001-2.500€ μηνιαίως. Κύριος λόγος επίσκεψής τους στο καζίνο είναι το παιχνίδι με ποσοστό 69% και έπειτα ακολουθεί η διασκέδαση με ποσοστό 17%. Τα άτομα αυτά επισκέπτονται το καζίνο κυρίως με φίλους σε ποσοστό 58%, ενώ μόνο το 4% των ερωτηθέντων απάντησαν με την

οικογένεια. Το 48% των ερωτηθέντων επισκέπτονται το καζίνο 2-3 φορές το χρόνο και με πολύ μικρή διαφορά ακολουθεί το 40% που επισκέπτονται το καζίνο πάνω από 5 φορές το χρόνο. Αξίζει να σημειωθεί ότι στην απάντηση μια φορά στη ζωή μου το ποσοστό είναι μηδενικό. Επίσης το 34% έχει επισκεφτεί καζίνο του εξωτερικού και από αυτούς το 58% στα Σκόπια (FYROM) και το 32% στη Βουλγαρία. Σύμφωνα με τους συμμετέχοντες το καταλληλότερο χρονικό διάστημα για να επισκεφτεί κάποιος το καζίνο είναι οποιαδήποτε μέρα σε ποσοστό 54% και αμέσως μετά τα σαββατοκύριακα με ποσοστό 46%. Τέλος, πολύ μεγάλο είναι το ποσοστό (75%) που δεν επιλέγει τον προορισμό των διακοπών του με βάση την ύπαρξη ή όχι καζίνο στην περιοχή, ενώ το 25% απάντησε θετικά, απ' αυτούς το 86% δήλωσε ότι οι διακοπές του διαρκούν 2-7 ημέρες.

Το δεύτερο ερωτηματολόγιο αφορούσε τους εργαζόμενους στα καζίνο. Τα δημογραφικά στοιχεία των συμμετεχόντων διαμορφώθηκαν ως εξής: Το μεγαλύτερο ποσοστό είναι άντρες (78%), ηλικίας 41-50 (41%) και απόφοιτοι ΑΕΙ/ΤΕΙ σε ποσοστό 62%. Το 63% των ερωτηθέντων απασχολείται στο καζίνο πάνω από πέντε χρόνια, ενώ μόλις το 1% λιγότερο από ένα χρόνο. Τα περισσότερα ερωτηματολόγια απαντήθηκαν από εργαζόμενους στο καζίνο Λουτρακίου (44%), ακολουθώντας το καζίνο της Ρόδου (19%) και της Θεσσαλονίκης (15%). Επίσης στην έρευνα συμμετείχαν και καζίνο του εξωτερικού και οι συμμετέχοντες από Σκόπια (FYROM) και Βουλγαρία ήταν σύνολο 6%. Σύμφωνα με τις απαντήσεις που έδωσαν οι εργαζόμενοι, η προέλευση των τουριστών είναι όλο το χρόνο και όχι εποχιακή. Παράλληλα παρατηρείται μείωση στην προσέλευση των τουριστών σε ποσοστό 53% λόγω της οικονομικής κρίσης ενώ το 12% απάντησε ότι δεν έχει επηρεαστεί καθόλου. Φυσικό είναι, λόγω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης που βιώνουμε να έχουν επηρεαστεί τα ποσά που διαθέτουν οι πελάτες για τυχερά παιχνίδια σε ποσοστό 78%. Μόνο το 8% απάντησε όχι στην ερώτηση αυτή. Οι Έλληνες είναι οι πιο συχνοί πελάτες στα καζίνο/ξενοδοχεία με ποσοστό 69% και έπειτα ακολουθούν οι Ρώσοι με 12%. Αυτό οφείλεται και στην αύξηση εισροής Ρώσων τουριστών τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας. Σύμφωνα πάντα με τους εργαζόμενους, οι διακοπές των πελατών σε ένα καζίνο/ξενοδοχείο διαρκούν 1-3 ημέρες σε ποσοστό 77%, ενώ το 13% λιγότερο από 24 ώρες. Το ποσοστό αυτό αντιπροσωπεύει τους επισκέπτες που πάνε μόνο για να παίξουν τυχερά παιχνίδια. Οι ηλικίες με την μεγαλύτερη επισκεψιμότητα είναι 41-50 ετών (46%) και μόνο το 7% είναι κάτω των 30. Αυτό οφείλεται και στην ανεργία που μαστίζει την συγκεκριμένη ηλικιακή ομάδα. Τα ενδιαφέροντα των τουριστών που επισκέπτονται ένα καζίνο/ξενοδοχείο επικεντρώνονται στο καζίνο με ποσοστό 52%, στη διασκέδαση με ποσοστό 23%, στη διαμονή με ποσοστό 17% και στην ευεξία (spa) με ποσοστό 8%. Η αύξηση στην τιμή των ακινήτων αποτελεί σύμφωνα με

τους ερωτηθέντες εργαζόμενους στα καζίνο/ξενοδοχεία την κυριότερη αρνητική επίπτωση από την ανάπτυξη του καζίνοτουρισμού (60%), ενώ στον αντίποδα η κυριότερη θετική επίπτωση από την ανάπτυξη του καζίνοτουρισμού είναι ότι η περιοχή γίνεται συνηθέστερος τουριστικός προορισμός με ποσοστό 58% και ακολουθεί η απάντηση ευκαιρίες για εύρεση εργασίας με ποσοστό 18%.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΠΗΓΕΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

1. Βαρβαρέσος, Σ., *Τουρισμός, έννοιες, μεγέθη, δομές, η Ελληνική πραγματικότητα*, Εκδόσεις Προπομπός, Αθήνα 2000.
2. Βαρβαρέσος, Σ., *Τουρισμός, Έννοια, Μεγέθη, Δομές: Η Ελληνική Πραγματικότητα*, Εκδόσεις Προπομπός, Αθήνα 2005.
3. Ηγουμενάκης, Ν., *Τουριστική Οικονομία*, Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα 1997.
4. Ηγουμενάκης, Ν., *Τουριστικό Μάρκετινγκ*, Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα 1999.
5. Ηγουμενάκης, Ν., *Τουρισμός και Ανάπτυξη*, Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα 2000.
6. Ηγουμενάκης, Ν. – Ηγουμενάκης, Γ., *Τουριστικό Μάρκετινγκ – Γενικές Αρχές*, Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα 2004.
7. Ιακωβίδου, Ό., *Ο Αγροτουρισμός στην Ελλάδα - ένας απολογισμός της αποκτηθείσας εμπειρίας - Γεωτεχνική Ενημέρωση*, Εκδόσεις Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Αθήνα 2003.
8. Καραγιάννης, Σ., - Έξαρχος, Γ., *Τουρισμός – Τουριστική Οικονομία, Ανάπτυξη, Πολιτική*, Εκδόσεις Κέντρο Τεχνολογικής Έρευνας Κρήτης, Ηράκλειο 2006.
9. Κομίλης, Π., - Βαγιονής, Ν., *Τουριστικός Σχεδιασμός: Μέθοδοι και Πρακτικές Αξιολόγησης*, Εκδόσεις Προπομπός, Αθήνα 1999.
10. Κοκκώσης, Χ., - Τσάρτας, Π., *Βιώσιμη Τουριστική Ανάπτυξη και περιβάλλον, Πρώτη Έκδοση*, Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα 2001.
11. Κρασοβά, Ε., *Επικοινωνία και Σύγκρουση Ρόλων σε μια Επιχείρηση*, Διπλωματική Εργασία – Future Business School, 2009.
12. Λογοθέτης, Μ., *Αγροτικός τουρισμός: Μια εναλλακτική λύση*, Εκδόσεις ΑΤΕ, Αθήνα 1988.
13. Λύτρας, Π., *Τουριστική κοινωνιολογία*, Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα 1987.
14. Πρακτικά από Πανελλήνιο συνέδριο Αθήνας, *Τουριστική Βιομηχανία στην Ελλάδα 2004*.
15. Ρέππας, Π., *Οικονομική Ανάπτυξη: Θεωρίες και Στρατηγικές*, Τόμος Α΄. 2η Έκδοση, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2002.
16. Σφακιανάκης, Μ., *Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού*, Εκδόσεις ΕΛΛΗΝ, Αθήνα 2000.
17. Τσάρτας, Π., *Τουρίστες, Ταξίδια, Τόποι: Κοινωνιολογικές Προσεγγίσεις στον Τουρισμό*, Εκδόσεις Εξάντας, Αθήνα 1996.

EENH

18. Andriotis, K., *Local Community Perceptions of Tourism as a Development Tool: The Island of Crete*, Unpublished PhD Thesis, Bournemouth University, Bournemouth 2000.
19. Britton, S., *The Political Economy of Tourism in the Third World*, Annals of Tourism Research 1982.
20. Butler, R., *The Concept of Tourist Area Cycle Evolution: Implications for Management of Resources*, Canadian Geographer 1980.
21. Christaller, W., *Some Considerations of Tourism Location in Europe: The Peripheral Regions – Underdeveloped Countries – Recreation Areas*, Regional, Science Recreation Papers 1964.
22. Cooper, C., - Flether, J., - Gilbert, D., - Wanhill, S., *Tourism Principles and Practice*, 2nd Edition, Essex: Longman, 1999.
23. Dobson, J., - Snelgrove, M., *Holidaying in Isolation: A Study of Enclave Development in Gambia*, University of Wales, Cardiff 2005.
24. Doxey, G., *A Causation Theory of Visitor Residents Irritants: Methodology and Research Inferences*, The Impact of Tourism, 6th Annual Conference Proceedings of the Travel Research Association. San Diego, 1975.
25. Friedmann, J., *An Alternative Development?* Friedmann, J. Wheelright, E. & Oppermann, M., - Chon, S., (1997), *Tourism in Developing Countries*, Thomson, London 1980.
26. Freitag, T., *Enclave Tourism Development: For Whom the Benefits Roll?*, Annals of Tourism Research, 1994.
27. Gartner, W.C., *Τουριστική Ανάπτυξη: Αρχές, Διαδικασίες και Πολιτικές*, Εκδόσεις Έλλην, Αθήνα 2001.
28. Goonatilake, S., *Tourism in Sri Lanka: The Mapping of International Inequalities and their Internal Structural Effects*, 19th Working Paper, McGill University, Montreal 1978.
29. Gilbert, E., *The Growth of Inland and Seaside Health Resorts in England*, Scottish Geographical Magazine. 1939.
30. Gunn, A., *Tourism Planning: Basics, Concepts, Cases*. 3rd eds, Taylor and Francis, Washington 1994.
31. Harrison, D., *The Sociology of Modernization and Development*, Unwin Hyman, London 1992.
32. Ingham, B., *The Meaning of Development: Interactions between New and Old Ideas*, World Development, 1993.

33. Inskip, E., *Environmental Planning for Tourism*, Annals of Tourism Research, 1987.
34. Lavery, P., *Resorts and Recreation*, P. Lavery (ed), Recreational Geography, Wiley, New York 1971.
35. Lickorish, L., - Carson L., *Μια Εισαγωγή στον Τουρισμό*, Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα 2004.
36. Meyer – Arendt, K., *Recreational Business Districts in Gulf of Mexico Seaside Resorts*, Journal of Cultural Geography, 1990.
37. Noronha, R., *Review of the Sociological Literature on Tourism*, World Bank, Washington 1975.
38. Pearce, D., *Tourist Development*, Longman, London 1992.
39. Plog, S., *Why Destination Areas Rise and Fall in Popularity?* The Cornell Hotel and Restaurant Administration Quarterly, 1973.
40. Rostow, W., *The Stages of Economic Growth*, Cambridge University Press, Cambridge 1960.
41. Sinclair, T., *Tourism and Economic Development*, Journal of Development Studies, 1998.
42. Smith, R., *Review of Integrated Beach Resort Development in Southeast Asia*, Land Use Policy, 1992.
43. Todaro, P., *Economic Development*, Longman, New York 1994.
44. Weaver, D., *Model of Urban Tourism for Small Caribbean Islands*, Geographical Review, 1993.
45. Woodcock, K., - France, L., *Development Theory Applied to Tourism in Jamaica*, A. Seaton (ed). *Touris*, The State of Art, Wiley, Christaller 1997.

ΔΙΑΔΥΚΤΙΟ

46. <http://www.livepedia.gr/index.php/%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1/%CE%A4%CE%BF%CF%85%CF%81%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82>, Ελλάδα – Τουρισμός, Ανάκτηση από: livepedia.
47. http://www.visitgreece.gr/portal/site/eot/template.MAXIMIZE/menuitem.d470c07b670218dd48ae1861451000a0/?javax.portlet.tpst=e8c0316b283a1593df646910640041ca_ws_MX&javax.portlet.prp_e8c0316b283a1593df646910640041ca_view=showResults&javax.portlet.begCacheTok=com.vignette.cachetoken&javax.portlet.endCacheTok=com.vignette.cachetoken, Ιαματικές πηγές, Ανάκτηση από: Ε.Ο.Τ.
48. <http://www.e-telescope.gr/el/economy-and-business/277-2010-04-01-19-26-28>, Αθλητικός Τουρισμός και Ευρωπαϊκή Αθλητική Πολιτική Σήμερα, Ανάκτηση από: Telescope.

49. <http://traveldailynews.gr/news/article/56990>, *Ο διεθνής τουρισμός υπερέβη προσδοκιών το 2013, με 1,087 δισ. Αφίξεις*, Ανάκτηση από: Traveldailynews.
50. <http://casinoinfo.gr/casinohistory/index.html>, *Ιστορικά Στοιχεία για τα Καζίνο*, Ανάκτηση από: Casinoinfo.
51. <http://www.ellinikakazino.com/paradosiakaellinikakazino/ellinikakazinoistoria/index.html>, *Ελληνικά Καζίνο – Ιστορία*, Ανάκτηση από: Ελληνικά Καζίνο.
52. Κρασοβά, Ε., (2009), *Επικοινωνία και Σύγκρουση Ρόλων σε μια Επιχείρηση*, Διπλωματική Εργασία – Future Business School.
53. http://www.kazinokazino.com/kazinoellada/pragmatikakazinostinelladanomoi/ypourgikia_pofasit67362003/organosileitourgiakazinostinellada/index.html, *Γενικά Περί Οργάνωσης και Λειτουργίας των Καζίνο στην Ελλάδα - ΥΑ Τ/6736/2003ΦΕΚ Β 929/4.7.2003*
54. <http://www.kazinokazino.com/kazino/xenodoxeiokazino/index.html>, *Ξενοδοχείο και Καζίνο Πως ο Συνδυασμός Καζίνο και Ξενοδοχείο Μπαίνει σε Νέα Εποχή*, Ανάκτηση από: KazinoKazino.
55. <http://www.casino.gr/landbased-casinos>, *Παρουσίαση με τα Πραγματικά Καζίνο στην Ελλάδα*, Ανάκτηση από: Casino.
56. http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/magazine/5013038.stm, *The psychology of super-casinos*, Ανάκτηση από: BBC News.
57. <http://www.casino.gr/landbased-casinos/casino-montparnes>, *Καζίνο Πάρνηθας*, Ανάκτηση από: Casino. <http://www.kazinokazino.com/kazinoellada/kazinoloutrakiou/index.html>, *Καζίνο Λουτρακίου- Το Καζίνο της Γνωστότερης Ελληνικής Λουτρόπολης, το Λουτράκι*, Ανάκτηση από: kazinokazino
58. <http://www.casino.gr/landbased-casinos/casino-thessaloniki>, *Regency Casino Θεσσαλονίκης*, Ανάκτηση από: Casino.
59. <http://www.casino.gr/landbased-casinos/casino-rodos>, *Καζίνο Ρόδου*, Ανάκτηση από: Casino.
60. <http://www.casino.gr/landbased-casinos/casino-corfu>, *Καζίνο Κέρκυρας*, Ανάκτηση από: Casino.
61. <http://www.casino.gr/landbased-casinos/casino-xanthi>, *Καζίνο Ξάνθης*, Ανάκτηση από: Casino.
62. <http://www.casino.gr/landbased-casinos/casino-rio>, *Καζίνο Ρίο*, Ανάκτηση από: Casino.
63. <http://www.casino.gr/landbased-casinos/casino-porto-carras>, *Καζίνο Πόρτο Καρράς*, Ανάκτηση από: Casino.

64. <http://www.casino.gr/landbased-casinos/casino-syrou>, *Καζίνο Σύρου*, Ανάκτηση από: Casino.
65. <http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoeuropi/kazinomontekarlo/index.html>, *Καζίνο του Μόντε Κάρλο*, Ανάκτηση από: KazinoKazino.
66. <http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoeuropi/kazinomalta/index.html>, *Καζίνο στη Μάλτα*, Ανάκτηση από: KazinoKazino.
67. <http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoeuropi/kazinogallia/index.html>, *Καζίνο στη Γαλλία*, Ανάκτηση από: KazinoKazino.
68. <http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoeuropi/kazinoispania/index.html>, *Καζίνο στην Ισπανία*, Ανάκτηση από: KazinoKazino.
69. <http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoeuropi/kazinotsexia/index.html>, *Καζίνο στη Τσεχία*, Ανάκτηση από: KazinoKazino.
70. <http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoeuropi/kazinoroumania/index.html>, *Καζίνο στη Ρουμανία*, Ανάκτηση από: KazinoKazino.
71. <http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoeuropi/kazinoportogalia/index.html>, *Καζίνο στην Πορτογαλία*, Ανάκτηση από: KazinoKazino.
72. <http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoeuropi/kazinoaustria/index.html>, *Καζίνο στην Αυστρία*, Ανάκτηση από: KazinoKazino.
73. <http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoeuropi/kazinoouggaria/index.html>, *Καζίνο στην Ουγγαρία*, Ανάκτηση από: KazinoKazino.
74. <http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoeuropi/kazinoollandia/index.html>, *Καζίνο στην Ολλανδία*, Ανάκτηση από: KazinoKazino.
75. <http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoeuropi/kazinopolonia/index.html>, *Καζίνο στην Πολωνία*, Ανάκτηση από: KazinoKazino.
76. <http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoeuropi/kazinoslovenia/index.html>, *Καζίνο στη Σλοβενία*, Ανάκτηση από: KazinoKazino.
77. <http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoeuropi/kazinovelgio/index.html>, *Καζίνο στο Βέλγιο*, Ανάκτηση από: KazinoKazino.
78. <http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoeuropi/kazinoskopiafyrom/index.html>, *Καζίνο στα Σκόπια*, Ανάκτηση από: KazinoKazino.
79. <http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoeuropi/kazinovoulgaria/index.html>, *Καζίνο στη Βουλγαρία*, Ανάκτηση από: KazinoKazino.
80. <http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinolasvegas/kazinolasvegaskatalogos/index.html>, *Καζίνο Λας Βέγκας*, Ανάκτηση από: KazinoKazino.

81. <http://www.kazinokazino.com/kazinokosmos/kazinoameriki/index.html>, *Καζίνο Αμερική*,
Ανάκτηση από: KazinoKazino.
82. http://www.kazinokazino.com/kazinoellada/pragmatikakazinostinelladanomoi/ypourgikia_pofasit67362003/organosileitourgiakazinostinellada/index.html, *ΑΡΘΡΟ 1 - Αρμοδιότητα, Σκοπός Και Πεδίο Εφαρμογής Του Διοικητικού Ελέγχου Και Της Εποπτείας Της Λειτουργίας Των Καζίνο Κεφάλαιο Α - Γενικά Περί Οργάνωσης Και Λειτουργίας Των Καζίνο*, Ανάκτηση από: KazinoKazino.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΜΕ ΘΕΜΑ
«ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΑΖΙΝΩΝ ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ»

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2014

Το ερωτηματολόγιο που ακολουθεί θα χρησιμοποιηθεί για την διεξαγωγή έρευνας στο πλαίσιο της πτυχιακής μου εργασίας με θέμα
«ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΑΖΙΝΩΝ ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ».

Παρακαλείσθε να διαθέσετε μερικά λεπτά για την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου το οποίο θα συμβάλει καθοριστικά στην ολοκλήρωση της έρευνας μου. Επισημαίνεται ότι το ερωτηματολόγιο είναι ανώνυμο και χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την εξαγωγή επιστημονικών συμπερασμάτων.

Σας ευχαριστώ για τον χρόνο σας!

Με εκτίμηση

Αρβανίτης Θεόδωρος

Ημερομηνία.....

Αριθμός Ερωτηματολογίου.....

1. Ποιο είναι το φύλο σας;

Ανδρας

Γυναίκα

2. Ποια είναι η ηλικία σας;

21 – 30

31 – 40

41 – 50

51 – 60

60 +

3. Ποιο είναι το επίπεδο της εκπαίδευσης που έχετε ολοκληρώσει;

Απόφοιτος Δημοτικού / Γυμνασίου

Απόφοιτος Λυκείου

Απόφοιτος ΑΕΙ / ΤΕΙ

Κάτοχος Μεταπτυχιακού

4. Ποια είναι η κύρια απασχόληση σας αυτό το διάστημα;

Δημόσιος Υπάλληλος

Ιδιωτικός Υπάλληλος

Ελεύθερος επαγγελματίας

Νοικοκυρά

Συνταξιούχος

Φοιτητής / Μαθητής

Άνεργος

5. Ποια είναι η οικογενειακή σας κατάσταση;

Άγαμος/η

Παντρεμένος/η

Συμβίωση

Διαζευγμένος/η

Χήρος/α

6. Σε ποιο επίπεδο κυμαίνεται το μηνιαίο συνολικό εισόδημα του νοικοκυριού σας;

Λιγότερα από 1.000 €

1.001 €– 1.500 €

1.501 €– 2.000 €

2.001 €– 2.500 €

2.501 €– 3.000 €

3.001 €– 5.000 €

Περισσότερα από 5.000 €

7. Για ποιους από τους παρακάτω λόγους επισκέπτεστε το καζίνο;

Παιχνίδι

Διασκέδαση

Περιέργεια

Διαμονή σε πολυτελή ξενοδοχεία

8. Με ποια άτομα επισκέπτεστε συνήθως το καζίνο;

Οικογένεια

Συγγενείς

Φίλοι

Σύντροφος

Μόνος/η

9. Ποια είναι η συχνότητα των επισκέψεων σας στο καζίνο;

- Έχω επισκεφτεί μια φορά στη ζωή μου
- Επισκέπτομαι 1 φορά το χρόνο
- Επισκέπτομαι 2 – 3 φορές το χρόνο
- Επισκέπτομαι πάνω από 5 φορές το χρόνο

10. Έχετε επισκεφτεί ποτέ καζίνο του εξωτερικού;

- Ναι
- Όχι

11. Αν ναι, σε ποια χώρα;

- ΗΠΑ, Las Vegas
- ΗΠΑ, Atlantic City
- Σκόπια (FYROM)
- Βουλγαρία

12. Ποιο χρονικό διάστημα είναι το καταλληλότερο για να επισκεφτείτε το καζίνο;

- Σαββατοκύριακα
- Καθημερινές μέρες
- Διακοπές κατά την διάρκεια του καλοκαιριού
- Διακοπές Χριστουγέννων
- Οποιαδήποτε μέρα

13. Έχετε επιλέξει ποτέ τον προορισμό των διακοπών σας με βάση αν υπάρχει ή όχι καζίνο στην περιοχή;

- Ναι
- Όχι

14. Αν ναι, πόσο χρονικό διάστημα διήρκησαν οι διακοπές σας;

1 - 2 μέρες

2 - 7 μέρες

7 μέρες και άνω

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΜΕ ΘΕΜΑ
«ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΑΖΙΝΩΝ ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ»

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2014

Το ερωτηματολόγιο που ακολουθεί θα χρησιμοποιηθεί για την διεξαγωγή έρευνας στο πλαίσιο της πτυχιακής μου εργασίας με θέμα
«ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΑΖΙΝΩΝ ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ».

Παρακαλείσθε να διαθέσετε μερικά λεπτά για την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου το οποίο θα συμβάλει καθοριστικά στην ολοκλήρωση της έρευνας μου. Επισημαίνεται ότι το ερωτηματολόγιο είναι ανώνυμο και χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την εξαγωγή επιστημονικών συμπερασμάτων.

Σας ευχαριστώ για τον χρόνο σας!

Με εκτίμηση

Αρβανίτης Θεόδωρος

Ημερομηνία.....

Αριθμός Ερωτηματολογίου.....

1. Ποιο είναι το φύλο σας;

Άνδρας

Γυναίκα

2. Ποια είναι η ηλικία σας;

21 – 30

31 – 40

41 – 50

51 – 60

60 +

3. Ποιο είναι το επίπεδο της εκπαίδευσης που έχετε ολοκληρώσει;

Απόφοιτος Δημοτικού / Γυμνασίου

Απόφοιτος Λυκείου

Απόφοιτος ΑΕΙ / ΤΕΙ

Κάτοχος Μεταπτυχιακού

4. Πόσα χρόνια απασχολείστε στο καζίνο;

Λιγότερο από 1 χρόνο

1 - 3 χρόνια

3 - 5 χρόνια

Πάνω από 5 χρόνια

5. Σε ποια περιοχή βρίσκεται το καζίνο;

---

6. Η προσέλευση των τουριστών είναι όλο το χρόνο;

Ναι

Όχι

7. Έχει επηρεαστεί η προσέλευση τουριστών από την οικονομική κρίση;

Ναι

Όχι

Λίγο

8. Έχουν επηρεαστεί από την οικονομική κρίση τα ποσά που διαθέτουν οι πελάτες για τυχερά παιχνίδια;

Ναι

Όχι

Λίγο

9. Ποιας εθνικότητας είναι οι τουρίστες που επισκέπτονται συνήθως το ξενοδοχείο/καζίνο;

Ελλάδα

Αγγλία

Γαλλία

Ιταλία

Γερμανία

Ρωσία

Άλλες χώρες

10. Πόσο χρονικό διάστημα διαρκούν οι διακοπές τους στο ξενοδοχείο/καζίνο;

Λιγότερο από 24 ώρες

1 – 3 μέρες

3 - 5 μέρες

Πάνω από 5 μέρες

11. Ποια ομάδα ηλικίας έχει την μεγαλύτερη επισκεψιμότητα;

21 – 30

31 – 40

41 – 50

51 – 60

60 +

12. Τι ενδιαφέρει πιο πολύ τους τουρίστες;

Διαμονή

Καζίνο

Διασκέδαση

Ευεξία (SPA)

13. Ποιες πιστεύετε ότι είναι οι σημαντικότερες αρνητικές επιπτώσεις από την ανάπτυξη του καζίνοτουρισμού;

Αύξηση φόρων

Αύξηση εγκληματικότητας

Αύξηση των τιμών των ακινήτων

Κυκλοφοριακά προβλήματα

14. Ποιες πιστεύετε ότι είναι οι σημαντικότερες θετικές επιπτώσεις από την ανάπτυξη του καζίνοτουρισμού;

Βελτίωση της εμφάνισης της περιοχής

Βελτίωση της οικονομίας της περιοχής

Η περιοχή μετατρέπεται σε συνηθέστερο τουριστικό προορισμό

Ευκαιρίες για εύρεση εργασίας

Βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων